

AMERIŠKA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

DOMOVINA

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 301 — PART I.

CLEVELAND 3, O., THURSDAY MORNING, DECEMBER 23, 1943

LETO XLVI. — VOL. XLVI.

Vesele božične praznike, sin moj. . .

BOŽIČNI VEČER je, sin . . . božično drevesce se blešči v tisočeri lučkah . . . sosedovi so bili pri nas, pa so odšli domov . . . zdaj sva ostala sama, mati in jaz.

Zelo Te pogrešamo, ljubi naš fant. To je že najin drugi Božič, ko sva sama z materjo. Lansko leto ob tem času si nama pisal, da ne moreš dobiti dopusta, ker ste se pripravljali na odhod čez morje.

Med lanskim in letošnjim Božičem je razlika, fant naš dragi. Lansko leto sva z materjo sedela pri božičnem drevescu in se zatapljala v prošle Božiče . . . Spomnila sva se vseh Božičev, kar si jih Ti preživel pri nama . . .

vse od prvega Božiča, ko si še ležal kot neboljeno detece in sladko spančkal . . . pa vse do drugih Božičev, ko si dobil za božično darilo prvega konjiča, ki si ga s takim ponosom jezdil po sobi . . . do Božičev, ko so bil že večji in si dobil že koristnejša darila.

Ob lanskem Božiču sva mislila, da so minili za naju vsi srečni dnevi, ki se ne bodo nikdar več vrnili. To je bil prvi Božič, ki sva ga obhajala z materjo brez Tebe.

Toda letos, ob tem svetem večeru pa čutiva, da naju najsrečnejši dan najinega življenja še čaka. Na letošnji Božič zreva v daljavo in čakava prihodnjega Božiča, ko nama boš Ti zopet pomagal krasiti božično drevesce. Zdi se nama, da tisti dan ni več daleč, ko boš zopet Ti doma, pri nama, sinko naš dragi.

In čeprav si ob letošnjem Božiču dlje od doma, kot si bil še kdaj poprej, čeprav se zavedava, da je med Teboj in med Tvojo domačo hišo globoko in široko morje, pa veva, da prinese vsak dan, ki mine, nekoliko bližje oni srečni dan, ko boš prišel zopet domov k nama, ljubi naš fant.

Res je, da nikdar ne moreva z materjo pozabiti onih srečnih božičnih večerov, ki sva jih že preživela, toda na današnji sveti večer, se nama zdi, da lučke na božičnem drevesčku vse veselejše migljajo, kot bi nama hotele povedati, da naju čakajo še bolj srečni božični prazniki, ko boš zopet Ti pri nama.

Vesele božične praznike, sin moj. . .

VSEM, PRAV ISKRENA HVALA!

Dokaj obširna je današnja izdaja Ameriške Domovine. Omogočili so jo samo naši številni oglaševalci. Naj jim bo na tem mestu izrečena naša prisrčna zahvala. Naša dolžnost je, da toplo priporočamo te trgovine in podjetja.

Vsem našim zvestim naročnikom, našim trgovcem, profesionistom in obrtnikom želimo vesele božične praznike, v upanju, da nam bodo tudi v bodoče ostali enako naklonjeni. — Uredništvo, upravnništvo in uslužbenci AMERIŠKE DOMOVINE.

Dobro je, če veste
Najdaljši polet, ki ga je kdaj
pravil kak golob-pismoša,
od Arras, Francija do Sai-
Kitajska. Razdalje je 7,200
mi. To je bilo leta 1931. Golo-
bo vozili z ladjo iz Kitajske in
je bil zaprt v kletki v no-
josti ladje. Ladja je plula
Indskega oceana, skozi
in Sredozemsko morje.
so v Franciji goloba spustili,
letel v ravni smeri proti do-
Kitajsko, za kar je potre-
24 dni.

oro pred enim letom sta bi-
New Yorku rojena dvojčka,
jih pravi spol še do danes
mogli določiti in ga najbrže
mogli še več let. Zdra-
pravijo, da je bilo dozda
osem podobnih slučajev re-
aranih.

stotine jezikov, ki jih da-
govore razni narodi, jih je
t, kateri tvorijo materinšči-
oro tri četrtini človeške ra-
Po važnosti so sledeči: kitaj-
angleški, ruski, španski, hin-
nemški, japonski, franco-
bengalski, italijanski in por-
talski.

ima kdo dve luknji od-
nel v glavi, izjavijo navadno
miki in mrlški ogledniki, da
človek ni izvrši samomora.
dar je znan slučaj, ko si je
omorilec pognal pet krogel v
zane, predno se je zgrudil.
edno pa nima več moči kot
strel.

lografski aparat, kiga upo-
ajo letalci za fotografirajo-
zdaj tako izpopolnjeni,
letalo 300 milj na uro
150 čevljev nad mestom,
slika celo čitljive napise
trgovin v mestu.

ina poslanska zbornica, ki
svoje debate po radiu je
Novi Zelandiji. To je bilo
lata 1936, ko so poslan-
stranke dolžili, da
zovore časopisi nasprotne
stranke prezirajo in
sjo.

je japonski cesar Hirohito
leto odlikoval Benito Mus-
ja z redom krizanteme, je
ansko časopisje pač poročal,
je bil duče odlikovan, toda
vidno zamočalo, s kak-
redom. Krizantema je
v Italiji" simbol smrti.
Hirohito je uganil, čeprav
politično.

medski oddelek vlade je
firral iz zraka 2,000,000
jaških milj poljedelskih
ev, da bo s tem lahko dolo-
tati okraj je najbolj pri-
za gotove vrste pridelek.
je dobil 1,300,000 slik,
so bili \$8,000,000.

ameriški mornarici služi
mornarjev, ki so stari
kot 23 let.

imajo komarji na izbiro,
pjo kri živali, kot pa člove-
piknikarji vzamejo z ve-
na znanje.

Novi uradniki
Slovenski dom št. 6
za leto 1944 sledeči od-
Predsednik Louis Godec,
podpredsednik Andy Pezdur, taj-
Albina Vesel, 877 E. 185.
KE 5135, blagajnik Jo-
Mah, nadzorniki: John
Covich, John Ivančič, Ange-
lovic, vratar Frank Skuf-
vnikar dr. Rotter in dr.
Seje so vsak 3. petek v
nem društvenem domu na
Ave. Zastopniki za SDD
Albina Vesel, Joseph Mah
Andy Pezdur, zastopnica za
SS Mary Coprich.

Potiranje asesmenta
nica podružnice št. 14
po pobirala asesment v
eljek, 27. decembra v Slo-
nem društvenem domu na
Ave.

NEMCI SO VRGLI TANKE NA VITEBSK

Naciji poskušajo vse, da bi ubranili Vitebsk v Beli Rusiji, vrata na Baltik.

RUSI IMAJO ŠE 12 MILJ DO MESTA

Moskva, 22. dec. — Naciji se srdito bore, da bi obdržali Vitebsk na severni fronti. V zadnjih urah so vrgli Nemci v ta sektor številno tankov in mnogo zračne sile, da bi ustavili rusko armado, ki prodira pod poveljstvom generala Ivana Bagramiana proti Baltiku.

Nekatera poročila trdijo, da so Rusi samo 12 milj še od Vitebska. Nemci poročajo, da skušajo Rusi predreti nemško linijo vzhodno in severno od Vitebska.

Najhujši boji so severno od Vitebska na cesti, ki vodi proti Nevelu. Večina ceste je že v ruskih rokah.

Druge ruske kolone prodirajo pa proti Polotsku, do kamor imajo še 35 milj. Zavzetje tega mesta bi prisililo Nemce, da bi morali umakniti svojo armado od Leningrada in iz Finske.

NOVI GROBOVI

Peter Smrdel

Včeraj zjutraj je umrl za pljučnico Peter Smrdel, star 58 let, stanujoč na 1105 E. 66. St. Tukaj zapuša soprogo Antonijo in deset otrok: Stephania, omožena Finn, Aloysius, Anton, Rose, Ludwig, Hermine, Lillian in trojčke: Jack, Margaret in Elizabeth ter sestro Frances Vogl v New Yorku in veliko drugih sorodnikov. Pogreb bo v petek popoldne ob 1:30 iz Želetovega pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave. na Highland park pokopališče.

Mary Hrovat

Ob pol ene danes ponoči je umrla v Huron Rd. bolnišnici Marija Hrovat, stara 57 let. Sorodnike zapuša na 15412 Holmes Ave. Truplo bo odpremljeno v Johnstown, Pa., s posredovanjem pogrebnega zavoda Grdina in Sinovi.

Pogreb Anton Draščka

Pogreb Anton Draščka bo jutri zjutraj ob 8:45 iz Želetovega pogrebnega v cerkev Marije Vnebovzete in potem na Kalvarijo. Pokojni je bil član društva 142 SNPJ ter podružnice št. 3 SMZ.

Truplo bo odposlano

Truplo pokojnega Frank Sušaršiča bo ležalo na mrtvaškem odru v Želetovem pogrebem zavodu na 152. cesti do 5:30 danes popoldne, nakar bo odposlano v Lloydell, Pa.

Pogreb Aleksiča

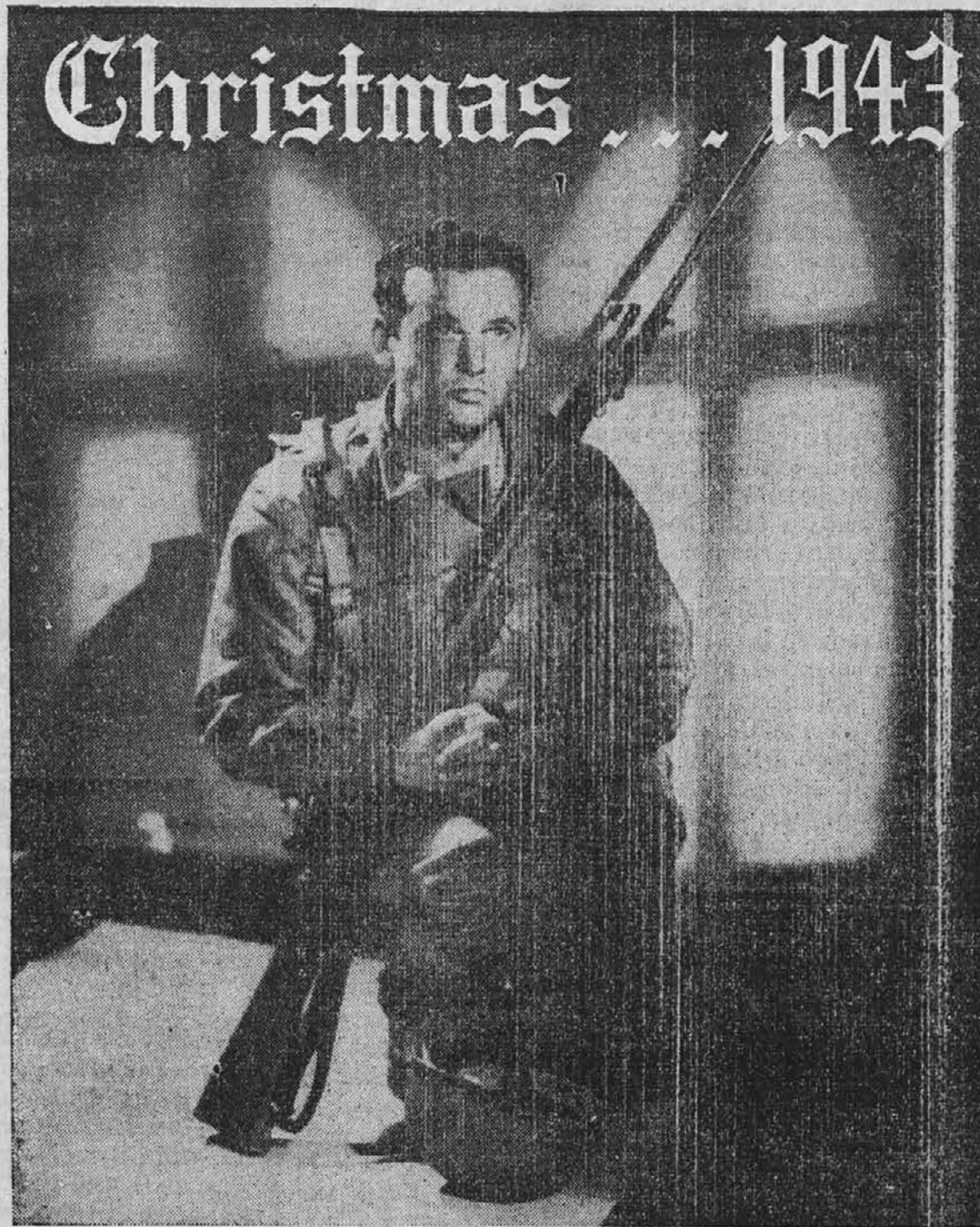
Pogreb pokojnega Pavel Aleksiča bo v petek ob desetih iz Grdinovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Save na 1556 E. 36. St. Ranjki zapuša soprogo Heleno, hčer Mrs. D. Zegarac, sina Petra in dva vnuka. V soboto je še delal v Fisher Body tovarni, ki je zbolel in v dveh dneh podlegel v bolnišnici. Družina stanuje na 427 E. 124. St.

Vlada je zamrznila ceno sladkemu krompirju

Washington.—Urad za kontrolo cen je zamrznil sedanjo ceno sladkemu krompirju in sicer povsod, od pridelovalca do trgovca na drobno.

V soboto ne bo lista

Ameriška Domovina v soboto ne bo izšla. Urad bo zaprt od jutri popoldne do ponedeljka zjutraj. Torej kdor ima kak opravke v našem uradu, naj pride pravočasno.

"THAT PEACE MAY COME"

(U. S. Army Air Forces Photo)

Da bi bilo to grozno klanje že enkrat končano s zmago našega orožja in da bi blagodejni mir zopet objel vse one, ki so dobre volje.

NEMCI GROZIJO Z OSVETO ZA OBSODBO V HARKOVU

Ker so Rusi obsodili na smrt in obesili tri nemške ujetnike v Harkovu, zdaj Nemci grozijo, da bodo isto delali z angleškimi in ameriški ujetniki.

London, 22. dec. — Nemška propaganda silovito vpije radi usmrčenja treh nemških vojni ujetnikov v Harkovu in minister Goebbels se dere, da so angleški in ameriški aviatčarji "Huni ozračja."

Ameriške vojne izgube se bodo prihodnjih 90 dneh potrojile

Washington.—Iz vladnih krogov se zatrjuje, da bodo prihodnje ofenzive večje in bolj krvave in da bodo ameriške izgube na frontah v prihodnjih 90 dneh trikrat tako velike, kot so bile skupno v zadnjih dveh letih.

Ameriške zgube, to je ubitih, ranjenih in pogrešanih, znašajo do zdaj 132,000 mož. Potemtakem bodo izgube prihodnjih 90 dni več kot pol milijona mož.

To svarilo prihaja iz uradnih krogov ob času, ko se narod doma še ne zaveda vse resnosti položaja. Samo kak poraz na fronti ali pa bombardiranje ameriških mest bi narod zbudilo, trdi vladni uradnik.

Za prvo obletnico

V soboto ob 5:30 bo darovana v cerkvi Marije Vnebovzete maša za pokojnega Frank Cerneta, opoldne pa za pokojno Angelo Arh, za oba v spomin prve obletnice smrti.

Deseta obletnica

V nedeljo 26. decembra bo darovana v cerkvi sv. Pavla na 40. cesti ob desetih maša za pokojno Ivano Kramaršič v spomin 10. obletnice njene smrti.

Dober plen

Dva roparja sta včeraj zgodaj zjutraj vdrla v tri urade v poslopiju Arene, 3717 Euclid Ave. in odnesla z blagajne \$52,500 v gotovini in bonidih.

Zima je zdaj uradna

Včeraj je nastopila zima svojo uradno dobo. Torej bo zdaj upravičena delati z nami, kakor bo hotela in kakor bo času primerno.

Pa ne, da bi se Dolfe že odpravljal na pot

London. — V bližini Berlina se trenira 250 japonskih letalcev, ki so v nemških uniformah. Nekateri trdijo, da je to "škadron samomorilcev," ki bodo ponesli neko tajno orožje proti Angliji. Toda še bolj pa je razširjena govorica, da so japonski letalci pripravljeni, da odpeljejo Hitlerja in njegov štab na Japonsko, kadar pride skrajna sila.

ADAMIČEVA KNJIGA BAJE CENZURIRANA

Prosveta poroča, da ji je nek članica SNPJ poslala izreke iz Times-Herald z dne 10. decembra, v katerem je rečeno, da je bila Adamičeva knjiga "Native's Return," ki je bila ponatisnjena za vojake, cenzurirana po vojnem departmentu. Vsi oni odstavki, ki piše po "lečarstvu" (komunizmu), so bili črtani iz vojaške izdaje. (Nekatera naša društva in nekateri direktorji narodnih domov bodo zdaj prav gotovo protestirali pri vojnem departmentu, ki dela tako "krivico" ljubljencu Adamiču; op. ured.)

Narod bo strmел, ko bo zvedel o vojnih dobičkih

Washington.—Senator Walsh, demokrat iz Massachusetts, je izjavil, da bo ameriški narod strmел in da ga bo streslo, ko bo zvedel o ogromnih dobičkih, ki so ga delale nekatere industrije na račun vojne.

In prav radi teh dobičkov, je trdil senator, je on glasoval proti predlogu administracije za 10 bilijonov novih davkov, dočim jih je kongres dovolil samo nekaj čez dva blijona.

Maše na božični dan v slovenskih cerkvah

PRI SV. KRISTINI — polnočnica; druge maše ob: 7, 9, 10, 11, 12:15.
PRI SV. LOVRENCU — polnočnica; druge maše ob: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 in 11:40.
PRI MARIJI VNEBOVZETI — polnočnica; druge maše ob: 5:30, 7, 8, 9, 10 (peta) 11 in 12 (peta).
PRI SV. PAVLU na 40. cesti — polnočnica; druge maše ob: 7, 8, 9, 10 (peta), in ob 11:30.
PRI SV. VIDU — polnočnica; druge maše ob: 5:30, 6, 7, 7:30, 8, 8:30, 9, 9:30, 10, 11, 11:30.

Federalna porota je obtožila tri, da kupčujejo s žganjem potom znane črne borze

Federalni sodnik ima na rokah dokaze proti dvema Clevelandčanoma in enim Lorainčanom, ki so delali s žganjem ogromno kupčijo.

Cleveland, O. — Federalna porota v Clevelandu je večeraj obtožila dva Clevelandčana in enega Lorainčana, da kupčujejo ali da so kupčevali s žganjem na črni borzi.

Obtoženi so: Fred Garmone, odvetnik in mestni policijski prosekutor pod županom Davisom in managerjem Hopkinsom; Alfred Polizzi, predsednik Tip Top Brewing Co., oba iz Clevelanda in Joseph Deutsch iz Loraina, lastnik Deutschoff Tavern ter agent za žganje v državi Ohio za Equitable Trading Corp. iz New Yorka.

Dokaze je predložil federalni poroti zvezni pomožni pravdnik Frank Steele, ki si je nabral dokaze po dolgih mesecih tajnega preiskovanja.

Polizzi in Garmone sta obtožena, da sta pošiljala v Ohio žganje brez potrebne federalne licence. Deutsch je pa obtožen, da je prodajal žganje gostilničarjem nad postavno dovoljeno ceno.

Vsi trije bodo danes prišli pred federalnega sodnika Freda na zagovor.

Federalna sodnija ima na rokah dokaze, da so obtoženi kupovali žganje izven države Ohio, ga importirali v državo in ga potem prodajali gostilničarjem za višjo ceno, kot je pa dovoljena od vlade. Samo od 27. marca do 12. maja letošja sta Polizzi in Garmone prodala žganja v Clevelandu za \$83,000.

Federalna sodnija ima na rokah imena gostilničarjev, ki so kupovali žganje od obtoženih, koliko zabojev so ga kupili in koliko so plačali zanj. Največ ga je kupil Joseph LoPano in sicer 110 zabojev, za katere je plačal \$3,850.

Ako bodo spoznani krivim, bodo lahko obsojeni vsak na \$10,000 globe in največ na pet let zapora.

IZ BOJNE FRONTE

(Četrtek, 23. decembra)

LONDON—Sto in sto ameriških bombnikov je danes letelo čez Rokavski preliv, da bodo bombardirali razne kraje po Nemčiji.

RUSIJA—Nemci so pričeli z ogromno ofenzivo na 400 milj dolgi fronti med Zlobinom v Beli Rusiji in južno Ukrajino. Glavno vlogo igrajo tanki.

NOVA BRITANIJA—Japonci vsipljejo vojaštvo, ladje in letala za obrambo Nove Britanije, kjer dobivajo ameriške čete vedno bolj trdna tla.

ITALIJA—Vsak čas se pričakuje poročila, da so zavezniške čete zasedle San Vittore in Ortona na italijanski fronti. To sta zdaj glavni zapreki na potu proti Rimu.

Španska divizija je zdaj vsa iz Rusije

New York. — Depesha iz Španije zatrjuje, da so prišli domov z ruske fronte zadnji vojaki takozvane "plave divizije," ki jo je bil poslal Franco na pomoč Hitlerju.

Naši vojaki

Ray Gornik, sin gl. tajnika SDZ in Mrs. Ivane Gornik, je prišel domov za 5 dni na dopust. Ray pohaja v pripravnico vojaške akademije v Annapolisu.

Lt. Michael Lah, sin Mr. in Mrs. Michael Lah iz 18907 Kildeer Ave. je prišel za en teden domov na dopust iz Wilmington, Delaware. Prijatelji ga lahko obiščejo.

Mr. in Mrs. Joseph Doles iz 1052 E. 141. St. sporoča naslov sina in sicer F/O H. A. Doles, F-185348, 88th Tras. Sqdn. APO 882, c/o Postmaster New York, N. Y.

Tretji sin družine Mr. in Mrs. Jos. Lushin, 1223 E. 85. St. je odšel k vojakom. Njegov naslov je: Pvt. A. T. Tech, 35921733, Co. C, 27th M. T. B. 2nd Plt. Camp Grant, Ill.

Dva druga sinova sta tudi že avanzirala in sicer Laddie (Tom) je zdaj kapetan in Raymond je pa Sergeant. Njuna naslova sta:

Cpt. Tom Lushin, Co. E, 155th Inf. APO 31, Camp Pickett, Va.

Sgt. Raymond H. Lushin, 35288568, Hq. Sq. 7th Air Force APO 953, c/o Postmaster San Francisco, Calif.

Sgt. Stanley Majzel, sin Mr. in Mrs. John Majzel iz 1140 Norwood Rd. je prišel na dopust do 25. decembra. Njegov naslov je: Sgt. Stanley Majzel, ASN 35284618 Service Co. 7th Tank Bn., APO 257, Fort Benning, Ga.

Za 10 dni je prišel na dopust k svoji ženi in hčerki Pvt. Anthony Gerchman. Prijatelji ga lahko obiščejo na 20741 Tracy Ave. Anthony je sin Mrs. Frances Gerchman, ki stanuje na 19192 Abbey Ave. Prišel je iz Kalifornije, nazaj bo šel pa v Pendleton, Oregon.

Za en teden je dospel na dopust korporal John Podreznik, sin Mr. in Mrs. Frank Krolnik, 14511 Thames Ave. Prišel je iz Fort Leonard Wood, Mo.

Mrs. Globokar iz 19509 Mohawk Ave. naznanja, da sta prišla sinova domov na dopust za 10 dni, to sta A/C Edward Globokar, ki se trenira za pilota in ki bo šel v šolo v Maxwell Field, Alabama in Sgt. Frank Globokar, ki je mehanik v taborišču blizu Nashville, Tenn.

Španska vlada se opravičuje radi vandalstva

Madrid.—V soboto sta vdrla dva španska falangista v ameriški konzulat v Valenciji. Sten sta trgala slike in žalila osobe. Špansko zunanje ministrstvo je izrazilo obžalovanje za to dejanje ameriškemu poslaniku v Madridu.

Novica o tem vandalizmu je prišla skoro istočasno kot poročilo, da je diktator Franco razpustil milicijo falangistov (fasistov) in da bo izpustil iz ječe vse politične jetnike, ki niso obsojeni radi umorov ali kakih drugih takih zločinov.

Božični večer med trampiji

Piše FRANK DRAGOLICH

Bilo je leta 1913 v West Virginiji, kjer nas je bilo nad 80 v eni gozdarski kampi. Meseca septembra pa so nam povedali, da bomo lahko imeli počitnice, seveda, koliko časa, tega pa nam niso povedali. Pač smo že kar sami vedeli, da do pomladi, do meseca aprila prav gotovo.

Spustili smo se proti mestu in si iskali zasluzka. Nekateri so se naselili pri ljudeh in zopet drugi pa so si dobili kakšne barake, da so notri preživeli zimo. Tako smo hodili in pohajkovali iz kraja v kraj. Kakor hitro je kdo povedal, da bi se kje dobilo delo, pa smo se že vsi zapodili v tisti kraj. Tako smo se nekega dne odpeljali v gozdno kampo, do kamor je bilo treba plačati 80 centov za vožnjo. Tja nas je prišlo precej.

Čakali smo na tovorni vlak in ko je počasi priplaval, pa hajd na njega. Seveda smo se počasi pomikali naprej in končno smo le dospeli do določene kraja. A tu pa je bilo treba še peš hoje dolgih šest ur po gozdu. Končno smo le prišli do cilja in tu pa smo zvedeli ne preveč veselo novico, da sprejmejo na delo samo dva, a bilo pa nas je gotovo več kot sto. Kam naj se pa obrnemo ostali? Drugega nam ni kazalo kot zopet nazaj, odkoder smo prišli.

Bilo je nekako meseca novembra, ko smo se trije dogovorili, da gremo malo okrog, pa kako, ko pa denarja ni bilo. Eden predlaga, da bomo pa skakali na vlake. Tega pa zopet nismo bili vsi veseli, ker nismo bili vajeni takemu skakanju. Končno sem pa še jaz pri-trdil, pa pojdimo, če ne znamo skakat, se bomo pa naučili. Tako se je tudi zgodilo. Res je bilo nekako dva tedna precej slabo, ko smo se pa malo priučili skakanju, je bilo pa že boljše. Hop gori in zopet hop doli... in posebno slabo je bilo skakanje doli, ker smo večkrat z nosom porili po kamenju ali zemlji. Vsaka šola nekaj stane, pa je tudi ta. Tako smo hodili in se vozili iz mesta v mesto. Če smo bili pa lačni, smo šli prosit, posebno v prodajalne ali restavracije, kjer smo skoro povsod kaj dobili. Lačen sem bil bolj malo.

Prišel je mesec december, a

vedeli pa nismo nič, kateri dan je v mesecu, ker jih nismo šteli. Spali smo največ v kakšnih barakah in pa tovarnah, samo da smo bili na gorkem. Tako smo se nekega dne pripeljali v Cumberland, Md. Tedaj pa smo seveda imeli v kompaniji stare in izučene trampe in eden izmed njih pravi: "Nocoj bomo šli pa v 'hobo hotel'." Seveda smo ga vsi začudeno gledali in se izpraševali, kakšen hotel je to. Končno nam pa pove, da je gori v nekem zapuščenem kamnolomu, kjer so vsekane globoke jame in votline, ki so zelo prostorne. Tam so imeli hoboti vse, kar je kateri potreboval in prav res kakor v hotelu. Bile so na razpolago postelje, kuhinja in posoda. Imeli so vse, saj jih itak ni nič stalo, a nobeden pa ni smel ostati tam dlje kot čez noč in potem so pa zopet drugi prišli. Predno je kateri odšel iz tega hotela, je moral lepo postlati posteljo in počistiti kuhinjsko posodo, dajati vse na svoje mesto ter tudi pomesti. Imeli pa so tam tudi oskrbnika, ki je skrbel za red in snago. Kadar se je eden naveličal oskrbništvu, je pustil in prevzel je drugi. Živeli so res kot pravi bratje med seboj.

Toda, če je kdo prišel v ta njihov hotel, je moral najprej na preiskavo. Preobrnili so mu vse žepke, če ima mogoče kakšen denar in če ga je imel, so ga lepo po bratsko razdelili vsem enako, kolikor je bilo dotični večer stanovanec v hotelu. Pri tem ni pomagalo nobeno ugovarjanje. Mi trije seveda nismo imeli nič, ker smo pustili vse v mestu, kamor smo se nameravali vrniti. Pri nekem Poljaku pa so dobili 37 dolarjev in od tega sem bil še jaz deležen dva dolarja in deset centov.

Ko smo se malo odpočili in vse ogledali, tedaj pa pravi oskrbnik: "Fantje, zdaj pa le na delo, ker jutri je božični dan in ne bomo šli nikamor, zato bomo ostali tukaj dva dni in si morate preskrbeti za jest." "Kako pa to," smo vprašali. Takoj pravi oskrbnik meni: "Ti pojdi v mesnico in vprašaj za meso, naj bo že kar hoče, ampak gnilega ne." Nadalje mi je še povedal, v katero mesnico naj grem, pa še pristavil: "Ti bom že pokazal, v katero mesnico boš šel." Poučil me je tudi, da če me vprašajo, za koga bo meso, naj povem, da za "hobo hotel."

Šel sem res v odkazano mi mesnico in povedal, odkje sem in kaj hočem, mesar ni ničesar rekel, šel je in odrezal pet funtov govejega mesa, pet funtov prašičevega (pork chops) in pet funtov teletine. Ne vem, zakaj so tako radi dali vsega, kar si jih vprašal, ali so se morda bali zamere pri trampih. Ko sem se vrnil, me je oskrbnik poslal pa še v neko trgovino in mi naročil, da naj prav tako povem, kaj hočem in za koga. Šel sem in dobil prav tako hitro kot prej v mesnici. Zdaj pa mi reče oskrbnik, da sem že opravil svoje delo, samo malo bom pomagal kuhat, če bom hotel. Drugi so pa prinesli še drugih različnih reči, da smo bili založeni kot v kakšni prodajalni.

Z jestvinami smo bili preskrbljeni, treba pa je bilo še kaj pijače, da bo pojedina popolna. Dva sta odšla in se kmalu vrnila in prinesla štiri kvor-te žganja in nekaj steklenice mehke pijače. Vsi smo bili pridno na delu; eni so nosili premog in drva, drugi vodo, tako da je vsak imel svoj posel. Po šesti uri se je pričela pa kuha in cvrtje, ko je bila osem, smo že večerjali, potem pa zopet vse lepo pomili in posnažili, nato pa je delal vsak, kar je hotel.

Kar je bilo starih trampov, so pričeli pripovedovati o svojih doživljajih, kod so vse že hodili in kaj so delali. Nekateri so bili med njimi, ki so pravi-hodili že vso Ameriko in to ne samo enkrat, pač pa po dvakrat, trikrat in še večkrat. Nekateri so pripovedovali take reči, da me je bilo kar groza. Krog desetih zvečer istega dne pa priteče v naš hotel nek moški in nam pove, da ga policaji love. Na vprašanje, zakaj so policaji za njim, je povedal, da je nekaj ukradel in da ga sedaj iščejo.

"A tako," skoči enih pet hobotov na noge, rohneč: "Če si pa kradel, je prav, da te love in le naj pridejo, mi te jim gotovo izročimo." Zgrabili so ga in že so bili zunaj z njim, ko ugledajo policaja, ki sta iskala tatu. Na vprašanje, kaj iščejo, so jim hoboti izročili tatu, s pripombo, da se je bil ta tat zatekel v "hobo hotel."

Hoboti so policajema tudi povedali, kdo so oni in kje žive, pa čeprav so hoboti in trampiji, a kradejo pa ne. Kar potrebujejo za prehrano, dobe vse poštenim potom, kajti če bi kradli in ropali, bi jih kaj kmalu nagnali iz dotičnih krajev. Končno pa smo se spravili spat.

Dan po božiču pa hajd naprej. Razkropili smo se na vse kraje čakati tovornih vlakov. Šest nas je šlo proti Pennsylvaniji in novo leto me je dobilo v neki tovarni, kjer sem bil zaposlen v dva čevlja debelem prahu, a vse je bilo dobro, samo da sem bil na gorkem, kajti zunaj je bil tak mrz, da je vse pokalo. Na novega leta dan sem pa rekel svojim tovarišem: "No, kaj bomo pa danes dobrega jedli?" — Eden pa pravi, da bomo kar slane požirali. "Nak, to pa že ne," sem rekel. "Pojdimo ven, korajža velja, saj več nam tako ne morejo kot zapoditi nas." Prišli smo do neke majhne restavracije in že sem svetoval, da bi vstopili, a moja tovariša si nista upala notri. Šel sem sam, najprej voščil človeku v restavraciji srečno novo leto. Bil je lastnik restavracije, ki me je prijazno vprašal, česa želim in kdo sem?

Povedal sem mu vse po pravi-ci in nič nisem prikrival. Takoj mi veli, da naj se usedem. Kar sem z veseljem storil in gledal skozi okno, kjer sta me zunaj opazovala moja tovariša. Zopet me vpraša lastnik, kdo sta tista dva zunaj. Povedal sem mu, da si nista upala notri. Stopil je takoj med vrata in ju poklical notri, češ, da kdor prosi, lahko nosi, saj je pošteno. Nato pa nam je vsem postregel in to tako imenitno, da se ga še danes s hvaležnostjo spominjam. Pa ne, da nas je samo tam dobro postregel, ampak nam je dal še za na pot kruha in mesa. Vsi trije smo se mu prav lepo zahvalili in šli zopet naprej in s polnim želodcem.

Kod smo hodili potem in kaj smo delali, pa ne bom sedaj popisoval, kajti če bi hotel vse povedati, bi moral napisati debelo knjigo. Tako smo hodili in se klatili okrog do aprila meseca, ko smo se zopet vrnili nazaj v gozd na delo. Jaz sem bil ostal v gozdu do septembra, na kar sem jo pobral v Cleveland, kjer sem ostal do danes in bom ostal še naprej, a med trampe pa nič več za noben denar ne.

Moja dva tovariša pa nista vzdržala na delu več kot dva meseca in sta se vrnila med nje in sta gotovo še med njimi, če nista že kje smrt storila, kajti zadnjič sem slišal od njiju pred desetimi leti. Enega sem bil dobil celo tukaj v Clevelandu.

H koncu pa želim vsem skupaj vesele božične praznike in novo leto, da bi bilo prihodnje bolj srečno in veselo in da bi res lahko rekli: "mir ljudem na zemlji in edinost!"

ZAHVALA IN VOŠČILA k božičnim praznikom in novemu letu

izrekamo zahvalo za sodelovanje z nami in z našimi podjetji!

Voščimo vsem odjemalcem in njih družinam vesele božične praznike ter srečno in veselo novo leto

Dalje želimo: konec vojne z zmago na naši strani in da bi se vrnili nazaj zdravi fantje-vojaki. Naj bi bila tako tudi božja volja.

Za podjetje

A. GRDINA IN SINOVI

OB 40 LETNICI

TRGOVINA S POHISTVOM IN POGREBNIM ZAVODOM
ANTON GRDINA, st., ustanovitelj

1053 East 62. Street

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO ZELIVA VSEM!

Re-Nu Auto Body Co.

JOHN POZNIK in MAX ZELODEC, lastnika
982 East 152nd Street
zraven Post Office na Five Points

Mi vam popravimo fenderje in body na vašem avtomobilu, da bo kot nov
Naš telefon je GLENNVILLE 3830

MERRY
CHRISTMAS

and

HAPPY NEW YEAR

Jean's Beauty Shop

15706 Holmes Ave.

GLENNVILLE 8139

Closed Mondays, open all day Weds.

Naznanilo in voščilo

Vsem našim sorodnikom, prijateljem in znancem po širni Ameriki naznanjam, da radi vojne in drugih nezgod, zlasti radi razkropljene družine, mi je letos nemogoče vsem in vsakemu poslati božična in novoletna voščila, kot je to običajno.

Zato mi dovolite, da se poslužim lista Ameriške Domovine ter vam vsem skupaj na tem mestu želim vesele božične praznike ter zdravja polno novo leto 1944.

LAWRENCE BANDI

1017 E. 72nd Place
Cleveland, O.

TWILIGHT GARDENS NITE CLUB

To ni samo navadno voščilo k božičnim praznikom, ampak želja za vsak dan prihodnjega leta. Še nikdar niso bila naša voščila tako iskrena, ali naše želje tako pri-srčne za najveselejši Božič za vas in vaše.

Mi molimo z vami za mir na zemlji.

MR. in MRS. DOMINIK KRASOVEC

in SIN

Chagrin Harbor, Lake Shore Blvd.

GREETINGS

VESELE IN BLAGOSLOVA POLNE BOŽIČNE
PRAZNIKE TER ZDRAVO IN ZMAGO-
VITO NOVO LETO VAM ŽELIMO
ZASTOPNIKI AMERIŠKE DOMOVINE:

ANTHONY J. FORTUNA

ANTHONY J. TOMSE

FRANK STEMBERGER

JOŽE GRDINA

JOE GRAMC

in vsi drugi zastopniki širom Zed. držav

Best Wishes

Poročnik A.L. Garbas

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

ki je bil poklican v vojaško službo in zdaj služi pri
United States Army Dental Corps,

ZELI VSEM PRIJATELJEM IN KLIJENTOM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN

SREČNO NOVO LETO

V BLAG SPOMIN
PRVE OBLETNICE PRERANE SMRTI
NAŠEGA NEPOZABNEGA SO-
PROGA IN DOBREGA OČETA

Ferdo Jazbeca

ki je zatisnil svoje dobre oči
dne 23. decembra, 1943.

Kako pozabit to gomilo,
kjer Tvoje blago spi sree,
ki nam brezmejno vdano bilo
ves čas do zadnjega je dne.

Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči;
resnice sonce ne stemi,
tam sonce sreče Ti ne vgasne.

Zalutajoči ostali:

SOPROGA in OTROCI.

Euclid, O. 23. decembra, 1943.

Lovrač

Spisal JAN PLESTENJAK

"Obesim se," je vrel v njem, roka pa mu je stiskala vrv. Nič ga ni bilo strah pred to mislijo, zdelo se mu je celo, da mu nekdo prigovarja: "Lovre, kaj pa hočeš drugega! Daj, daj! Ne boj se, minuta, dve, in je konec."

"Minuta, dve, in je konec," je ponavljal in niti ena misel mu ni šla nazaj v hišo, k materi in očetu.

Grapa se je vlekla in skozi robidovje, srobot in veje se je pehal Lovrač. Roke so mu bile že opraskane, veja ga je oplazila zdaj in zdaj po obrazu in noga se mu je pogreznila v mlaiko. V kostanjih je skovikala sova.

"Hudič te vzemi!" je zaklel Lovrač. Zdrknil je in padel vznak. Voda mu je brizgnila v obraz, mu napojila čevlje in tudi vrv je bila mokra.

"Samo do breze na kopsižu," je odločeval, trgal robidovje in bral kamenje. Oči ni nič več napenjal v gluho temo.

Na zapuščenem kopsižu je v lepem krogu bila jasa in na ravnicah tik kopsiža se je belila visoka, košata breza. Sem je Lovre večkrat zahajal. Kraj je bil tih, ves pogreznjen vase; tu je ob nedeljah počival in bral. Ta zapuščena in neugna na lepota kraja ga je vedno omamljala.

Sredi jase je obstal. Vroče mu je bilo in v glavi mu je butalo.

Noč je bila gluha, le brezov listi so se poigravali med seboj in govorili svojo čudovito pesem. Lovre je splezal na brezo, sedel v rogovi in privezal vrv na spodnjo vejo.

"Tako, sedaj pa še zanko!" Mislil so mu begale iz nejasnosti v nejasnost, v srcu mu je kluvalo in mraz ga je oblival. Oči je zapil v temo. Tedaj se mu je zazdelo, da se iz noči nekaj mota, svetlika, raste in se bliža. Roka je še vedno trdno držala za vrv, druga se je oklepala debla. Bleda svetloba se je bližala Lovraču.

"Hud . . . !" je hotel zakleti, pa mu je kletvino nekaj preskakalo. Roke so mu onemogle in vrv se mu je zdela v roki kot spolzka kača.

Meglina svetloba je obstala pred njim. Vanjo je bila zavita stara mati Ana, vsa bela, v hodnični obleki, kot je bila na mrtvaškem odru, in v rokah je držala rožni venec. Obraz ji je bil bled, pa poln usmiljenja in dobrote; oči so razodevale ljubezen. Lovre je vztrepetal in oledenel.

Stara mati Ana pa je započela oči vanj, ves njen pogled je bil ena sama prošnja. Lovretu se je zdelo, da jo razločno sliši:

"Lovre, nikar! Boga se boj! Jaz molim zate!"

Zdrknil je z drevesa, da sam ni vedel kako. Tedaj pa je skopnela tudi svetloba. V grozi, kakršne še ni užil, je lomstil po grapi. Zaletaval se je v drevesa, se pogrezal v močvare, zapletal v veje in brezumno drevil proti domu. Pot se mu je zdela večna. Zdaj in zdaj se je ozrl, če morda ne bi spet zagledal svetniškega obraza stare matere. Po vejah so vztrepetale preplašene ptice, pod nogami se mu je podiralo kamenje, iz grape je žuborel studenec.

Doma se je zakopal v seno in ni mogel zaspiti. Skušal je misliti, pa se mu je vsaka misel izvila, skušal je celo moliti, pa se mu je upiralo. Pred očmi mu je trepetala čudežna svetloba in ga utrujala, na uho pa mu je udarjala prošnja: "Lovre, nikar!"

Zmehčalo se mu je v duši: pomislil je na mater in očeta, na bolečino, ki jima jo je storil zvečer. Vleklo ga je, da bi bil stopil v hišo in ju poprosil

odpuščanja.

"Nak, še žandarjev se nisem bal, tri sem butil na naboru ob tla, v Celovcu se nisem nikogar ustrašil, nak, Lovrač, ne dajmo se!" je šepetalo v njem.

"Siroti, mati moja, kaj li veš, kakšen je svet! Vse, kar si videla, je pot od cerkve pa do doma pa redke kvatre do Brezji." Pa se mu je misel zastudila; tudi na staro mater je pozabljal in se zaničljivo nasmešnil svoji zbeganosti ob čudnem prividu. Le misel na grunt je še obvisela v njegovem srcu. In vendar je sanjal o stari materi Ani, a se z mislijo na grunt prebudil.

III.

Sonce se je vzpelo že nad vrhove, ko je Lovre priril iz sena. Mraz ga je stresal in dom se mu je zdel nekam tuj. Obselele je v svislih.

Na dvorišču se je oglašil oče. Glas mu je trepetal, skoro jokav je bil.

"Ali greš orat?" je spregovorila hoječe mati. Vsa objokana je bila in noge so ji klecale.

"Na Gradišče," je komaj izjecljal oče. Skrb za Lovreta se mu je še podvojila.

"Pa si fant vendar ni kaj naredil?" je povzela mati in debele solze so ji zdrknile čez lice.

"Bog ne daj!" se je izvilo očetu. Roke so mu bile tako oslabele, da je komaj snel jarem s klina. Noge so se mu šibile pod težo in pred očmi mu je migetalo, kot bi bil vročičen. Lovrač je slišal očeta in poslušal mater. Nekaj usmiljenju podobnega se mu je budiло v duši, vstal je in skozi špranjo oprezoval, kdaj zagleda očetove oči, ki so bile vedno tako dobre in vdane.

"Nak, doma pa ne ostanem," je vzrojilo v njem in hribovski ponos, pomešan s trmoglavostjo, se je oglašil in ga prevzel.

Kot tat se je splazil s senjaka. Sram ga je bilo, vendar se je zravnil in tršato stopil pred očeta.

"Dajte sem!" je skoro mehko izrekel in vzel očetu jarem iz rok. Vpregel je voli ter vrgel na voz drevo, brano, sejnalnico in vrečo žita.

"Hej!" je zavpil, da sta se živali zdrznili.

Na pragu je stala mati. Obraz se ji je razjasnil in glas ji je bil sladek, mil, kakršen more biti samo materin.

"Lovrenc, pa bi poprej jedel!" je vabila.

"Ne bom," je zarenčal sin in potisnil voz v klanec.

Z očetom vso pot nista spregovorila. Lovrač se je oziral po ravnini. Vse megle so skopnele, bele hiše so kipele k soncu in bele ceste so vezale vasi.

(Dalje prihodnjič)

Božične pesmi radijski program

od

OHIO BELL
GLAV. STAN
USLUŽBENCEV

24. decembra
POSTAJE
WCLE * WJW
12:30 pop.
PONAVLJANO
WHK
1 popoldne

Franjo Neubauer:

BETLEHEM PRI NAS

Slava Bogu na višavi!
nočni oznanjal je spet,
v luči se je čudoviti
svetil najrevnejši hlev.

V jaslih ležalo je dete,
sanjalo mirno sladko,
Materi čiste ob njem je
bedelo ljubeče oko.

Resno ob jaslicah stal je
delavec—ženin skrban,
čakal, da zarja pripelje
zopet mu delavni dan.

V jaslih je sanjalo Dete,
angeli peli so spet:
Mir naj uživa, kdorkoli
v srečo za dobro je vnet!

Spet čudežne božje
ljubezni je čas:
Družina presveta
prebiva pri nas.

Vse cerkve žarijo,
zvonov je vseh god,
v svetlišča se zgirinja
pobožni naš rod.

Napevov nešteto
božičnih zna vsak,
kdor v duši je dober
in v srcu je blag!

Pristopi, moj narod,
in moli Boga:
prišel poravnat je
dolgove sveta.

Pred hlevčkom mu pesmi
najlepše zapoj,
a Jezus naj srečo
in mir Ti da svoj!

Lesi bo manjkalo že drugo leto

Washington. — Gozdarski vladni oddelek poroča, da bo drugo leto primanjkovalo lesa za civilne potrebe. Že zdaj lesne industrije ne morejo zadostiti vsem zahtevam in mnogo lesa se je jemalo iz rezerve. To se v bodoče ne bo več godilo. Le kar bo lesa izgotovila industrija, toliko ga bo šlo na trg, rezerva pa bo ostala nedotaknjena. Lesna zaloge je zdaj za 60% manjša kot pred napadom na Pearl Harbor.

V primeru, da presolite juho, vzemite srebrno žlico in jo položite v juho. Čez nekaj minut jo vzemite ven. Juha bo zopet užitna.

DELO DOBIJO

OSKRBNICE

Poln čas 5:10 popoldne do 1:40 zjutraj

Šest noči v tednu.

V mestu—

750 Huron Rd. all 700 Prospect Ave.

Plača \$31.20 na teden.

Delni čas—

1588 Wayne Rd., Rocky River.

Tri ure na dan, 6 dni v tednu.

Plača \$9.90 na teden.

Ako ste zdaj zaposleni pri vojnem delu

se ne priglasi.

Employment Office odprto

od 8 zjutraj do 5 popoldne vsak dan

razen v nedeljo.

Zahteva se dokaz o državljanstvu.

The Ohio Bell Telephone Co

700 Prospect Ave., Soba 901

(302)

Moške in ženske splošna tovarniška dela

se potrebuje za

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZAČETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva. Nobena starost ni omejena, ako ste fizično sposobni opravljati delo, ki ga nudimo.

Zglasite se na

Employment Office

1256 W. 74. St.

National Carbon Co., Inc.

(305)

MALI OGLASI

RE-NU AUTO BODY CO.

982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo,
da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje.
Welding!

J. POZNIK — M. ZELEDKO

Glenville 3830.

FR. MIHČIČ CAFE

7114 St. Clair Ave.

ENdicott 9359

6% pivo, vino, žganje in dober prigrizek. Se pripravljamo za obisk.

Odprto do 2:30 zjutraj

East 61st St. Garage

FRANK RICH, lastnik

1109 E. 61st St.

HEnderson 9231

Se pripravljamo za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd.

IVanhoe 2237

EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

Za vsakega nekaj!

Priporočam se vam vsem skupaj, mladim in starim, da pridete po vsakovrstna darila. Imamo za moške srajce, kravate, nogavice in vsakovrstno spodnje perilo. Ravno tako za žene in otroke; dalje lepe plahete in kovrte in vse drugo, kar se potrebuje pri hiši. Žene, ne pozabite, da pridete k nam po lepo in gorko sukno, če jo potrebujete. Zalogo imamo veliko za male in velike ženske. Ravno tako imamo veliko izbiro lepih oblek vseh mer od 16 do 60. Pridite, se vam toplo priporočamo.

Anzlovar's

vogal 62. St. in St. Clair
Vsem odjemalcem, prijateljem in znancem želimo prav vse in zadovoljne božične praznike in zdravo, ter uspešno polno novo leto.

PHOTOGRAPHY

BEROS STUDIO

6116 St. Clair Ave.

Tel. EN 0670

WISHING YOU THE BEST OF CHRISTMAS

Hoping the next one will be a better one, when the boys return.

Until then, make the Photograph keep the dear ones close to you.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCEM
Pri nas si lahko izberete še blago predvojne kakovosti.
AUTOMATIC WATERHEATERS
(avtomatične vodne grelece)
100% VOLNENE PREPROGE
(Wool Rugs)
INLAID LINOLEUM, PODLOŽEN S ZAKLJEVINO . . . RADIOS
KUHNJSKE PEČI . . . ŠIVALNE KABINETE

NORTHEAST SALES & SERVICE

819 E. 185. St.

KE 5700

JERRY IN GENEVIEVE BOHINC,

lastnika

EXCELLENT FOOD - BEER - LIQUORS - WINES

KUNCIC PERROTTI CAFE

Serving Meals at All Times Including All Day Sunday

390 E. 156th St.

KE 9809

Our Rathskeller is available for parties, banquets, weddings, etc.

Vsem našim cenjenim odjemalcem, sorodnikom, prijateljem in znancem želiva

PRAV VESELE IN ZADOVOLJNE BOŽIČNE

PRAZNIKE TER ZDRAVO IN USPEHA

POLNO NOVO LETO 1944

AGNES IN IRENE JAZBEC

SLOVENSKA GROCERIJA in MESNICA

821 E. 222nd St.

IV 4325

Euclid, Ohio

BOŽIČNA DARILA

MARY'S DRESS SHOPPE

6026 St. Clair Ave.

V zalogi imamo vso žensko obleko, vključno najnovejša moda iz New Yorka. Imamo ženske obleke, nogavice, sweatre in lingeirijo.

Pridite in oglejte si našo bogato zalogo. Videle boste, da je z nami prav lahko kupčevati.

—Odprto od 10:30 dopoldne do 9:30 zvečer—

Se lepo zahvaljujem za naklonjenost in se priporočam še v bodoče.—Vesele božične praznike in srečno novo leto želim vsem skupaj.

Mrs. Mary (Girozan) Girozanovich, lastnica

LOUIS SRPAN

KROJAČ

17822 Marcella Road

VOŠČI VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO

NOVO LETO VSEM SKUPAJ

Če hočete biti v veseli družbi, pridite k nam!

FINO PIVO, VINO in ŽGANJE

Vsak petek serviramo okusno ribjo

pečenko. Se toplo priporočamo

rojnikom za obisk naše

GOSTILNE

Vesele božične praznike in srečno

novi leto prijateljem in znancem

AL IN MILKA FILIPIC

lastnika

14625 Woodworth Ave.

MU 9661

ZELIM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN

SREČNO NOVO LETO

BUCHAR BEAUTY SALON

6120 St. Clair Avenue

ENdicott 6516

Poslednji greh

Spoznal sem se z njim v Rimu. Vsak večer je prihajal v isto gostilno, kjer sem tudi jaz popil svoj kozarec vina. Zmerom je molčal, sam vase zaprt, in kakor brez zavesti in brez misli natakalo vino iz steklenice.

Nekega dne me je prijel, da sem sedel k njemu. Ni še mnogo popil. Na pozdrav mi niti odgovoril ni, ampak je gledal nekam v stran. Mislim, da se bom z lahkoto zapletel z njim v pogovor, a zdaj pri najboljši volji nisem vedel, kako naj začnem. Nerodno mi je postalo in že sem hotel vstati, da bi šel. Tedaj je on spregovoril. Njegov glas je bil trd, skoraj posmehljiv. "Kaj hočete?" mi je rekel. "Zakaj ste sploh sedli k meni, če mislite zdaj oditi?"

Začel sem nekaj jecati o zanimanju, o prijateljski naklonjenosti, o sočutju, a on se je žalostno posmehnil:

"Sočutje in radovednost! Če ta dva občutka zmešamo, dobimo ljubezen do bližnjega. Kaj ne?"

Spet sem hotel vstati, pa me je zadržal:

"Nisem vas mislil užaliti. Ostanite rajši!"

Nekaj mi je reklo, da mi misli povedati nekaj resnega in ostal sem.

V dolgih požirkih je izpraznil nekaj kozarec vina, kakor bi bil hotel v njem utopiti hudo bol, potem pa je začel pripovedovati. Kakor njegove besede sploh ne bi bile meni namenjene; čisto je menda pozabil, da ga poslušam in sedim zraven njega.

"Ko sem bil še otrok," je dejal, "sem pogosto poskušal pod vodovodno pipo s prstom ustaviti curek vode. Za nekaj časa se mi je to posrečilo, potem pa mi je voda odmaknila prst in iztekla. Dolgo sem molčal, zelo dolgo. Zdaj ste vi prišli in povedali vam bom svojo povest. Nikar ne mislite, da bo kaj posebnega! Ne, vsakdanja je in prav nič napeta. Toda če ranite otroka in je ta otrok hkratu dekle, ki vas ljubi, je to zločin, ali ne? Torej, jaz sem hudo ranil dekle, ki je umiralo, zagrenil sem ji poslednje ure, in to je več, kakor pa je mogoče popraviti.

Ko sem bil še otrok in sem hotel kaj videti, me je mama dvignila, potem pa me je spet postavila na tla. Tako sem nekaj časa gledal svet, potem pa je vse izginilo. Tudi moje dekle je šlo tako skozi življenje. Samo kratke čase se je smela veseliti svo-

jega življenja.

Hm, niti začeti nisem znal prav, pa hočem, da bi me razumeli. Torej, v začetku je bil Bog, potem so bili ustvarjeni ljudje, tudi jaz in moje dekle, in z nama najina usoda. Dokler sva usodo prenašala skupno, je bilo vse dobro in lepo. Zdaj pa sem sam in zdaj mi je težko, hudo težko.

Svojo Leno sem spoznal neke v gozdu, v zelenju. Stala je ob grmu španskega bezga, vitka je bila kakor jelka, a oči je imela velike in temne. Zagledal sem se v te oči, ki so gledale otožno kakor otrokove. Toliko hrepene-nja je bilo v njih! Ničesar nisem videl razen teh oči, ki so bile naravnost božansko lepe. Opazila je mojo zamaknenost in se mi nasmehnila. Hitro sva se spoznala in spoprijateljila, tako kakor bi bila edina človeka na neki neobljudeni zvezdi. Ona je bila takrat že bolna, hudo bolna. Izkašljevala je pljuča, košček za koščkom. Kaj to pomeni, veste. Toliko zdravih pljuč je na svetu, moja in vaša in mnoga druga. Zakaj so morala biti prav njena bolna, zakaj?"

Moj sosed je od obupa sklonil glavo. Potem se je spet nekoliko zbral in začel iznova:

"Ne jezite se name! Rajši pijte, da se boste bolje počutili. Bolje se bova razumela. Torej, da nadaljujem svojo zgodbo. Vrag naj vzame mojo zgodbo. Zakaj je moralo biti tako? Znala je peti tisoč pesmic, vse o ljubezni, mladosti in sreči. Vedela je, da je bolna, pa je upala, da bo ozdravela. Nekega dne je prišla k meni, vsa boupšana. Jokala je in krčevito ihtela. Vse njeno nežno telo se je zvijalo od bolečin. "Poslušaj, umreti bom morala, poslušaj me! Bila sem z mambo pri zdravniku in prisluskovala sem, ko se je z njim pogovarjala. Vrata niso bila dovolj zaprta in ujela sem zdravnikove besede: "Se leto dni, pa bo vsega konec!" "Le to dni" je jecljala, "potem bom umrla!" Stisnila se je k meni. Bila je tako drobna tako nežna, tako preplašena. Ljubila je življenje, ki se ji je izmikalo iz telesa. Nekaj me je prijel, da bi jo bil pograbil vzel v naročje in pobegnil z njo nekam, kjer je smrt ne bi mogla odkriti. Zakaj je usoda tako neusmiljena, gospod? Zakaj natovori vsakemu človeku kakšno težko breme? Dekletu je dala bolna pljuča, meni pa naglo jezo. Toda o tem pozneje.

Tedaj se je vse izpremenilo.

Lena ni več pela. Vedela je, da ji jaz ne bom mogel pomagati, če bi ji še tako rad. Siromak sem bil. Imel sem sicer toliko denarja, da sem mogel iti z njo v nedeljo na izlet, ne pa toliko da bi jo bil mogel poslati v zdravilišče. Ljubila me je. Jaz sem bil zdrav, preveč zdrav zanjo. Zame je ležalo vse v bodočnosti, za njo pa je imela svojo čeno samo sedanjost. Šla je iskat življenje. Spoznala se je z ljudmi, ki so imeli denar in ki so ji mogli kaj dati. Kmalu pa se je vrpila k meni in mi med solzami rekla, da so vsi moški živali. Potem je spet šla od mene in iskala, iskala življenje. Kakor bi bilo moglo ubogo, neizkušeno dekle vedeti, v čem je smisel življenja. Prihajala je k meni, potem pa je spet odhajala stran, iskat srečo.

Tega nisem mogel prenašati. Bil sem mlad in ljubosumen. Odpotoval sem iz svojega rojstnega kraja in prišel v Rim. Pisal sem ji in jo klical, naj pride k meni. Hotel sem jo imeti pri sebi, da se bo pod blagim južnim soncem pozdravila. Bila je takoj sporazumna. V njenih pismih je bilo samo upanje in veselje.

Slikar sem. Nisem preveč nadarjen, a moje slike se le prodajajo. Takrat sem delal podnevi in ponoči. Moral sem zbrati toliko denarja, da bo za njeno potovanje do mene. To ni bilo lahko, gospod! Moral sem se kakor tat tihotapiti v hiše in prodajati svoje delo kakor krošnjar od vrat do vrat. Vendar se mnaposled zbral toliko denarja, da bi bilo dovolj za njeno potovanje v Italijo in za prebivanje v Rimu.

Potem je nekega dne prišlo njeno pismo, in v njem sem bral:

"Pozabi me in ne piši mi več! Vse je bilo otročje in neumno. Tudi brez tvoje pomoči bom ozdravela. Pozabi me! Toda čisto zanesljivo bom prišla nekega dne na jug. Na starega leta dan sem vlivala svinec in vlila ladjo, kakršne imajo tam doli na jugu..."

Tako mi je pisala. Nisem mogel tega razumeti. Zdelo se mi je da se norčuje iz mene, da me ponižuje, da je našla kakšnega bogatstva in da me je zaradi njega zavrgla. Neopisna jeza me je pograbila. Odgovoril sem ji v dveh stavkih:

"Nisi vlila ladje, ampak rakev. V njej boš prav kmalu ležala!"

Samo ta dva stavka. Zakaj je usoda dopustila, da sem ji to napisal? Ta dva stavka sta padla kakor dva temna težka oblaka na njeno dušo in tam obležala.

Mladi tujec je umolknil in se ozrl okoli sebe, kakor bi se bil pravkar zbudil iz sanj. Krčmar je dremal za svojo točilno mizo vsi gostje so pa že odšli. Sivi pramen zore je silil skozi zvezi v oknu. Čutil sem da za tujca, ki sedi zraven mene na tem svetu ni več tolažbe in rešitve.

Zamolklo in hripavo je nadaljeval:

Toda nisem mogel ostati miren. Pohitel sem za svojim surovim pismom, odpotoval sem domov. Pohitel sem proti njeni hiši a pred vrati sem obstal. Mrtvaški voz je čakal pred njo, črn, mrk, a naokoli kopica radovednih črno oblečenih ljudi. Pohitel sem v Lenino sobo. Ležala je že v rakvi, kakor sem ji bil jaz sam prerokoval.

Rekli so mi kako je Lena veselo kriknila, ko je zagledala moje pismo in kako je bolno zajejala, ko ga je prebrala. Zdaj sem razumel, zakaj mi je svetovala naj jo pozabim. Bila je že pri koncu moči, ko mi je pisala. Hotela mi je olajšati slovo, bala se je za mene, da ne bi od nje nalezl bolezn. Zato ni marala priti k meni. Bila je dobra živa ljubezen, jaz pa sem ji zagrenil in uničil poslednje skopo odmerjene dneve življenja.

Tujec je utihnil. Nekaj časa je mirno strmél v prazno steklenico. Pogled se mu je zamegnil, potem pa je naglo vstal in z odločnimi koraki stopil k vratom. Zame se niti zmenil ni.

Nikoli več se ni vrnil v malo gostilno, kamor je prej tako redno zahajal.

Jakob Grmovšek.

Čarodejna palica za zaklade

Čudodelna palica ali bajanica je šibica, dostikrat pa tudi umetna priprava, ki nam služi, da najdemo z njeno pomočjo podtalno tekočo vodo, ali da izsledimo razne rude. Po raznih deželah jo poznajo že dolga stoletja.

Palica je lahko iz poljubne snovi, raznega lesa ali kovine, razne debelosti in različne oblike; lahko je ravna, krivuljasta ali rogovilasta.

Iskalce vode ali rud drži čudodelno palico blizu konca obojerno z navzgor ali navzdol obrnjeno dlanjo. Tako stopa po ozemlju, ki ga hoče preiskati in ugotoviti ali je morda pod njem tekoča voda ali ruda. Držanje palice in držanje telesa je pri tem zelo različno pri različnih iskalcih. Največkrat drže palico vodoravno. Med hojo se večkrat primeri, da se palica začne iznenada premikati navzgor, na-

vzdol ali drugače, in to sama po sebi, brez volje ali namena iskalca. Na kraju, kjer se to zgodi, pravijo, da je v tleh v neki globini voda ali ruda. Globino izračunajo po razdalji med krajem, kjer se je palica začela gibati in med krajem, kjer se je nehala. S posebnim računom se potem ugotovi globina.

Take poizkuse naredi lahko vsakdo, kdor si hoče vzeti truda in časa. Pri čudodelni palici pa velja v prav posebni meri svetopisemski rek: "veliko je poklicanih, malo izvoljenih. Le malo ljudi je, brez razlike spola, pri katerih se palica giblje v rokah.

Čudodelno palico so poznali že v davnih stoletjih pred nami. V srednjem veku, ko so z njo iskali zlasti rude, so uporabljali pri iskanju vse mogoče čarodejne besede in druge čaravnije, in zveza med palico in njimi je postala tako tesna, da je naposled čudodelna palica veljala za čarovnijo. Tako mnenje o njej je še dandanes prav pogosto pri nepoučenih ljudeh. Stavimo, da bo marsikateri bralec teh vrstic nejeverno zmajal z glavo, češ, če že ni čarovnija, je pa zanesljivo kakšna sleparija ali pa prazna vera. No, nič zato, saj so še učenjaki malodušni zaradi nepojmljivih pojavov.

V prejšnjih časih so s čudodelno palico iskali bolj rude, v novejšem času pa iščejo vodo, zlasti v suhih pokrajinah. V takih krajih je imelo v svetovni vojni več armad posebne iskalce vode. Tudi avstrijska vojska na Krasu. Poleg drugega je znano, da je neki avstrijski iskalec vode določil tok notranjske Reke, ki pri Motovunu izginja v škotske jame in priteče blizu Devin izpod zemlje. Nemci so imeli svoje iskalce vode na vseh bojiščih, kjer je vode primanjkovalo.

Vsakdo ve, da strela ne udari vselej na najvišje točke na zemeljski površini. Zelo pogosto se zgodi, da udari večkrat na isto mesto. Če je kakšna hiša pogorela zaradi strele enkrat, dvakrat in še večkrat, se je že dostikrat primerilo, da je prišel hišni posestnik pred sodišče, češ da je sam zažgal hišo, da bi dobil zavarovalnino. Iskalci vode s čudodelno palico so dognali nekaj zelo važnega, da udarja strela na takih mestih, kjer je v tleh podzemeljski vodni tok ali žila kakšne rude. Ali bolje, strela udarja v hiše, drevesa in podobno, ki stoje nad podtalno vodno ali rudno žilo. Če se na takem poslopiju namesti strelvod, se mora napeljati v vodno žilo ali v podtalno vodo. Ta trditev ni iz trte zvita, ampak so jo natančne preiskave potrdile v mnogih primerih.

Jos. Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni s najboljšo postrežbo
6502 ST. CLAIR AVENUE Tel.: ENdicott 0593
COLLINWOODSKI URAD: Tel.: KEmmore 3110
452 E. 152D STREET

TERMOSTAT INSTALIRAN NA FURNEZIH ZA PREMAG IN PLIN

Vi si lahko prihranite na kurivu in v hiši boste imeli vedno enakomerno toploto, ako imate

MINNEAPOLIS HONEYWELL ELECTRIC JANITOR

ali
SAMSEL DAMPER MOTOR CONTROL

Cena je od \$40 in naprej

Denite termostat tudi na vaš tank za vročo vodo, da bo grel avtomatično.
VSE DELO IZVRŠENO OD EKSPERTOV

RODNEY ADAMS HEATING SERVICE
21601 Westport Ave. KE 5461

BOŽIČNA DARILA!

Največja izbira lepih in koristnih božičnih daril po zmernih cenah!

PRIDITE, DOKLER JE ZALOGA POLNA

OBLAK FURNITURE

6612 St. Clair Ave.

Trgovina do božiča odprta vsak dan od 9 zjut. do 9 zveč.

Naročite se na dnevnik "Ameriška Domovina"

Mr. in Mrs. Mario in Frances Kolenc
lastnika

MARIO CAFE

6220 St. Clair Ave.

ZGANJE - PIVO - VINO - PRIGRIZEK

želita vesele božične praznike in srečno novo leto obiskovalcem in prijateljem

Joy to All.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vam želita

MR. in MRS.

MATT INTIHAR

REAL ESTATE AND INCOME TAX SERVICE

Office:
630 E. 222nd Street
IVanhoe 2644

Residence:
21491 Naumann Ave.
IVanhoe 0678

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN
SREČNO NOVO LETO ŽELI

DR. A. A. URANKAR
DENTIST

DIXIE BEDDING MFG. CO.

RELIABLE RENOVATING SERVICE

Mattresses, Box Springs, Feather Comforts, Pillows
—We Clean Rugs and Carpets—

5505 St. Clair Avenue

HEnderson 1198

Merry Christmas and a Happy New Year!

Vesele božične praznike in srečno novo leto vam želi

JOHN GABRENJA

CEVLJAR

22010 Ivan Avenue

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš ljubljani in nepozabni soprog ter dobri in skrbni oče

Frank Stopar

ki je zatisnil svoje oči in se preselil v večnost 4. novembra, 1943, previden s sv. zakramenti za umirajoče.

Tem potem se želimo iskreno zahvaliti Rt. Rev. John J. Omannu, Rev. Julius Slapsaku in Rev. Louis Bazniku, za vso tolažbo v času bolezn ter za lepe cerkvene obrede pri pogrebu.

Naša iskrena hvala naj bo izrečena društvu sv. Lovrenca, št. 63 KSKJ, samostojnemu društvu sv. Alojzija, Makabejev št. 1238 za udeležbo pri pogrebu, za darovane krasne vence in nosilcem krste.

Najlepša hvala pogrebniemu zavodu Louis Ferfolia za lepo vodstvo pogreba ter vso pomoč in prijazne nasvete v tem žalostnem času.

Naj bo izrečena naša iskrena zahvala vsem, ki so položili tako krasne vence na krsto pokojnemu, za darovane sv. maše, za molitve ob krsti ter za spremstvo na njegovi zadnji poti. Najlepša hvala tudi vsem onim, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu.

Bor naj povrne vsem za vse, kar so storili za nas v teh težkih in žalostnih urah, za njih dobra dela in tolažilne besede.

Ti pa, nepozabni naš soprog in oče, počivaj mirno v hladnem grobu, naj Ti svetli večna luč in do svidenja nad zvezdami.

Zahajajo ostali:
ALOJZIJA STOPAR, soproga.
LOUISE, VICTORIA, PAULINE BLANKO, MARY
SREERNAK, PVT. JOSEPH ALBIN in STANLEY, otroci.
Cleveland, O., 23. decembra, 1943.

Božičnica Slovenske Zadruga

HREPENENJE VSEGA SVETA JE, DA BI TA BIL ZADNJI VOJNI BOŽIČ!

To je najbolj razumljivo zadrugarjem, ki delujejo za mir in blagostanje vseh ljudi, ki si žele vse to, pa še niso spoznali EVANGELIJ ZADRUŽNIŠTVA.

Vkljub temu, da ne oglašamo razprodaje, dobili boste malone vse kot druga leta, le vse pride nekako pod tistimi points, kateri nam jamčijo, da bodo vsaj svoj delež dobili iz zaloge, ki je na razpolago.

DIREKTORIJ SLOVENSKE ZADRUŽNE ZVEZE želi in vošči vsem odjemalcem in delničarjem VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in SREČNO NOVO LETO.

Kot v preteklosti, tako se tudi sedaj priporoča za naklonjenost vas vseh. Ta je zaslužena v delu, ki ga vrši v tem času, ko vse izgineva izpod tal. Ako bodo sijali boljši dnevi, SVETILO BO ZADRUŽNO SOLNCE!

SLOVENSKA ZADRUŽNA ZVEZA

667 East 152nd St. - GL. 6316

16201 Waterloo Road
IV. 1248

712-14 E. 200th Street
IV. 3562

NAZNANILO DELNIČARJEM: Letna delniška seja Slovenske Zadruga Zveze se vrši v nedeljo 30. januarja 1944 v Slov. Del. Domu, na 15335 Waterloo Road, ob 1. uri popoldne. Društva-delniciarji naj blagovole izvoliti in poslati svoje zastopnike; delničarji so najvljudneje vabljeni na polnoštevilno udeležbo.

Direktorij Slovenske Zadruga Zveze.

Božični pozdravi

Vesele, miru polne božične praznike srčno želim vsem Slovincem, kakor tudi vsem Jugoslovanom širom sveta posebno našim hrabrim bojevnikom, ki so se na bojnem polju odlikovali. Bodite uverjeni, da smo v duhu z vami, posebno v duhu sv. večer, ko bomo prosili božično Dete, da nam podeli trajni mir, katerega tako težko pričakujemo.

V tej želji vam želim vesele, srečnejše in miru polne božične praznike in srečno novo leto 1944

Marjanca Kuharjeva,
1123 Addison Rd.

Odbor Oltarnega društva fa-
Marije Vnebovzete vošči
članicam in faranom ve-
božične praznike in srečno
novo leto.

Se posebno vsem Menišev-
am, to se pravi vsem, ki so že
slišali sv. Jerneja zvono-
želi prav vesele božične
praznike in kar spada zraven,
Grmkov Japček

Vsem sorodnikom, prijate-
m in znancem prav vesele
božične praznike in blagoslova
novo leto 1944 želi druž-
tvo.

Mrs. Frank A. Turek,
985 Addison Road

Vesele božične praznike in
srečno novo leto vsem sloven-

skim fantom in dekletom.
Micka Andolškova

Glavnim odbornikom in vsem
društvenim uradnikom društev
Zveze Najsvetejšega Imena že-
lim vesele božične praznike ter
srečno in blagoslovljeno novo
leto 1944.

Michael Kolar, gl. predsednik

ZALJUBLJEN LOVEC

V krasnem jutru avto drdra
ob lepem Erie jezeru . . .
v njem ves srečen lovec sedi,
ker v duhu že zajce lovi.

Na glavi kučmo rjavo,
tudi škornje, hlače jerhaste,
oblečen v kožu je usnjati,
na hrbtu številke se blišče.

Na nebu mirno mesec plava,
ta lovec mlad je en čudak,
na štoru je oprt in čaka . . .
nasproti piha mu srnjak.

A gozdna vila vse to vidi,
brž loveca je poprašala:
Kaj ti je, povej mi dragi,
izpolnim vsako željo ti.

Ljubim tajno, vedi, vila,
devo, ki jo imam rad,
v svojem srcu vedno nosim
že leta, toda vse brez nad.

Ne maram zajcev, ne srnjakov,
ne tvojga gozda vso zverjad,
le njo mi daj, jo srčno ljubim,
mislim noč in dan na njo.

V hipu tem se prikazala
mu deva je sredi gora,
ljubezen nemoteno pila
sta sredi gozda tihega.

Marjanca Kuharjeva

Smrt in življenje

(Domača povest iz leta 1848)

Bila je lepa pomladanska
noč. Luna je svetlo sijala in
na tisoče svetlih zvezdic se je
lesketalo na jasnem nebu.
Drevje je stalo v najlepšem
cvetju in razsipalo svoje pri-
jetne dišave po pisani dolini.
Vsa narava se je prijazno
smehljala v svoji pomladanski
odeji.

Vse naokrog je bilo mirno, le
potoček, ki je ob robu zelenega
hriba drvil svoje valove proti
majhni vasi, je motil tišino.
Sem in tje je lahni veter zama-
jal zeleno listje na drevju, da
je zašumljalo, kakor bi si še-
petalo kakšno skrivnost. V va-
si je že vse počivalo, le v borni
bajtici kraj vasi je še blede br-
lela luč. Na postelji je ležalo
bolno dete, komaj kakih pet let
stara deklica; poleg nje pa slo-
ni in joka skrbna mati, ki je
prečula poleg nje že več noči v
skrbih in solzah. Oh, kako dol-
ge so pač ure, ki jih mati pre-
čuje več noči poleg svojega bol-
nega otroka. Dvakrat strašnej-
še pa so bile nje te, ker ji je
krvavelo srce še na drugi rani,
katero ji je vsekala nemila
usoda.

Pavle, njen mož, s katerim je
živela v najlepši složnosti in
zadovoljstvu je moral na voj-
no, ko je nastal na Laškem
punt. Vojna vihra je bila že
zdavnaj potihnila in vojaki so
se veseli vračali na svoje do-
move; toda Pavleta pa le še ni
in o njem ni ne duha ne sluha.
Skrbno je povpraševala žena
po njegovih pismih, toda vsi
zastoj. Tudi gosposka oblast

ji ni vedela ničesar povedati,
kakor to, da je najbrže obležal
na bojišču.

Leto in dan je že minilo, od-
kar je dobila od njega zadnje
pismo. Kaj ji še preostane
misлити, kakor da ga res ni več
med živimi, posebno pa še po-
tem, kar ji je povedal sosedov
Tomaž, ki je bil z njim v voj-
ni. Pravil je, da ga je videl
poleg sebe pasti na bojišču, to-
da sovražnik ga je prehitro za-
podil s tistega kraja, da se ni
mogel dalje pomuditi pri njem.

Uboga žena toči solze in ved-
no toži in žaluje po svojem mo-
žu. Z vsi gorečnostjo je sedaj
ljubila le še svojo hčerko Aga-
to; ves up je sedaj stavila le še
vnjo. Skrbno je poleg nje pre-
čela cele noči; varovala jo je
kakor more le dobra mati varo-
vati svojega ljubljene otroka.
Več noči že ni zatislila očesa,
a končno pa jo je le zmagal
spanec.

Naslonjena na Agatino po-
steljo, je zadržala za nekoli-
ko časa. Pa glej, naenkrat se
odpre nebo! Pavle prijazno
pomiga s svoji hčerki od tam.
Svetla zvezdica se utrne na ne-
bu. Leti k bolniški Agitini po-
stelji in se spremeni v angelj-
ca, kateri dvigne bolno dete in
ga odnese na svojih perotih v
nebeške višave. Mati vzdihuje
in steza svoje roke za detetom.
Kakor obupnica, ki vidi, da za-
stoj napenja svoje moči k re-
šitvi; borila se je s poslednji-
mi močmi z nevidno močjo.

Nenadoma pa skoči kvišku in
zagrabi svoje bolno dete, "jaz
te ne pustim!" pravi in se pre-
budi. Vse to so bile le strašne
sanje, težek kamen se ji je od-
zastoj. Tudi gosposka oblast

zadila.

Na stolu poleg nje je ležalo
zadnje Pavletovo pismo—za
njo draga svetinja in spomin.
Pisal ga ji je bil dan pred bo-
jem. Večkrat ga je vzela v ro-
ke in čitala, mogoče ga je pre-
čitala že sto in stokrat, a vedno
ga je še rada vzela v roke in
prebirala. Zdela se ji je, kakor
da je vsakokrat zopet kaj no-
vega našla v njem in zopet ga
nekoliko potolažena položila
na prvotno mesto. To pismo pa
je vzela v roke tudi sedaj in ga
čitala glasno, da je slišala tu-
di bolna hčerka. Glasilo se je
takole:

"Ljuba žena!

"Globoke doline, visoki hribi
in široko morje nas loči; toda
v duhu sem vedno pri Tebi in
moji ljubljeni hčerki Agati. O,
kako se že veselim in pričaku-
jem tistega dne, ko bom mogel
zopet s Teboj prebivati v mirni
bajtici. Kako hrepenim Te že
skoraj videti in mojo ljubljeno
hčerko v naročje sprejeti. Pro-
si tudi Ti z menoj Boga, da bi
skoraj že prišel ta zaželeni
čas! Zelo sem bil zadnjič ve-
sel, ko si mi pisala, da ste zdra-
vi, da je Agata nekoliko zrasta-
la in da si jo naučila že pre-
križati se. Naj tudi ona sklene
svoje male ročice poleg Tebe,
kadar se me spominjaš v molit-
vi in Bog bo gotovo uslišal va-
jino prošnjo.

"O, kako bi jaz rad videl svo-
je dete poleg Tebe v nedolžni
molitvi prositi Boga zame;
mislil bi si, da vidim angeljčka
iz raja, ki se v Tvojem naročju
igra. Povej ljubi hčerki, kako
neizrečeno jo ljubi njen oče, ki
pa ga loči tako silna daljavo od
nje, da je ne more pestovati v

svojem naročju. Povej ji, če
Te more že razumeti, kako zelo
se je veselim in da ji bom pri-
nesel lepih reči, kadar se po-
vrnem, ampak to pa le, če bo
vedno ubogljiva in če se bo ra-
da učila moliti!"

"Kar se tiče mene, hvala Bo-
gu, sem še vedno precej zdrav;
nekateri pa imajo hudo mrzli-
co. To pismo Ti pišem iz leži-
šča blizu Novare. Preden j ga
boš dobila, bom že v boju, ker
gremo že jutri proti sovražni-
ku. Pravijo, da se znamo pri
Novari udariti. Bog daj, da bi
srečno zmagali, kar prav trdno
upam. Ob prvi priliki Ti bom
zopet kaj pisal in Ti poslal tu-
di naslov, da boš vedela, kam
pisati. Ako bi pa božja volja
hotela, da v boju padem, pa tu-
di nikar ne žaluj preveč, ljuba
žena; misli si, da je hotel Bog
tako imeti in spominjaj se me
pogosto v molitvi in tudi ljub-
ljeno hčerko tako podučiti.

"Z Bogom, predraga moja.
Prisrčno vaju še pozdravljam
in v duhu poljubljam. Še en-
krat z Bogom!

"Ves Tvoj

"Pavle."

Iz ležišča pred Nevoro, 1848.

Ko je prebrala pismo, so ji
solze zalile oči. Na ustnice ga
pritisne in ga poljubljuje, kakor
drago svetinjo. Tudi mala
Agata je jokala z materjo.

"Ljuba mama, kdaj pa ven-
dar pridejo oče?" je vprašala
nedolžno. "O kako rada bi jih
že videla in poznala. Ali me
kakor Vi? — Jaz hočem Boga

bodo tudi gni tako radi imeli,
prostiti, da bi kmalo—da bi se
danes prišli. Mama, jaz mis-
lim, da Bogec sedaj ne spi, go-
tovo me bo slišal, ako zdaj z
Vami molim zanje, kaj ne da?"

Tako je govorilo nedolžno
dete, mati ga je srčno poljubila
na čelo pa globoko vzdihnila;
da bi se Pavle še kdaj vrnil, o
tem ji je zamrlo že vsako upa-
nje. Zato pa jo je še toliko
bolj ganila otrokova želja po
svojem še nepoznanem očetu.
Kakor je bila Agata slaša, jo
je morala mati le tako narava-
nati na postelji, da je nekako
klečala. Potem se je pokržala,
povzdignila svoje male sklenje-
ne ročice proti nebu ter z ma-
terjo, ki zraven nje pred po-
steljo kleči moli. Konec molit-
ve pa še pristiavi: "O ljubi
Bogec, mati so mi pravili, ka-
ko imaš rad dobre otroke; daj,
(Dalje na 3 strani)

Vesele božične prazni-
ke in srečno, zdravo ter
zadovoljno vseskozi novo
leto 1944 želim vsem mo-
jim članicam, pri katerih
društvu sem, vsem naroč-
nikom, vsem sorodnikom
in sorodnicam, prijateljem
in prijateljicam ter vsem
čitateljem Ameriške Do-
movine. Iskreno želim, da
bi se vsi vojaki vrnili z
bojnega polja zdravi in
zmagoviti.

Mary Bradač
1153 E. 167th St.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko nas je potrla vest o nenadni izgubi našega
ljubljenega sina in brata

Cpl. Frank Stopar

ki je danes v svoje mlado življenje na bojnem polju v Italiji
9. novembra, 1943, kot vojak ameriške armade. Maša za-
dušnica za mirni pokoj njegove mlade duše je bila darovana
18. decembra v cerkvi sv. Lovrenca z častnimi vojaškimi
obredi.

Iskreno se zahvaljujemo duhovščini fare sv. Lovrenca:
Rt. Rev. John J. Omanu, Rev. Juliju Slapšaku in Rev. Louis
Bazniku za ganljive cerkvene obrede. Še posebna zahvala
Rev. Louis Bazniku za njegove tolažilne besede. Posebna
zahvala naj gre vojaški policiji, ki je nastanjena v Country
Clubu, ki je pod vodstvom Lt. Millerja prisostvovala pogreb-
nim obredom. Enako gre zahvala Woodhill Post V. F. W.
št. 1803.

Najlepše se zahvaljujemo skupnim društvom za mašo, ki
je bila darovana 11. decembra. Iskreno se zahvaljujemo
sorednikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so se udele-
žili naše zadušnice. Najlepša hvala Mrs. Gertrude Resek
in Mrs. Theresa Lekan, ki sta brezplačno privedli kosilo
vojakom ter ženskam, ki so stregle pri mizah. Enako tudi
načelnja hvala družbi Slovenski narodni dom za brezplačno
uporabo kuhinje in dvorane.

Iskreno se zahvaljujemo pogrebniemu zavodu Louis Fer-
fella za kompletno pripravo in ureditev vojaških obredov
ter za vse podrobnosti, ki jih je Mr. Perfella preskrbel za to
priliko.

Ljubi in neopozabljeni naš sin in brat! Zgodaj si dal svoje
mlado in lepo življenje za svoje domovine. Daleč od nas
počiva zdaj tvoje truplo, da ne moremo pohiteti na Tvoj
grob, da bi ga zalili s solzami. Toda tolaži nas edino upanje,
da se še enkrat vsi skupaj snidemo tam gori nad zvezdami.
Počivaj sladko, počivaj mirno v daljni tuji zemlji.

Smrt ne gleda, smrti ne
vpraša,
kaj naj s koso zavilni,
ke najdražje nam odnaša,
druga res tolaži ni:

Kakor misel, da težave
zemsko si prestal, naš sin,
v rajsko ga odšel v višave
kjer ni solz, ne boletin.

Zelajoči ostali:

ALOJZIJA STOPAR, mati.
LOUISE, VICTORIA, PAULINE BLASKO, MARY
SREBERNAK, PVT. JOSEPH ALBIN in STANLEY,
sestre in bratje.

Cleveland, O., 23. decembra, 1943.

POMAGAJTE VAŽNIM
KLICEM DA BODO ŠLI
NAPREJ TA BOŽIČ

Tekom teh praznikov, prosimo, da kličete
na daljavo samo, če je ključ nujen.

Vojni se mudi in ne more čakati — niti ob
praznikih.

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Buy War Bonds

WAR NEEDS THE WIRES

Mi smo vaši raznašalci dnevnika Ameriške
Domovine v Clevelandu in okolici. Včasih smo
malo poredni, včasih preurni, včasih nekoliko po-
zabljeni, toda večinoma točni in zanesljivi. Tako
nam pripoveduje naš urednik.

Po svoji najboljši moči pa skušamo izvršiti
svoje delo. Toda pri tako velikem številu naroč-
nikov se tudi primeri, da včasih tega ali onega zgre-
šimo. Prosimo, naj se nam oprostijo, ker ni bilo na-
rejeno namenoma.

Obljubujemo vam, da bomo poslej še bolj toč-
ni, da bo dobil naš urednik kolikor mogoče malo
pritožb od vas.

ŽELIMO VSEM NAROČNIKOM VESELE
BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO!

Avsee John	Hinko Matthew
Avcin Jack	Jasko Raymond
Bizjak William	Kastelic Joseph
Bohinc Stanley	Kocin Joseph
Bozic Joseph	Lokar Daniella
Centa Harry	Muniza J.
Ceh Frank	Muzic Bobby
Eckhart Joseph	Pajk F. M.
Erbeznik Edward	Persin Raymond
Furlan Donald	Peskar Richard
Glavic John	Robert Edward
Glavan Joseph	Sterle Eugene
Grdina Frank	Shuster Louis
Grill Alfred	Snyder Edward
Hocevar Frank	Toparis Frank
Hrovat Frank	Zakrajsek Edward
Hrovat Martin	Zitko Edward
Hren družina	Zupancic Clarence

MISTERIJA

ROMAN

—Sedaj pa, je dejal hladno roparju, ostanete tu 48 ur.

—In potem?

—Potem bomo pa že videli.

—Toda jaz...

—Kaj?

—Čas večerje je že zdavnaj prešel in jaz sem lačen.

—Dobite jesti, ko nama poveš, kje se nahaja miss Terryjeva.

—Nimam pojma...

—Tem slabše za vas.

—Lionel je prekinil pogovor, odšel iz sobe in zaklenil vrata. Rakham je čul, kako je tudi porinil škrtajoči zapah.

Ko je bil ropar sam, si je začel zadovoljno meti roke.

—Vse gre dobro, si je dejal in mirno sedel na edini stol, ki je bil v sobi. Niso si upali poklicati policije in ne bodo si upali pustiti me, da bi poginil od lakote. Sicer pa imam sedaj 48 ur časa in njih skrivnost mi je znana.

—Sreče pa res nimajo z mano. Kot na primer ideja, da so me zaklenili ravno v to sobico... Toda pred vsem moram pregledati, ali je moj stari tovariš še na svojem mestu. To je najvažnejše.

Rakham je pomolil glavo skozi železne palice, ki so bile vzdane v oknu in nato spet zadovoljno sedel.

—Vse gre dobro, je ponovil. Ta znameniti Brady, ki ga smatrajo za nekaj posebnega, pa le ni tako prebrisan kot Misterija!

Rakham je s sklonjeno glavo začel razmišljati. Slišal je bil ves pogovor med Johnom Terryjem in Lionelom in vedel je za gusarjevo skrivnost, ki je bila tako ženjalno skrita za njegovo sliko. Edino za bodoče načrte svojih nasprotnikov ni vedel.

—Ni dvoma o tem, je dejal, da Brady odpotuje v Patagonijo. Drugače ni mogoče. O tem je treba obvestiti Misterijo, da ga lahko prehitijo. Mislim pa, da izgube precej časa z iskanjem "Morske lastovke," ki je iz raznih vzrokov ne bodo mogli naglo odkriti.

Po končanem razmišljanju je Rakham odprl miznico male mize, pri kateri je sedel, vzel papir in peresnik, česar mu Lionel ni bil vzel, ker je mislil, da je na varnem v tej skrbno zaklenjeni sobi.

Na majhen kos močnega pa-

pirja je napisal sledeči stavek:

"Brady na potu na Falklandske otoke, kjer se menda nahaja Budhin demant."

Ko je to storil, se je znova stegnil skozi omrežje okna in snel na zunanji strani hiše z zida kletke, v kateri se je nahajal bel golob; to je bil "mali tovariš," o čegar prisotnosti se je Rakham par trenutkov prej prepričal.

Bil je golob pismonoša z dolgim vratom, širokimi prsi in močnimi peruti, znamenite durkanske pasme. Rakham ga je bil prinesel seboj, ko je stopil pri Terryjevih v službo, ne da bi se zmenil za zasmehovanje drugih poslov. Sam ga je hranil in skrbel zanj.

Miss Elleni, ki je bila rahločutna in nekoliko sentimentalna, je ugajalo, da ima uslužbenca, ki tako zelo ljubi živali. Po miselnju dekleta je to mogel biti pač le pošten človek in zvest služabnik.

Ko je Rakham božal goloba, se je nasmejal, spominjajoč se navčnih besed Miss Ellene. Zglenil je papir, na kateri je bil pisal in ga vtaknil v srebrni prstan, ki ga je nosil golob na levi nogi. Potem ga je znova pobožal in upustil. Golob se je dvignil v zrak, napravil par krogov, kot bi iskal svojo pot, potem pa je kot puščica odfrčal v smeri proti vzhodu.

Nato je Rakham zaprl okno, zadovoljno se smehljaje, kot človek, ki je storil svojo dolžnost.

SMRT IN ŽIVLJENJE

(Nadaljevanje s 7 strani)

da kmalu pridejo moj oče domov, vedno hočem dobra biti!"

Zunaj pod oknom je med tem stal neki mož; vse je slišal in videl, kar se je v bajti godilo. Med molitvijo tudi on poklekne na hladna tla pred bajtico in goreče z njimi moli. Pri poslednjih besedah Agatinih in

materinih, pa mu je hotelo srce počiti in vroče solze so polile tla, kjer je klečal. Nič več se ni mogel zdržati.

"Pavle, žena te mrtvega objokuje, hčerka pa prosi Boga, da bi se kaj kmalu vrnil domov," tako je tiho govoril sam s seboj, se urno dvigne, stopi k vratom in potrka nanje.

"Kdo je in kaj bi radi?" se zasliši žalostni in napol ihteti glas znotraj.

"Jaz sem," odgovori in še pristavi zraven: "Pavle, Tvoj mož."

Kakor blisk prešine stanico krik nepričakovanega veselja in kmalu je slonel Pavle na prsih svoje žene, katere ni vedel, ali je vse to resnica, kar vidi, ali pa se ji mogoče zopet sanja. Teško bi bilo popisati, kaj je ta čas občutila, ko naenkrat vidi pred seboj svojega moža, katerega je že prištevila med mrtve. Zdelo se ji je, da se je znova rodila in žalost, katero je nosila za njim že toliko časa, se je nenadoma spremenila v veselje.

Pavle sedaj pripoveduje svoji ženi, katere si ni mogla misliti, zakaj ni bilo tako dolgo nobenega glasu od njega, kako se je vse to zgodilo. V bitki pri Novari je bil ranjen, kakor ji je bil že povedal sosedov Tomaž, da ga je videl tam pasti. Toda je bil ranjen le na nogi, da ni mogel dalje. Sovražniki so ga ujeli in odpeljali v ujetništvo v Turin. Tamkaj je bil v bolnišnici. Kmalu je ozdravel a potem pa je bil ujetnik v trdnjavi, dokler niso po vojskini poravnavi izpustili vseh ujetnikov, da so se lahko vrnil domov.

Tako je uslišal Bog pobožno molitev. Pavletu se je ta dan izpolnila želja, katero je nosil v svojem srcu že toliko časa, da mu je bilo v ječi že zginilo skoraj vse upanje na vrnitev in da

bi se sploh kedaj izpolnila ta želja.

Kakšni občutki so prešinili njegovo srce pod oknom, ko je po dolgem času zopet stal pod domačim kapom, ko je videl, da ga smatra žena za mrtvega ter jo sliši moliti za njegov dušni mir! In kako mu je bilo pri sreči, ko je prvič videl svojo hčerko bolno na postelji moliti za svojega očeta, da bi se že skoro vrnil in da bi ga vsaj enkrat videla, kajti o smrti se ni vedela ničesar.

Vzel je v naročje svoje bolno dete, ka objel in poljubil. Agata pa je danes prvič videla svojega očeta in se ga je tudi veselila, kot se ga pač more veseliti bolan otrok. Toda, ubogo dete, njeno veselje je bilo le kratko, kajti še tisto noč je izdihnila mala Agata svojo nedolžno dušico v naročju svojega tako težko pričakovanega očeta; v katerega naročje je želela še enkrat polčiti svojo glavo, da ji je mogel ob smrti sam zatisniti oči.

Ko je jutranje sonce zlatilo zelene vrhove, je klečal Pavle s svojo žalostno ženo ob mrtvaškem odru svoje hčerke, ki je kot nedolžna cvetka cvetela že v rajski pomladi. Njeni blede ličice je obdajal sladak smehljaj, kakor bi hotela reči: "Ne jokajte po meni, ljubega Boga bom prosila za vaju!" Zato pa sta oba združeno molila: "Gospod, zgodi se Tvoja volja."

Vesele božične praznike in srečno novo leto 1944 želita vsem znancem ter sorodnikom in prijateljem

ANDREJ in THERESA ZDEŠAR
20601 Arbor Avenue
Euclid, Ohio

JOE ZADNIK

GOSTILNA

3839 East 93rd St.

Diamond 3409

Našim gostom vedno postrežemo s finim žganjem, vinom in pivom ter z okusnim prigrizkom. Se toplo priporočamo za obisk. Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo našim odjemalcem, znancem in prijateljem

Zelimo vesele božične praznike in srečno novo leto vsem prijateljem in znancem

GLEN PARK CAFE

FRANK CHAMPA, lastnik

1049 East 185th Street

Music every Friday, Saturday, Sunday

Se priporočamo za obilen obisk

Vesele božične praznike in srečno novo leto vam želi

VALENTIN PLESEC

16901 Waterloo Road

Točna postrežba z najboljšim SOHIO gazolinom

Najboljše olje. Prodajamo tudi baterije in Re-Cap tajeje. Official O.P.A. Tire Inspectors.

Se priporočamo za naklonjenost. Dajemo lepe koledarje za božič

Veseli božič

želi vsem rojakom in prijateljem

DR. WILLIAM LAUSCHE

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

15619 Waterloo Rd.

Kenmore 4212

Dr. Rudolph F. Antoncie

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

Carnegie Medical poslopje

10515 Carnegie Avenue

Želim vsem sorodnikom in prijateljem, tukaj in v starem kraju, vesele božične praznike, kakor tudi vsem mašnikom v starem kraju in novomašnikom tukaj, posebno pa še tistemu, ki mi je dal blagoslov v škofijski cerkvi.

MATIJA KAVAS

PREKMURSKI SLOVENEK
iz 41. ceste

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem našim prijateljem in znancem!

PETER BASTASIC

AVTORIZIRAN PRODAJALEC MONCRIEF FURNEZEVE

Instaliramo furneze, jih čistimo in popravljamo
TINNING and ROOFING
19102 Cherokee Avenue
Ivanhoe 3793

1873

1943

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko paterga srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je nemila smrt posegla v našo sredo in nam odvzela iskreno ljubljeno in nepozabno mater

JENNIE DOBNIKAR

ki je previdena s sv. zakramenti zatisnila svoje trudne oči 7. novembra 1943 in smo jo po opravljeni zadušnici v cerkvi Marije Vnebovzete položili, dne 12. novembra 1943, k večnemu počitku na sv. Pavla pokopališče.

Tem potom se želimo iskreno zahvaliti Rev. Fr. Baragi za opravljeno sveto mašo in ganljive cerkvene pogrebne obrede.

Dalje želimo tem potom izreči prirčno zahvalo vsem, ki ste darovali za svete maše, ki se bodo brale v mirni pokoj duše ranjke matere.

Prav tako iskrena hvala vsem, ki ste okrasili krsto s krasnim cvetjem v zadnji pozdrav pokojne.

Posebno zahvalo pa želimo izreči članicam Oltarnega društva Marije Vnebovzete, podružnice št. 10 SZZ, društva Mir št. 142 SNPI, kadetinjam od podružnice št. 10 SZZ in članicam Navy Mothers kluba, ki ste prišle pokojno kropiti, ste pri njej čule in jo spremile na njeni zadnji poti. Prav posebna hvala pa nosilkam krste, ki ste jo spremile do groba in jo položile k večnemu počitku.

Prav lepa hvala tudi vsem, ki ste dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago ob priliki pogreba, ter sploh vsem, ki ste nam stali ob strani in nam bili v pomoč na en način ali drugi. Vsem se želimo prav prirčno zahvaliti.

Iskrena hvala tudi pogrebniemu zavodu Zele in Sinovi za vso naklonjenost in postrežbo v času največje žalosti v družini in za izvrstno vodstvo pogreba.

Ljubljena in nepozabna mati! Odšla si iz tega zemeljskega trpljenja k svojemu Stvarniku po zaslužen plačilo. Zalostno Te sedaj iščejo naše oči in goreče molitve pošiljamo k Bogu, da Ti on podeli večni mir. Spočij se sladko do svidenja nad zvezdami.

Zalujoči ostali:

SINOVI IN HČERE

ZETJE IN VNUKI

Cleveland, Ohio, 23. decembra 1943.

Prošeni ste, da sodelujete da se

PRIHRANI PLIN

DOKLER SMO V VOJNI, mora biti glavna naloga nas vseh gledati na to, da gre plin za VOJNE industrije za VOJNO produkcijo. To pomeni skrbno in varčno rabo plinskih pripomočkov, da ne gre nič plina v padek. Rabite plina, kolikor ga morate — toda ne več.

Za navodilo našim odjemalcem in sodelovanje z vladnim hranitvenim programom, urgiramo za sledeče:

ODREDBE ZA VARČEVANJE Z NARAVNIM PLINOM

NE pustite, da bi puščala pipa za gorko vodo — je potrat plina.

NE rabite kuhinjske peči za gretje kuhinje.

PRIŽGITE burnerje samo tedaj, kadar jih hočete rabiti, ne odvijte jih več, kot potrebujete, odvijte jih, kadar jih več ne rabite.

NE kurite svoje hiše bolj s plinom, kot je to potrebno.

V ČASU ZELO MRZLEGA VREMENA, vas svaramo, da znižate toploto v vaši hiši za najmanj 5 stopinj in storite še druge korake, da zmanjšate uporabo plina. Prosimo, da upoštevate te nasvete.

Ne kurite več plina, kot ga morate!

THE EAST OHIO GAS COMPANY

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

LETO XLVI. — VOL. XLVI.

CLEVELAND 3, O., THURSDAY MORNING, DECEMBER 23, 1943

Marija s pomarančami

Le še nekaj dni je bilo do božiča, a Marija se še zmeraj ni odločila, ali naj gre na pot k svoji mami ali ne. Dvakrat, trikrat, še večkrat je tvegala tako rekoč svoje življenje, ko se je z jerbasm pomaranč na glavi pretihopila na drugo stran, tokrat se pa ni mogla odločiti.

Čudna bojazen, podobna tistim slutnjam, ji je stisnila srce vsakikrat, kadarkoli je pogledala na pomaranče, prelagala, prelaga, prelaga, prelagala in prebirala rumenka- zlate sadove.

Blago gre onstran meje do- no v denar, zaslužek je sija- ni, zato res ni čuda, da vleče- skleta na prepovedana pota.

Bostančev Marjeto so dobi- te graničarji; zaprli so jo in- sko globo je morala plačati, še njena bajta ni toliko vre- na.

Le še več drugih, ki hodijo k meji, je že doletela kazen, ona, Marija, je imela do- kaj še zmeraj srečo.

Zakaj, tega sama ni vedela, pa je slutila.

Tam na meji je graničar, monopolit, živahen južnjak; no se imenuje.

Ta Jovo je privoščil Mariji prijazen pogled, pri- no besedo.

Takole poleti, ko je Marija zafantni njičevci, ki so jo ime- lurovci onstran meje, oko- la ali žela, vsa razpaljena vročine, zarezala od mladosti, je često približal Jovo in jo govoril.

Če bi ga Marija ni kaj razumela, a ko je sčasom zali graničar pričel med- zali govorico vpletati sloven- besede, se je Marija zaplet- njim v živahen pogovor.

Leh pogovorov se je kma- razvilo prijateljstvo, iz pri- teljstva pa — vroča ljubezen graničarja do lepe Marije.

Jovo je pogosto prihajal k- novim v vas, Marija pa se- njegovi zaljubljenosti samo imejala.

Marjara je tudi v njej tlela- na, ki bi v drugih okoliščinah- to vzplamtela v silno, moč- ljubezen.

Če Marija je svoje srce- podarila nekemu drugemu:- pravemu fantu Petru iz va- Tega je imela zares rada, z- ničarjem je samo ljubim- iz golega koristil-ljubja.

Marija namreč ni pozabila- ni iz graničarja dneve in- njegove službe in je tedaj- noteno prestopala mejo.

Tedno pred božičem pa se- zrodilo nekaj, kar je Mari- oplasil.

Če bel sneg je zapadel in še- nepretrgoma snežilo.

Če samotna hišica Jurcova je- koraj do slemena zasneže- majhna okna so komaj še- ala iz snega.

Če dan, dva so bili Jurcovi- or odrezani od sveta.

Če prvi dan je prenehalo sne- nebo se je zjasnilo in debe- snežna plast se je nekoliko- zgodnji dopoldanski uri- prikazal na pragu Jurco- hišice Jovo.

Če spodar in gospodinja sta- onemela, videč v tem času- ničarja v hiši, Marija pa se- čudila še bolj.

Če tu, Jovo, ob tem vreme- je dejala na tihem, da bi

očetu in materi ne izdala tika- nja.

"Da, jaz. Vazne reči, Mari- ja," je odgovoril Jovo, si ote- pel sneg in pričel stopati po sobi.

"Vazne reči?" Kakšne pa?"

Jovo je hotel spregovoriti, pa je s pogledom na stara dva umolknil.

Marija je razumela. Na skri- vaj je pomignila očetu in mate- ri, ki sta se vsa zaprepaščena tiho odstranila iz sobe.

"Kaj torej? Menda me ne bodo zaprli?" se je hotela po- šaliti Marija, pa ni mogla pri- kriti zaskrbljenosti v naglasu.

"Ne tebe, mene."

Jovo je stopil bliže in nežno prijel Marijo za roko.

"Marija, za majhno uslugo bi te prosil, ali smem?"

"Za kakšno uslugo? Veš, Jo- vo, čedalje zagonetnejši postaj- jaš; povej že vendar."

Jovo je sedel na klop ob pe- či, kraj njega Marija.

"Poslušaj! Zadnje čase je naš komandant začel nekaj su- miti, najbrže zaradi tebe. Vprašal me je, kako in kaj je z ženskami, ki tihotapijo po- maranče čez mejo in ali mi je znano, da ena izmed njih zme- raj srečno odnese pete. Zagro- zil je celo, da bo dal vso reč preiskati, naj torej le pazim, če mi je služba mila. Iz vsega tega sklepam, da je moral ne- kdo našim nekaj povedati. A kdo bi bil ta, kaj praviš, Mari- ja?"

Marija je nekoliko blede z odprtimi usti poslušala to zgo- dbo. Vedela je takoj, da tisti nekdo ni nobeden drug, kakor Peter, njen fant. Ta ji je ne- koč očital, češ da je slišal pra- viti, kako neki graničar lazi za njo.

Kaj če bi se fant maščeval iz ljubosumnosti? Teh svojih misli pa Marija ni hotela izda- ti graničarju, temveč je de- jala:

"Kdo bi bil? Nimam pojma. Ali je to tako važno?"

"Ne, važno je to, kar ti bom zdajle povedal. Marija, prihod- njic te bom moral na meji ustaviti..."

"Kaj, kako?"

"Kakor sem rekel, Marija. To žrtev boš, upam, doprinesla zame."

"Žrtev? Jovo, ne razumem te!"

"Takoj me boš razumela. En- krat, dvakrat sem res spregle- dal tebi, drugim ne to moram sedaj popraviti, da odvalim sum od sebe. Samo da te pri- mem, pa čeprav imaš jerbasm prazen. Tako, mislim, da mi boš ustregla. Vse to bo samo na vid, pozneje te seveda iz- pustim, razumeš?"

Marija je nekaj časa molča- la, potem je pa bušnila v smeh.

"Torej tak junak si, Jovo! Če te že mora ženska reševati, tebe in tvojo službo, pa naj bo. To uslugo ti bom že nare- dila, bodi brez skrbi. Ampak ne s praznim, s polnim jerba- som bom doprinesla žrtev, da bo bolj zaleglo. Tu moja ro- ka!"

Graničar je bulil v dekle, kakor bi ne verjel svojim uše- som; ves zardel je zajecjal:

"Hvala — hvala ti, Marija; zmeraj ti bom hvaležen..."

Položil ji je roko čez pas in jo rahlo privel k sebi, ko so

(Dalej na 2 strani)

V deželi svobode še vedno poje zvon božičnega miru!

Božični zvonovi

(Zložil pokojni Rev. Andrej Smrekar)

Zvonove čul sem zopet peti
v božični mirni noči sveti,
čez dol in goro srčno, milo.
Kot nekdanj še se je glasilo:
O miru vsem ljudem na zemlji.

A prišli so nemirni časi,
in vendar čuli so se glasi
kot petje angeljcev nebeških
do dobrovoljnih src človeških:
Ljudem na zemlji mir nebeški!

Potres razmajal je ognjišče,
za sabo pustil je grobišče.
Ljudje, ki srčno se ljubili,
pod smrtno koso so vmolknil
o miru vsem ljudem na zemlji.

Glasnejši klic sem čul zdaj z line:
"Naj vse izgine, Bog ne mine!
Krivica mora se podati,
pravica mora kraljevati —
in mir ljudem na zemlji!"

Zamislil sem se v dni minule,
ko prvič so se pesmi čule
iz ust krilatcev iz višave,
na revne zemeljske nižave:
Ljudem na zemlji mir nebeški!

Zabučal glas je vojne sile
in vtihnili glas je pesmi mile;
gromeli grozni so topovi,
med sabo klali se rodovi,
miru na zemlji pa ni bilo.

Otožno glavo v dlan položim:
"Saj ni miru!" obupno tožim. —
"Ker črt in srd med ljudstvom vlada,
kdor ima, — je, kdor nima — strada,"
to pesem nova je božična.

Sveti večer na Volgi

Iz spominov na rusko ujetni-
štvo

Že tretje leto smo praznova-
li vojni ujetniki sveti večer v
tujini, oddaljeni tisoče kilome-
trov od ljubljene domovine.

Prav na sveti večer je kakih
dvesto mož odmetavalo globo-
ki sneg na veliki samarski po-
staji. Kot vodja vojnih ujetni-
kov sem prosil postajnega na-
čelnika višjega inženjerja Lin-
ka, naj nam dovoli, da se udele-
žimo polnočnice v katoliški cer-
kvi. Sicer nerad je vendar po
vztrajnih prošnjah ustregel
tej naši želji.

Okoli polnoči smo odkoraka-
li v poljsko katedralo. Bila je
mrzla noč in sneg je naletaval.
Služba božja se še ni končala,
ko so prihiteli ruski stražniki
in nas zapodili iz cerkve. Si-
birski ekspres je običal v sne-
gu pri postaji Kinelu. Hočeš
noč so nas poslali na delo v
mrzlo samarsko planoto. Vso
noč smo kidali sneg in se šele
proti jutru vsi premraženi vr-
nili v barake.

Komaj sem si pri veliki peči
nekoliko ogrel premrle ude, je
stopil k meni prijatelj Grego-
rij. Bil je po rodu Poljak in v
službi kot železniški strojevod-
ja na samarski postaji.

Poklical me je ven in me ves
razburjen prosil, naj rešim
njemu in njegovi družini živ-
ljenje.

Prestrašen sem ga vprašal,
kaj se je vendar tako groznega
zgodilo.

Rekel mi je, da je njegov
sorodnik profesor Koslov z že-
no pribežal iz Moskve v Sama-
ro. Boljševiki so ga izsledili in
ubili. Zeni pa se je v zadnjem
trenutku posrečilo zbežati in je
našla pri njem zavetje. GPU
(politična policija) da jo že
išče in ako jo najde pri njem,
da je njena in naša usoda za-
pečatena. "Glej Aleksander
Aleksandrovič, le ti nas moreš
rešiti. In to takoj, še danes,
jutri bo morda že prepozno.
Šel sem z njim v stanovanje
in dogovorili smo se, da se od-
peljeva z gospo proti Moskvi z
večernim vlakom, preoblečena
v kmeta.

Globok sneg je ležal nad Sa-
maro, in snežilo je čedalje bolj.
V četrtem razredu samarske
postaje sva čakala odhod sa-
marskega vlaka, ki je odšel z
večurno zamudo. Dve postaji
pred reko Volgo sva izstopila,
ker sva se bala stroge kontro-
le na postaji Batraki. Do kolen
sva gazila globoki sneg. Gospa
Koslova je bila tako izmučena,
da mi je le z zadnjimi močmi
sledila. Nekoliko pred polnočjo
sva dospela na most čez reko
Volgo. Službujoči oficir, videč
izmučeno žensko, se je dal pre-
prostiti in nama je dal prepust-
nico za moža in ženo. Straža
na mostu je skrbno pregledala
najino dovoljenje in nas pusti-
la na most. To je menda eden
največjih železniških mostov
čez največjo reko v Evropi. Do
skrajnosti izmučena sva nade-
ljevala svojo trnjevo pot. Noč
je bila temna, bril je oster se-
ver in metal snežinke sem in
tja. Komaj sva videla nekaj
korakov pred seboj.

Kar sem zaslišal rezek pisk
za seboj. Velika lokomotiva
ekspresnega vlaka je bila ko-
maj nekaj korakov za nama.
Zavpil sem, kolikor sem pač
mogel, gospe Koslovi, naj se
umakne. Ne vem, ali je presli-

šala moje vpitje ali pa je bila
tako globoko zatopljena v svo-
jo žalostno usodo, da se ni
umaknila.

Izginila je pod kolesi loko-
motive. Strojevodja je opazil
grozno nesrečo in ustavil vlak.
Na tiru so ležali posamezni de-
li človeških udov in sneg se je
tajal v še vroči krvi nesrečne
žene...

Usoda, je hotela, da je baš
strojevodja, moj prijatelj Gre-
gorij, ki mi je izročil nesrečno
ženo v varstvo, vozil vlak. Sto-
pil je pred mene. Ni mogel go-
voriti. Bled je stal pred menoj
in si zakril obraz.

Kakor iz globokih sanj je
prišel polagoma k sebi. Govori-
ti ni mogel, samo ostro me je
pogledal in pritisnil palec na
usta. Razumela sva se. Medtem
so prišla vojaška spremstva,
ki so spremljala vlak, in me
potisnila v bližnji vagon.

Mislil sem si: Moja usoda je
zapečaten. Vojaki so brili si-
rove burke iz mene. Ko je vlak
prispel na večjo železniško po-
stajo Sisran so me uklenjenega
oddali železniški milici. Okrog
mene se je zbralo mnogo lju-
di. Tudi strojevodja je prišel
še enkrat k meni. Videl sem ga,
kakor je vzdignil obe roki proti
nebu, kakor bi bil prosil: "Ne
izdaj me."

Oddali so me ljudskemu so-
dišču. Pahnili so me v podzem-
sko klet, prenapolnjeno z ujet-
niki. Jok in smrad sta vladala
po zatohlih in temnih prostori-
h.

Takšna gneča je bila, da smo
le stoje prenočili. Drugo jutro
smo prišli pred ljudsko sodi-
šče. Sodili so le politično osu-
mljene in jih je bilo največ ob-
sojenih na smrt.

Druge pa, ki nismo zagrešili
političnega prestopka, so po-
slali kopat grobove na mestem
pokopališču. Obsojeni da bom
pozneje.

Kopali smo velike jame, kjer
je bilo dovolj prostora za de-
set do dvajset trupel. Mraz je
postajal čedalje hujši. Voja-
ška straža je poslala nekega
Ukrajince in mene pobirat le-
sene križe na pokopališču. S
križi smo zanetili velik ogenj,
kjer se je premraženo vojaštvo
grel.

Ko sva drugi dan spet lomi-
la križe nad grobovi, sva se
domenila, da pobegnava. Sre-
čno sva prišla do izhoda poko-
pališča. Nihče naju ni opazil.
Skrbno sva se razgledovala,
kam naj jo popihava. Kar sva
zapazila, da prihaja iz mesta
proti nama vojaška patrolja.
Zbežala sva nazaj na pokop-
lišče in se skrila v razpadlo ba-
rako, kjer je bilo vedno do 50
trupel, ki so čakala na ponočni
pokop. Zarila sva se med mrt-
vece in čakala svojo usodo.
Prav kmalu je odprla patru-
lja napol gnila vrata. Mislila
sva, da sva izgubljena. Vodja
patrulje je pogledal po mrt-
vecih in ukazal vojaštvu:

"Isčite jih drugje, a ne v tem
smrdljivem hlevu." Zaloputnil
je vrata in težki koraki so se
skripaje oddaljili po zmrazem
snegu.

Midva sva prestala v tem
mučnem, nepopisnem položaju
grozne trenutke. Prestreljene
glave, zmrazla človeška kri, po-
lomljeni udje, grozni pogledi
nekaterih mrtvih so porazno
vplivali na najino izmučeno
(Dalej na 2 strani)

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo

vsem odjemalcem in prijateljem!

FRANK PAULIN'S SERVICE STATION

ATLANTIC GASOLINE

vogal St. Clair Ave.
in 61. cesta

Vse, kar potrebuje vaš avto, dobite pri nas. Lepa hvala za naklonjenost in se priporočamo še za naprej.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO VAM ZELIJO

CARL G. OPASKAR, M.D.

ZDRAVNIK

740 East 152nd Street

Office: GLENNVILLE 3134

Res: POTOMAC 8055

DR. VINCENT OPASKAR

ZOBOZDRAVNIK

6402 St Clair Avenue

HEnderSON 4114

FRANK V. OPASKAR

ODVETNIK

Hippodrome Building

MAin 3786

Res.: WASHINGTON 0989

Vesele božične praznike in
srečno novo leto želim
vsem odjemalcem

CLOVER DAIRY

Milk from Approved Dairies

JOSEPH MEGLICH, lastnik

1003 E. 64th St.

ENDicott 4228

Vesele božične praznike in srečno novo leto

ANTON in JULIA MAROLT

GOSTILNA

1128 E. 71st St.

in

1129 E. 68th St.

Pristni legalni likerji
dobra vina, 6% pivo
in prigrizek

Vsak petek pri nas ribja pečenka

Se toplo priporočamo

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim
odjemalcem in prijateljem in se priporočam
še za bodoče

ANTON OGRINC MESNICA

6414 St. Clair Avenue

ENDicott 3716

Vesel božič in srečno novo leto vsem odjemalcem
in prijateljem želi

J. KRECIC

MESNICA in GROCERIJA

1054 East 61st Street

MARIJA S POMARANČAMI

(Nadaljevanje s 1 strani)
tedajci zunaj zacingljali zvonci.

Marija je skočila k oknu. "Sneg orjejo proti meji!" Komaj slišen ah ji je zatrepetal na ustnah, ko je zagledala na oralu med drugimi Petra. In česar se je bala, da bi namreč Peter ne prišel noter, se je v naslednjem trenutku že zgodilo.

V veži so zaropotali škornji, vrata so se odprla in Peter je stopil na prag.

"Dober dan, Marija," je pozdravil in hotel stopiti naprej. Ko pa je zagledal graničarja, je obstal pri durih.

"A, gosta imaš? Nisem vedel, ne zameri," je pikro pristavil in s sovražnim pogledom premeril graničarja od nog do glave.

"Gospod je prišel po opravkih in se je mimogrede oglašil pri nas..."

Peter se je glasno zasmejal. "O, saj poznam tiste opravke, ki so važni za tihotapce s pomarančami..."

"Vi, slišite," je vzkipeł graničar, "pazite, kaj govorite!"

"Vi pa pazite, kam zahajate v vas, ste razumeli," je Peter ogorčeno rekel in stopil korak naprej.

"Peter!" je zakričala Marija in se zagnala med tekmece.

"Mir!" "Saj bo mir, Marija, zbogom!" je Peter mirno odgovoril, se obrnil in zaloputnil vrata za seboj.

Zunaj ga je sprejel smeh tovaršev, vaških fantov. Konji so spet potegnili, zacingljalo je mimo hiše naprej...

Na vse to je mislila Marija, ko se ni mogla odločiti, ali naj gre ali ne. Res je Jovo obljudila, toda ali je ni Petrov nenadni, sirovi nastop odvezal te oblube? Saj je Peter v jezi gotovo še bolj očrnil graničarja in ga najbrže ni več na meji. Od tistega nesrečnega dne ga Marija ni več videla, tudi Petra ni bilo na spregled.

Kaj naj stori? Saj bi bilo potemtakem sploh nesmiselno, hoditi na mejo in se izpostavljati nevarnosti.

Tako je Marija med mučnimi ugibanji kolebala ves teden. In približal se je sveti večer. Nič pravega razpoloženja ni bilo pri Jurcovich...

Po večerji je Marija prižgala lučke pri jaselcah, se naslonila na mizo in molila.

"Taka si nocoj kakor še nikoli," je počitala mati. "Ne vem, kaj ti je..."

"Kaj, nič mi ni! Dolgčas je, nič drugega."

"Tudi meni je dolgčas," je zazdehal oče in potem so spet vsi trije umolknili.

Stara dva sta kmalu zadremala pri peči, Marija pa je pričela listati po neki knjigi.

Ura je šla že na deseto, ko je nekdo potkal na vrata.

Marija je šla odpirat. "Ti, Peter?"

"Da, jaz. Si kaj huda name, Marija?"

"Sem, ker te toliko časa ni od nikoder."

"Ne zato. Zaradi tistega mislim, saj veš, zadnjič..."

"Kaj bi tisto! Stopi noter!" Peter je brž ubogal.

"Vesele praznike vsem skupaj," je pozdravil.

"Vesele, vesele, tudi tebi vesele, Peter," sta ponavljala stara dva, ki sta se bila predramila.

Marija je Petru ponudila stol.

"Ne, Marija, zdaj ne bom sedel. Oblecí se, greš z menoj."

"Ali se tako mudi? Kam pa, če smem vedeti?"

"Povem ti pozneje, Marija. Kar hitro se pripravi..."

"Ali smem?" se je Marija obrnila k peči.

Roditelja sta prikimala.

"Saj Peter te menda ne bo na konec sveta zapeljal," se je pošalil oče, a mati je pristavila:

"Pa glejta, da ne zamudita polnočnice. Oh, vas mladih pa človek res nikoli ne razume..."

Lepa mrzla mesečna noč je ležala nad pokrajino, sneg je škripal pod nogami.

"Kam, proti meji?" se je zavzela Marija, ko sta zavila mimo gozda.

"Ne, prav na mejo," se je smejal Peter.

"Prosim, Marija, zaupaj mi, nič hudega ne bo, vse boš izvedla pozneje."

Dospela sta.

"Kdo je?" se je oglasila temna postava vrhu klanca.

Marija je spoznala glas Jova.

"Midva, Peter in Marija!"

"Dobro, kar naprej..."

"Veš kaj, Peter," je zasepetala Marija, "če mi pa zdaj ne razložiš, se kar obrnem in grem nazaj."

In Peter je na kratko povedal tole:

"Z Jovom sva se še tisto uro, ko je odšel od vas, pobotala. Ko smo do meje zorali sneg, smo obrnili. Srečali smo Jova, in pomisli, kar na lep način sva se pogovorila med seboj. Jovo ima vendar svoje dekle, saj nocoj ga je menda prišlo obiskat, jaz pa svoje — tebe, Marija!"

Kaj pa je treba še več? Z Jovom sva se torej zmenila, da se na sveti večer snidemo tamle v graničarski kolibi, kjer bomo lepo proslavili spravo in mogoče še kaj drugega. To je vse. No, si zdaj zadovoljna?"

Marija ni mogla odgovoriti od čudnega ginjenja. Za odgovor je krepko stisnila Petrovo desnico.

V kolibi so bili zbrani graničarji ob prižganem božičnem drevescu.

Marija je sedela kraj Petra, ob Jovu pa se je stiskalo drobno, črnooko dekle z juga — njegova nevesta.

Med veselim pogovori in petjem ob kozarcih vina so potekale ure svetega večera.

Peter je postal od močnega vina sila korajžen in je razložil:

"Gospodje, po božiču bova peljala z Marijo nekaj pomaranč čez mejo. Tam imam strica, trgovca. Blago bom dal

pošteno ocariniti. Ali je prav tako?"

"Seveda, to edino je prav," je odvrnil komandant. "Tihotapstvo pa je največje zlo za vas in za nas."

Preden se je družba razšla, je Jovo vzel kozarec z vinom in spregovoril:

"To čašo izpijem na srečo in zdravje Marije in njenega zaročenca Petra!"

"Živela!" je zadonelo od vseh strani. Kdor bi tedaj Mariji pogledal od blizu v obraz, bi opazil solze v njenih očeh.

Solze ljubezni, žalosti ali sreče — kove? (V. B.)

"OB UPU TEM SE JAZ BORIM"

Ne plakaj deva za menoj, ker v duhu vedno sem s teboj, ko na straži sem sredi noči, mi prideš ljuba pred oči.

Tvoj vidim svetel žar oči, ljubezen tajno govori, najljubša si mi ti dekle, ne jokaj in ne zabi me!

Na me spomin naj ne umre, oh, ljuba, moli ti za me, da vrnem kmalu se nazaj v domači kraj, mladosti raj!

Takrat življenje novo bo, gorje bo vse pozabljeno, najni srci bosta združeni, ljubezen večno živjati.

Ob upu tem se jaz borim, po tebi draga hrepenim, si moja in ostani mi sedaj in skozi žive dni.

Marjanca Kuharjeva.

SVETI VEČER NA VOLGI

(Nadaljevanje s 1 strani)
živčevje. Vse vprek se ležala moška in ženska trpula, na vseh obrazih je bilo nekaj groznega...

Bližal se je večer. Ko se je stemnilo, so prilezle iz svojih skrivališč kakor mačke velike podgane. Pričele so grizti s svojimi ostrimi zobmi zmrla trupla. Enemu so grizle nos, drugemu ušesa...

To škrtanje je šlo skozi mozek in kosti. Ko so podgane naskočile tudi najju, sem zavpil tovarišu: "Niti minute ne ostanem več tukaj. Rajši takoj v smrt!" Vstal sem in se previdno bližal izhodu.

Nalahno sem odrinil vrata, ki so se škripaje odprla.

Mirno in tiho je bilo na pokopališču, le tam daleč na koncu božje njive je plapolal velik oženj. Kopali so grobove za politične obsojence.

Kmalu se je opogumil tudi moj tovariš. Bil je že skrajni čas, da sva zbežala, kajti vojaštvo je prišlo po trupla, da jih položi v skupni grob.

Midva sva se srečno rešila, on v Ukrajino, jaz pa nazaj v Samaro. Strojvodja Gregorij je bil na letno željo premeščen v Sibirijo. Siromak ni mogel najti miru...

Aleksander Ličan

Prvi ameriški marini, ki so kedaj stopili na evropska tla, so bili oni v spremstvu Benjamin Franklina v Francijo leta 1776.

Zelimo vesele božične praznike in srečno novo leto
vsem prijateljem in znancem

RENO CAFE

MR. in MRS. FRANK LISJAK

DOBRO PIVO... VINO... TOBAK

10401 Reno Avenue

Diamond 6299

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM
IN ZNANCEM ŽELI

DOT'S CAFE

DOROTHY URBANČIČ, Manager

15930 Saranac Road

Ob priliki se ustavite pri nas!

TEXACO SERVICE STATION

CHARLES WICK in SIN

vogal E. 185th St. in Neff Rd.

IVanhoe 9568

Vesele božične praznike in srečno novo leto
vsem odjemalcem in prijateljem

JOHN LUPSINA

GROCERIJA in MESNICA

10201 Prince Ave.

Michigan 0746

Priporočamo se za nakup raznega svežega in doma posušenega mesa, šunk, klobas ter riževih in krvavih klobas in fine sveže grocerije, po zmerni ceni. Pripeljemo tudi na dom.

Želimo vesele božične praznike in srečno novo leto vsem odjemalcem in se toplo priporočamo še za bodoče.

Vesel božič in srečno novo leto vsem odjemalcem želi

JIM SEPIC

TRGOVINA Z ZELEZNINO, ORODJE, BARVAMI

Če rabite vrtno orodje, travo al umetni gnoj, kakor tudi barvo, varniš in potrebščine pri popravilih, se oglasite pri nas. Postreženo vam bo po najnižjih cenah.

16009 Waterloo Rd.

Kenmore 1300

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO ŽELI VSEM SVOJIM ODJEMALCEM

COLLINWOOD BAKING COMPANY

JOHN ZALAR, lastnik

16006 Waterloo Rd.

IVanhoe 7526

Izborna pecivo, potice in kolači za vse družinske ali družabne prireditve. Kruh neprekosljive kvalitete.

ST. CLAIR WINDOW SHADE CO.

6532 St. Clair Avenue

ENDicott 3154

TRGOVINA S STENSKIM PAPIRJEJEM

Venetian Blinds in zastori narejeni po naročilu.

Vesel božič in srečno novo leto!

Za vaše zdravje in zadovoljnost v letu 1944 rabite

MLEKO in SLADOLED od

Euclid Dairy Co.

515 East 200th St.

Kenmore 0515

HOMOGENIZED VITAMIN "D" MILK

Podjetje se zahvaljuje za naklonjenost v tekočem letu in se toplo priporoča v letu 1944

Vesele božične praznike, srečno in zdravo novo leto!

WOLKOV JEWELERS

6428 St. Clair Ave.

707 E. 185 St.

ZELI VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN

SREČNO NOVO LETO

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem prijateljem in znancem

ANTON KOTNIK

7513 St. Clair Ave.

Slovenska točilnica najboljših legalnih likerjev, vina in najboljše pivo ter okusen prigrizek. Se toplo priporočamo za obilen obisk.

Mi popravimo fenderje, ogrodje in prebarvamo avto, da izgleda kot nov. Večletna izkušnja je naša garancija.

Zelimo vsem skupaj vesele božične praznike in srečno novo leto!

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

FRANK CVELBAR, lastnik

6605 St. Clair Ave.

ENdicott 1633

KARL'S FOOD MARKET

KARL SPRETNAK, lastnik

GROCERIJA in MESNICA

1209 Norwood Rd.

ENdicott 8262

Polna zaloga grocerije, zelenjave in finih vrst mesa. Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem.

BOŽIČNA DARILA

Toplo se priporočamo za nakup božičnih daril. Imamo lepo izbiro za vso družino.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem

PAULINE STAMPFEL

6108 St. Clair Avenue

MODNA TRGOVINA ZA ŽENE, DEKLETA, MOŠKE

FRANK VIDMAR

1038 East 74th Street

ENdicott 4362

GROCERIJA in MESNICA

—Se toplo priporočamo—

Zelimo vsem skupaj vesele božične praznike in srečno novo leto!

GEORGE KOVAČIČ

6312 St. Clair Avenue

v Hrvatskem narodnem domu)

JUGOSLOVANSKA BRIVNICA

Zeli vesele božične praznike in srečno novo leto vsem prijateljem, znancem in obiskovalcem

Prva svetovna vojna v srcih slovenskih otrok

V naslednjem prinašamo izraze in spomine slovenske šolske mladine v Sodražici, ki so izšli v šolskem listu "Iz naše doline," katerega je izdal mladadek Rdečega križa v Sodražici.

Doživljaji iz svetovne vojne
(Piše Mihelc Anton iz Zimarije)

Vsaka vojna zapusti zle posledice, posebno hude je pustila grozovita svetovna vojna. V tej vojni je padlo mnogo nedolžnih žrtev za svojo domovino.

Na nedeljo, 27. julija, 1914 je bilo izdano povelje, da morajo vsi tisti, ki so odslužili vojaško dolžnost, pa do 50. leta starosti pod orožje. Zelo težko so moški zapuščali svoje domove, a še težje žene in otroke.

Žene so morale z otroci obdelovati zemljo, ki jih je redila. Res da je bilo ženam in otrokom doma zelo težko, a še dosti težje pa je bilo možem, vojakom. Vedno so bili v obljubi smrti.

Naš sosed mi večkrat pripoveduje o vojni, na primer:

Na Sveti gori in njeni okolici so se vršili strašni boji. Neke temne jesenske noči se je vnel napad, pri katerem je bil tudi naš sosed. Italijanov je bilo sila dosti in vsi pijani so pobijali sovražnika kakor steklo žival. Avstrijske čete so bile premagane. Naš sosed se je zatekel v cerkev, se stisnil v kot in tam čakal v negotovosti, kaj bo. To pa je bilo nevarno, mislil si je, če pride sovražnik v cerkev, bo posvetil in ga ubil, zato se je splazil skozi okno na prosto. Tam se je vlekel na kup mrličev in čakal, dokler se sovražnik ni pomiril. Proti jutru je odšel k svoji četi, kjer je pa dosti vojakov manjkalo.

Drugi doživljaji.—Ko so Italijani napadali naše čete, so se naši precej časa hrabro branili. A ker je bilo sovražnika le preveč, so morali naši poskati v vodo, da so se rešili, bilo je šest mož. V vodi so bili kake štiri ure. Eden je bil zmrt, drugi pa so občutili težke ozeblin na nogah.

Vojno pa so občutili tudi tisti, ki so bili doma. Vojaštvo je pobiralo živež, seno in železino. V naši farni cerkvi so vzeli zvonove, da so jih prelili v topove. Pri sosedu so si bili napravili betonirano jamo, da so vanjo skrivali živež.

Koncem leta 1918 pa so voja-

ki pometali puške od sebe in šli vsak k svojim čakajočim. Zemlja je bila sita nedolžne krvi. Ranjena in preorana od topov je molče čakala boljše bodočnosti. Človek, prej kakor žival, se je zopet spremenil v človeka, zaželel si je kosček zemlje, ki bi jo mogel v miru obdelovati. Z vso vnemo se je oprijel zamujenega dela in iz razvalin ter poteptane zemlje si je s trudom uredil hišico in krog nje kosček zemlje, ki jo je ljubil bolj kot kdaj prej. Kajti zdaj je znal se vse bolj ceniti mirno življenje sredi ljubljenskih domačih, na svojih domači grudi.

Kako je bilo mojemu očetu v svetovni vojni
(Piše Lesar Marija)

Moj oče je bil komaj 18 let star, ko je moral iti na nabor v Ribnico. Tam je bil spoznan sposoben za vojaka. V osmih dneh je moral oditi v Admont na Štajersko, kjer je bil šest tednov. Tam so ga preoblekli v vojaško suknjo in izvežbali za bojišče. V šestem tednu pa so dobili vsi novo obleko, kar je bilo znamenje, da se bliža odhod na fronto. Čakali so samo še brzojavke, potem so šli še v lepo samostansko cerkev k spovedi in sv. obhajilu. Pri isti maši so hudovni odpeli liberó za vse in odzvonilo jim je. Težko jim je bilo pri srcu, ker vedeli so, da gredo mnogi od prisotnih v smrt.

Na postaji jih je čakal dolg vlak z živinskimi vagoni. V vsak vagon so natlačili po 42 vojakov. Nič niso vedeli, v katero stran jih peljejo. Šele potem, ko je vlak vozil proti Ljubljani, so spoznali, da gredo na Italijansko. V Postojni se je vožnja prenehala. Potem so šli peš na Fažti hrib. Tam se je bila deveta ofenziva, grozna bitka. Dosti jih je padlo, še več pa je bilo ranjenih. Osem mesecev je imel moj oče vendar srečo, da je ostal zdrav.

Dne 2. marca, 1917, ko so bili izmučeni od ponočnih napadov Italijanov, je šlo sedem vojakov počivat v malo kaverno. Komaj so zaspali, je pred kaverno tresčila granata, ki je težko ranila mojega očeta v roko in glavo. Tudi drugi tovariši so bili ranjeni, samo eden je ostal nepoškodovan.

Takrat bi bil moj oče kmalu izkrmavel, če ne bi bil prišel

njegov tovariš in ga za silo obvezal. Potem je pa z veliko muko zbežal v večjo kaverno, kjer se je nahajalo še več vojakov in tam je obležal nezavesten.

Ko se je zavedel, je trpel strašno žejo, pa ni bilo niti kapljice vode nikjer. Ko se je zmračilo, sta ga nesla dva sanitetca iz kaverne na obvezovališče.

Ko sta ga nesla po cesti, so začele ponovno padati granate, oba sanitetca sta se prestrašila in ga pustila kar sredi ceste in zbežala. Granate so strašno padale na vse strani. On si ni mogel nič pomagati, ker je bil oslabljen vsled izgube krvi. Ko so prenehale padati granate, sta se zopet vrnila sanitetca, misleč, da so granate razrgale zapuščenega ranjenca na kosce. Po čudnem naključju pa je ostal živ. Nesla sta ga naprej na prvo obvezovališče, od tam pa so ga z avtomobilom odpeljali v bolnišnico v Štanjel. Trpel je grozne bolečine. Po enem mesecu pa so ga odpeljali v bolnišnico na Madžarsko, kjer je ostal eno leto. Tam je bilo zelo slabo, kajti jedli so največ samo kuhano peso. Glava je bila kmalu dobra, roka je bila pa jako razmesarjena.

Operiran je bil štirikrat. Od bolečin in slabe hrane je bil nad eno leto v postelji. Ko so bile rane zaceljene, so ga poslali v Ljubljano na pregled, kjer je bil spoznan kot stalno nesposoben za vojaško službo. Sedaj je 60% vojni invalid.

Kaj je doživel ata med vojno
(Piše Petrič Marija)

Ata mi je pripovedoval, kaj je doživel v svetovni vojni. Prišel je 19. maja, 1914 iz Amerike domov. Kmalu nato so ga že poklicali na orožne vaje v Ljubljano, kjer ga je zafel klic "Na vojno!" Avstro-ogrška je izdala namreč med tem vojno napoved Srbiji in zaporedoma drugim državam.

Moj ata je bil pridelen sanitetcem. Vse sanitetno moštvo je moralo na delo, da pripravijo sanitetni material za vojno. Od 25. do 28. julija je vršil stražno službo na vratih, kjer je sprejemal došle mobilizirance. Naval je bil tak, da se ne da popisati, spali so kar na tleh dvorišča garnizijske bolnišnice. Med došlimi je bilo tudi dosti njegovih prijateljev in znancev. Po nekaj dneh so se odpeljali v Galicijo do mesta Stry, (Dajte na 4 strani)

Ob zatonu leta 1943 se najtopleje zahvaljujemo za vso naklonjenost izkazano našemu podjetju

ZELIMO
SREČNE BOŽIČNE PRAZNIKE
TER
ZDRAVO, ZADOVOLJNO
NOVO LETO VSEM SKUPAJ**Zakrajšek pogrebni zavod**

NAJMODERNEJŠE UREJEN V VSEH PODROBNOSTIH

Postrežba z invalidnim vozom vedno na razpolago

6016 St. Clair Avenue

ENdicott 3113

FRANK PRIMOZIC

1297 East 55th St.

GOSTILNA

—Vsakovrstno žganje, 6% pivo in vina—

Se toplo priporoča za obilen poset, kjer boste vedno dobro postreženi s pijačo in jedili. Vesele božične praznike in srečno novo leto želim vsem skupaj!

KUNSTEL'S CAFE

6616 St. Clair Ave.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem gostom in prijateljem.

Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in žganje ter se priporočamo za naklonjenost.

—Odperto do 2:30 zjutraj—

ANTON KOROŠEC

BONDED WINERY

6629 St. Clair Ave.

ENdicott 2233

Se zahvaljujemo za naklonjenost in se priporočamo še za naprej za fina vina.

Želimo vesele božične praznike in srečno novo leto vsem obiskovalcem in prijateljem!

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi odjemalcem in prijateljem

RUDY BOZEGlav WINERY

6010 St. Clair Avenue

LOUIS STRNAD

1168 East 77th St.

vogal Donald Ave.

GROCERIJA in MESNICA

Vesel božič in srečno novo leto želimo vsem odjemalcem in prijateljem in se toplo priporočamo za nakup raznovrstne grocerije in mesnine

ROSEDALE DAIRY

JAMES J. MACEROL lastnik

SLOVENSKA MLEKARNA

1083 E. 68th St. HEnderson 4926

4% Butter Fat mleko iz priporočenih mlekarov. Želim vsem skupaj vesel božič in srečno novo leto!

MOLLY'S TAVERN

7508 St. Clair Avenue

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem skupaj

Ustavite se pri nas in boste prijazno postreženi z dobrim pivom, vinom in žganjem ter okusnim prigrizkom. Ob petkih serviramo ribjo pečenko. Se toplo priporočamo

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo našim odjemalcem, prijateljem in znancem

KRAMER'S GRILL

SLOVENSKA GOSTILNA

—Se priporočamo—

747 East 185th St.

IVanhoe 9619

Če želite imeti

kozarec dobrega vina

se oglašite pri

KRAMER'S WINERY

5303 St. Clair Avenue

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem našim gostom

FRANK MRAMOR, ML.

GROCERIJA

6710 St. Clair Ave.

HEnderson 7769

Se toplo priporočamo za nakup grocerije za božične praznike. — Cene zmerne, postrežba točna.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELIMO NAŠIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

Vesele božične praznike in srečno novo leto

vam želi

JOSEPH GLOBOKAR

REAL ESTATE
HOUSES . . . LOTS
FARMS

986 E. 74th St.

HEnderson 6607

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM TER SE TOPLO PRIPOROČAM SE ZA BODOČE.

ANTON ZELEZNIK

SLOVENSKA MLEKARIJA

3310 W. 50th St.

MEIrose 1857

Vesele božične praznike in srečno novo leto želita

MIKE POKLAR in SIN

GULF

COMPLETE SERVICE

E. 43rd in St. Clair Ave.

ENDicott 9181

Vsem gostom, prijateljem in znancem želi vesele božične praznike in srečno novo leto

JOSEPH WALLAND

15507 Saranac Road

RESTAVRACIJA in GOSTILNA

Najfinejši likerji—Legalna vina in pivo

PRVA SVETOVNO VOJNA V SRCIH SLOVENSKIH OTROK

(Nadaljevanje s 3 strani)

od tam so nadaljevali pot nekaj dni peš. Imeli so veliko voz in konj s sanitetnimi pripravami, 252 izvežbanih sanitetcev, dva oficirja. Med njima je bil tudi stotnik Colarič, poznejši major v Jugoslaviji, dalje tukajšnji domačin vojni duhovnik Zajc, osem zdravnikov in dva apotekarja, eden izmed njih ribniški lekarnar Ančik.

S temi ljudmi je bil moj ata skoro ves čas skupaj. Dne 18. avgusta so trčili prvič s sovražnikom, bilo je okrog štirih zjutraj. To vam je bilo pokanja pušk, granat, strojnica in šrapnelov! Takoj so dobili polno ranjencev, kar na prostem so postavili zasilne šotore v veliki in vedni nevarnosti za svoje lastno življenje. Moj ata je pomagal obvezavati ranjene vojake. To mučno delo je trajalo do mraka, ranjencev pa je bilo vedno več in veliko je bilo tudi mrtvih med njimi. Čedalje bolj nevzdržno je bilo, kar pride povelje za nagel umik. V daljavi so zapazili kozake. Na noč se je pričel splošen nered, vsak je bežal, kamor je kdo mogel; vse naokrog je bilo v ognju, slišalo se je ječanje ranjencev, vojakov, civilnih ljudi, posebno otrok in žensk. Nihče si ne more predstavljati te grozote. Vojaštvo je moralo prvo na cesto, da pospravijo vozove in topove. Kdor je bil bolj surov, je prej utekel smrti. Streljanje se je slišalo od vseh strani in zgodilo se je slučaj, da je Avstrijec ustrelil Avstrijca, meneč, da je sovražnik. Uničen je bil ves sanitetni material in veliko moštva.

Med to zmešnjavo so prišli do mesta Glinjane v Galiciji, kjer so se zopet po malem sešli. Moj ata in Ančik sta se žalostno pozdravila: "Ribnica, nikdar več se ne vidimo!" Po velikih in hudih bojih in ob velikem pomanjkanju hrane je prehodil ata v teh letih s tovariši vso Galicijo. Nato pa so bili vsi premaknjeni na italijansko fronto. Do Vrhniko so se peljali z vlakom, potem pa so hodili preko Krasa, dokler niso prišli v Kostanjevico. Kasneje pa so odšli na Tirolsko do Primolane. Tik pred zapadom so ga poslali s tremi možmi v Ljubljano po potrebni material za saniteto. Iz Ljubljane pa je tedaj odšel domov brez vsakega dopusta. Med tem pa je bil razpad Avstro-ogrske monarhije in ustanovljena je bila troedina jugoslovanska država.

Nikdar več vojne (Pisec Prijatelj Milka)

Temni oblaki so se leta 1914 zbirali nad Evropo. V juliju pa se je začel grozen klic: "Vojna, vojna!"

Zavzeti poslušamo otroci,

kadar nam starejši ljudje pripovedujejo o doživljajih iz svetovne vojne.

Glasi jokanje je spremljalo očete in brate, ko so se odpravljali na vojno. Može so se poslavljali od svojih dragih z veliko žalostjo, ker nihče ni vedel, ali se bodo še kdaj videli ali ne. Doma so ostali le žene, starčki in otroci. Dela je bilo čez glavo, ker je primanjkovalo moških delovnih moči, a ker tudi vprežne živine ni bilo, je dalo kmetijam konje ne razpolago vojaštvo, ki se je med vojno mudilo tukaj, a kmetje so jih morali zato krmiti.

Vedno so prihajale komisije, ki so zahtevale od ljudstva zdaj konje, zdaj govijo živino, potem prašiče in živčje, še staro železo in celo zvonove iz župne cerkve so pobrali. Šolska mladina je nabirala koprive, listje malin itd.

Ni čuda, če je tudi civilno prebivalstvo trpelo pomanjkanje. V trgovinah kar čez noč niso imeli nobene reči več na prodaj. Obleko, čevlje, živila, vse se je dobilo proti gotovemu denarju le na izkaznice, a še na te je bilo treba čakati po ure in ure. Kar so ljudje dobili potom izkaznice, je bilo malo vredno, obleke so bile iz kopriv ali iz papirja, čevlji pa so imeli lesene podplate.

A v sili postane človek tudi iznajdljiv. Kar so mogli ljudje v mesto, da so prinesli na skrivaj domov sladkorja, petroleja in drugih najpotrebnejših predmetov. Kar je imel kdo v mestu, da ni nujno potreboval, je naskrivaj zamenjal na kmetih za neobhodno potrebna živila. Kako hudo je bilo materam z majhnimi otroci, ko jih niso imele s čim nasititi. Razen tega bi bilo treba poslati očetu, sinu ali bratu k vojakom kak priboljšek—a kje vzeti? Na frontah so stradali, doma so stradali, celo ranjenci in bolniki niso dobili, kolikor bi rabili, da bi prej okrevali in ozdraveli. Velika stiska je bila povsod.

Bolnišnice so bile vse prenapolnjene z ranjenci! Na bojiščih so umirali tisoči krepkih fantov in mož. Med tem pa se je polagoma približeval konec. Koliko gospodarjev, očetov in fantov se sploh ni vrnilo nikdar več in koliko pa jih je prišlo pohabljenih nazaj! Koliko mož je umrlo v ujetništvu, koliko potem doma!

Grozna je vojna sama na sebi, grozne so njene posledice. Vsak, kdor se je še spominja, pravi: "Bog nas varuj vojne! Vojne nikdar več!"

V božični noči

Pisec Tončka Jevnik

Na Sveti večer je bilo in na ulicah je vladal hud mrz, da so bile vse zapuščene. Le tu in tam je bilo čuti škripanje poznega pešca in zopet je vse utihnilo, da je zavladała poulične svetilke, iz teme pa so se znova zaslislale stopinje, ki so prihajale izza vogala visoke hiše. Pod svetilko se je prikazala ženska postava in je za trenotek postala. Iz stolnice pa se je v tem času oglašil glas zvona ter se jasno razlil po mrzlem ozračju.

Ura je bila 12, zdelo se je, kakor da so se udarci s silo trgali iz brona, zrak je nemirno trepetal. Postava pod svetilko se je ozrla proti cerkvi. Kolikrat je že slišala zvonove, dan na dan, a še nikdar jih ni bilo slišati tako veličastno in vabeče. Tako hrepenenče niso peli še nikdar. V teh glasovih zvonov so se oglašali spomini preteklih dni. To so bili glasovi, ki so bili zapisani v dno srca in ki so se sedaj znova prebujali in vztrepetavali. Celo megle in mrzla sta bila nocoj nežnejša in ljubkejša. Zakaj?, to sama ni vedela, le občutila je. Stopala je dalje proti cerkvi in ko je dospela do nje, se ji je zdelo, kakor da se je prebudila iz dolgega spanja.

Stopila je v cerkev, zvonovi so molčali, gorak vzduh po kadilu ji je udaril nasproti. Mnogi lučiči, radostno, lepo petje in veličastni glasovi orgel, vse to jo je za trenutek omamilo. Samo hipec je postala med vrati neodločno. Svetloba ji je razsvetlila blede obraz, ki je nosil znamenja slabega življenja ta nekaj tako lepi obraz.

Bolne poteze krog ustnic, modrikasti kolobarji krog ugaslih in mrtvih oči. Zaprla je vrata za seboj in stopila proti stranski kapelici, kajti polna svečloba sredi cerkve se ni ujemala z njeno notranjostjo, iskala je tudi tukaj svoje tovarišice teme.

Obstala je pred oltarjem in rdeča lučka je vztrepetala, na steni pa so se pokazale neenakomerne dolge sence, so od časa do časa begale po stropu in po stenah. Veličastni glasovi petja po mračni kapelici, izgubljali so se in zopet prihajali. Napeto je poslušala te glasove, glavo je nagnila nekoliko naprej in ustne so se ji odprle, roke pa je nehote in nevede sklenila.

Ti glasovi . . . kako so ji znani, a ni se mogla spomniti, kje jih je čula. Ti glasovi so ji pripovedovali o sreči davnih dni, pripovedovali so ji o mlasti, ko jih je verno in z velikim veseljem poslušala. Tedaj je še njena čista duša z njimi uhalala k jaslicam in s pastirci (Dalje na 5 strani)

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

voščim vsem cenjenim odjemalcem in znancem

JOHN ZULICH

PRODAJALEC ZEMLJIŠČ, HIS IN VSAKOVRSSTNE

ZAVAROVALNINE PROTI POŽARU IN

NEZGODI

18115 Neff Rd.

IVanhoe 4221

PRAV VESEL BOŽIČ TER SREČNO, VESELO IN ZDRAVO NOVO LETO 1944 ŽELI VSEM

A Joyous Christmas

AUGUST KOLLANDER

v Slov. nar. domu — 6419 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Kollander ob enem naznanja, da še vedno opravlja vse notarske posle, izpolnjuje prošnje za državljanske papirje, dela prošnje za dobavo raciniranih Ration) kart, prošnje za delo in da bo tudi, kot prejšnja leta, pomagal izpolnjevati listine za dohodninski davek (INCOME TAX). Pri Kollanderju lahko vedno plačate račune za elektriko, plin, telefon itd. Prodaja tudi AMERICAN EXPRESS denarne nakaznice (Money Orders). Ako želite lep stenski koledar za 1944 se zglasite v njegovem uradu, da ga vam podari

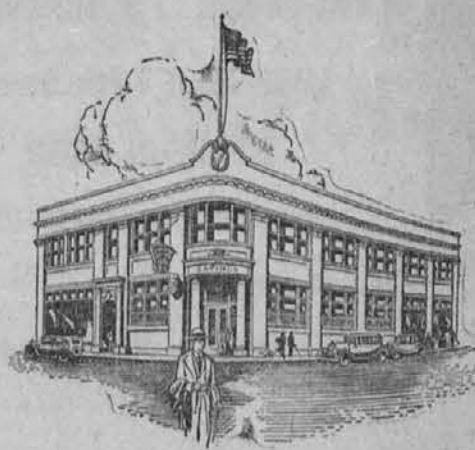
LYON DAIRY

SLOVENSKA MLEKARNA

1166 E. 60th St. HEnderson 8492
ANTON ZNIDARŠIČ, lastnik

Naša mlekarja je poznana kot ena najbolj sanitarnih v mestu. Naši odjemalci so vsi zadovoljni z našo postrežbo. Priporočamo se onim, kateri še niso naši odjemalci, da postanejo in se prepričajo o naši izvrstni postrežbi. Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem cenjenim odjemalcem in prijateljem!

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem

ST. CLAIR SAVINGS & LOAN CO.

6235 St. Clair Ave.

HEnderson 5670

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

SLOVENSKA PEKARIJA

6724 ST. CLAIR AVENUE

EX 0881

J. CERAR in R. SIMONČIČ, lastnika

Se prav lepo zahvalimo vsem za dosedanja obisk ter se priporočamo v bodoče. Postregli vam bomo najboljše z dobro pecivo.

Se priporočamo za obilen obisk.

A. BROFMAN

DEPARTMENT STORE

Dry Goods . . . Ladies' and Gents' Furnishings

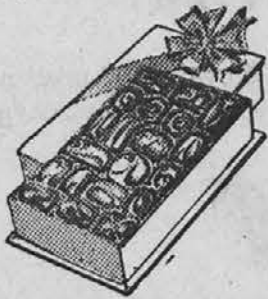
6806 St. Clair Avenue

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem skupaj

**ANTHONY
USS**6502 Superior Ave.
ENdicott 9711

Delikatesna trgovina, cigare, cigarete, sladoled, mehke pijače in meso za lunč

J. C. MUCHITZ

BONDED WINERY

1081 Addison Road

HEnderson 0782

Se zahvaljujemo za naklonjenost in se priporočamo še za naprej za fina vina, na drobno ali na debelo.

Vesel božič in srečno novo leto vsem skupaj!

ANTON MARTINČIČ

GROCERIJ in MESNICA

5919 Prosser Ave.

HEnderson 0982

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

Najlepše se zahvaljujemo za naklonjenost v tekočem letu in se toplo priporočamo tudi za bodoče leto.

MARTIN SORN

SLOVENSKA RESTAVRACIJA

6034 St. Clair Avenue

Priporoča svojo domačo kuhinjo, kjer dobite vedno jako okusna jedila po zmernih cenah. Točna postrežba in čistoča v vseh ozirih.

Želimo vsem rojakom vesele božične praznike in srečno novo leto.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vošči vsem svojim odjemalcem in prijateljem

**D. LUSIN'S
SOHIO SERVICE STATION**

6002 St. Clair Avenue

Se priporoča, da ga obiščete, kadar potrebujete gasolin ali olje za vaš avtomobil

KOMIN'S PHARMACY

SLOVENSKA LEKARNA

John Komin, lastnik

6430 St. Clair Ave., vogal Addison Rd.

Želi vsem odjemalcem vesele božične praznike in srečno novo leto

V BOŽIČNI NOČI

(Nadaljevanje s 4 strani)

vred molila božje dete. Da tedaj je bila še čista in nedolžna, neomadeževana dragocena kupa življenja. Vse v njej je kipele in vrelo ob misli, a še brez vsake nevarnosti. Mamico je imela, ki jo je čuvala in varovala. Po njeni smrti pa jo je zajelo življenje v vsej svoji trpkosti, služiti je morala ona še tako mlada. Slaba tovarišija jo je vedno bolj vlekla v blato. Padala je vedno globlje po vzgledu slabe tovarišije, angelj nedolžnosti pa je plakal nad njo.

Orgle so igrale tresoce v dušo segajočih in otožnih zvokih, pobožno jih je poslušala. Tudi njeno življenje je bilo tako otožni zvoki. Rada bi se bila znebila takega življenja, rada bi se mu iztrgala in ubežala, a ni imela dovolj moči in trdne volje. V samotni jo je iskala, trepetajoči se je družil z njo in jo vznemirjal, a ona pa je bežala pred njim iz greha v greh.

Neljub a zvest spremljevalec je bila njena vest. Znova je sedaj zaplapolalo ono mladostno življenje v njeno dušo. Zdelo se ji je, da so to le prelepe sanje, a ta srečna leta njene mladosti so minila in ni jih več, nikdar več se ne vrnejo. Zamanj, vsak glas orgel ji je klical: zamanj, zamanj! In ali pa je res vse zamanj? Samo enkrat naj bi bila še srečna in zadovoljna in potem pa nikdar več. Ne, to ni mogoče, to ne more biti. Ona si želi sreče in miru. Ta nemir, ta čuden strah, zakaj jo vedno preganja, zakaj ravno ona nima sreče in miru. Kdo je temu kriv?

Visoki glas zvončka jo je predramil iz premišljevanja, ozrla se je proti glavnemu oltarju. V vrstah so se bližali verniki s sklonjenimi glavami zatopljeni v molitev k obhajilni mizi. Tudi njihovi obrazi so izražali hrepenenje želje po sreči. Tedaj pa ji je hipoma šnila v glavo misel na Boga in na ono svetotajstvo, ki po njem človek zopet zadobi tisti prejšnji mir, prejšnjo dušno čistost. In polagoma ji je vstajal v srcu kes. Njena duša je plakala, solze pa so padale na njene grehe in jih izmivale. V duhu se je odprla knjiga njene žalostnega življenja. Bolj ko je premišljevala, bolj se jo je lotevala želja popolnoma se oprostiti tega bremena, ki jo teži kakor kamen; želela si je iznebiti se tega grešnega življenja. Ampak zopet jo je hotelo potegniti grešno življenje nazaj v blato in malkuže, iz prsi pa se ji je izvil vzklík: O Bog, o sveto novorojeno Dete—reši me!

Ljudje so se bili že razšli, polnočnica je že minila, pred Najsvetejšim na oltarju pa je plapolala večna lučka in njena svetloba se je odbijala krog tabernakla po temnih stenah. Cerkovnik pa je hodil po cerkvi in gledal, da bi ne bil kdo v kakih klopi zaspal. Rezko so odmevali njegovi koraki po prazni cerkvi. Ona pa je klečala

pred oltarjem zatopljena v molitev in v svojo žalost in svoje pregrešno življenje.

Cerkovnik se ji je približal in zašepetala je, da želi spovednika. Takoj je odšel, da ga pokliče, postajala je vedno bolj nemirna, vstala je in zopet pokleknila, tesno, tako tesno ji je bilo pri srcu. Po cerkvi so se začule stopinje, ki so prihajale vedno bližje.

Vrata spovednice so se odprla in ječe zaškrpala. S strahom je pokleknila v spovednico in se prav s težavo obtoževala, toda čutila je, da se ji vedno bolj lajša ono breme in ona mora, ki jo je tlačila že leta in leta. Njena duša pa je vstajala zopet čista in jasna, prerajena nova moč in novo življenje ji je prehajalo v njeno dušo. Življenje, ki je bilo enako onemu detinskemu življenju. Mir se je naselil v njeno dušo, ko se je oproščena vseh grehov vzdignila iz spovednice in govorila molitve je pošiljala k božjemu Detetu. Odhajala je domov prevzeta od nove radosti, nove sreče in novega življenja.

Sedaj ji je bilo jasno, kaj je bilo tisto, ki jo je na sveti večer gnalo ven iz sobe, ven, da sama ni vedela kam. Tedaj, ko se je potolažena vračala domov, tedaj je šele spoznala, da jo je vabil Jezusček na sveti večer k spreobrnjenju. Lahki in prožni so bili njeni koraki, ko se je sedaj na sveti večer spreobrnjena vračala domov.

Končno pa želim vsem mojim prijateljem in znancem vesele božične praznike in srečno novo leto, da bi ga v veselju in zdravju ohajali in še mnogo let dočakali svetega dneva. Ne smem pa pozabiti naših fantov-vojakov in jim voščiti kar mogoče vesel božič in zdravo novo leto, ki se za nas vojskujejo, da bi skupno zapeli prihodnji božič "Sveta noč, blažena noč . . ." Vsem materam, ki imate svoje sinove pri vojakih, pa želim, da bi vas božje Dete potolažilo in vam sinove zopet zdrave vrnilo v vaš objem.

Kako je ujel tatu drv

Mlin, katerega ostanki so še danes vidni v strugi Drvanje po soham, ki štrle iz vode, da se nanje obešajo med kopanjem otroci, skačejo z njih in ki služijo za počivališča kačjim pastirjem, je bil last Janeza Kovača. Vso svojo mladost, vso možko dobo in še kos starih dni je preležal v njem, presanjal ali pa je gledal skozi okno, kako ljudje delajo, kako se trudijo za kos kruha, njemu pa trud ni nikoli privabil znoja na čelo. Poznal je znoj od prevelikega ležanja, ko se je medel in skoro gnij obračal na postelji, solnce pa je žgalo, da mu je njegova vročina lezla do kosti. Ob takih prilikah se je seveda potil, toda ne dolgo, ker je navadno zlezel v zajezo, se okopal v hladni vodi, nato pa je šel ležat h kolesju, kamor moč vročine ni segala.

Zanj je bilo pridobivanje

kruha tako lahko: vrečo žita je stresel v grod, poklepal je kamen, dvignil zapor, da se je zavrtelo kolo, in kruh se mu je ustvarjal tako rekoč sam.

Ves mlin je bil prepreden z motvozom, ki je bil pritrjen na eni strani na mlinske grode, v sobici pa na pripravo, na kateri je visel zvonec. Ko je v grodu zmanjkalo žita, se je priprava sprožila in zvonec je vzdramil Janeza Kovača iz lenobne dremavice. Tak je bil njegov način pridobivanja kruha in donasal mu ni malo. Dasi ni imel bogsigavedi koliko grunta, otrok pa se je kar trlo po bajti, so živeli vedno v izobilju. Kruh so puščali po oknih ter ga metali svinjam, in nikoli jim ga ni zmanjkalo, zakaj Janez je segal v vreče po potrebi. Čim večja je bila potreba globlje je segel. Ljudje so tu pa tam potarnali nad njegovo nepravilnostjo ter mu zapretili, da mu bo že Bog plačal, ali drugič so prinesli znova k njemu, zakaj moko je delal dobro in daleč naokrog ni bilo mlina.

Neke poletne noči, ko se je Janez Kovač nekoliko navlekel božje kapljice, ki jo je dobil, da bi ne segel pregloboko v kmetovo vrečo, pa se je zgodilo, da se ni odzval zvonjenju signalnega zvonca, ampak se je obrnil, v sanjah zaklel zaradi nemira okrog sebe in smrčal dalje, dokler ga niso zbudili kriki ljudi, ki so ga klicali. Vzdrnil se je in hotel vstati, ali tak smrad je ležal nad njim, ga zgrabil za prsi ter ga tiščal na posteljo, da se skoraj ni mogel ganiti. In dušilo ga je, mu zapiralo sapo, da so ga obile solze. Začel je prasketanje ognja in pokanje tramovja na zadnji strani mlina. Napel je vso moč svojega telesa, sedel pokoncu in pogledal po sobi, ampak kaj, ko pa je bila polna dima, da ni videl nikamor. Na pamet je vedel, kje morajo biti vrata. Skočil je s postelje, se splazil ob tleh k vratom ter jih odprl, da bi prišel ven. Toda prikljet je bil ves v ognju, da skozi njega ni bilo mogoče uiti. Vročina je puhnila vanj, da je zatresčil vrata, skočil na posteljo ter začel klicati na pomoč. Skoraj mrtev je bil že, ko se je ljudem posrečilo iztrgati iz stene ne-

(Dalle na 6 strani)

SVETI VEČER

Boječe se stiska vasica pod hrib, kjer prva meglica že vstaja: nocoj je Sveti večer.

Oče je danes mrk in mati molče, otroci samo govore: "Danes je Sveti večer."

Zvonovi k maši polnočni zvonijo, saj danes je Sveti večer.

Oče, mati, otroci strmijo: "Kaj letos je tudi Sveti večer?"

—Vladimir.

VOŠČIM VSEM SKUPAJ VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!
Se toplo priporočam**JAMES A. SLAPNIK, ML.**

FLORIST

Member of T. D. S.

6620 St. Clair Ave. HEnderson 8824

JOHN IN STEFKA PAULICH

GOSTILNA

5238 St. Clair Ave.

Vse vrste pijače in jedila

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem skupaj!

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem

V naši sanitarni mlekar- ni boste vedno dobili sveže mleko, sir, smetano, in sirovo maslo.

Zahvaljujemo se za do- sedanjo naklonjenost in se priporočamo tudi v bodoče

NICK SPELICH

6210 White Ave.

HEnderson 2116

Vesele božične praznike in srečno novo leto!

MR. in MRS. FRANK YAKOS

669 East 159th Street

Vedno postrežemo z svežim pivom, dobrim vinom in pristnim žganjem. Okusen prigrizek.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem gostom, kegljačem in kegljačkam, prijateljem in znancem želi

JOSEPH POZELNIK

LASTNIK

moderno zgrajenega kegljišča, gostilne in restavracije z najboljšo postrežbo.

Najlepše se zahvaljuje za te- koče leto in se toplo priporoča za prihodnje.

WATERLOO RECREATION

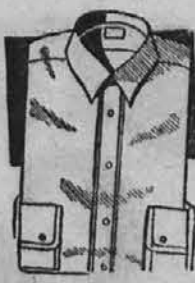
BOWLING ALLEYS

15721 Waterloo Rd.

IVanhoe 9595

Waterloo Dept. Store

15504-10 Waterloo Road

Trgovina, kjer se dobi vse po nizkih cenah. Imamo popolno zalogo lepih pomladanskih oblek za dekleta, žene in otroke za božič. Fino spodnje perilo, nogavice, lepe klobuke, kravate in srajce. Fine in trpežne čevlje za celo družino.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

KAKO JE UJEL TATU DRV

(Nadaljevanje s 5 strani)
kaj brun. Potegnili so ga na prosto in ko se je ozavestil, je se videl, kako se je sesedla streha, se pogreznila v notranjost mlina, da so oblaki plamenov plahutnili gor do neba. Počasi se je rušila stena za steno; brvno za brvnem je dogorevalo in ogorki so leteli v Drvanjo, se vtapljali v nji ali pa so samo očrneli in odplavali zibaje se po strugi.

Ko je pri svetem Andražu zazvonilo jutrnico, je na mestu mlina čvrčal kup kadečih se brven. Razpokani mlinski kamni so ležali sredi njih do polovice dogorela kolesa pa so se bila pogreznila v vodo, iz katere so tu pa tam molela ožgana rebra, okrog katerih se je nabirala umazana mrena, ki je lovila vase smeti in razno grdobijo.

Zjutraj se je Janez Kovač moral preseliti na dom k ženi in otrokom. Zanj so se takrat začeli hudi časi, zakaj moral je prijeti za delo, moral se je sprijazniti z motiko, s koso in s cepmi. Težko je šlo in zasovražil je vse ljudi, da bi jih zmlel med dlanni, ko bi bil nekoliko bolj živ.

Da bi si zgradil nov mlin niti mislil ni. Ne bi si ga mogel, četudi bi prodal ves svoj grunt, od zavarovalnic pa ni prejel niti toliko, da bi bilo za en sam mlinski kamen. Nikoli ni mislil da bo dočkal požar pa je imel zavarovano le za malenkost. Zdad mu je bilo žal ali kaj pomaga zvoniti po toči.

Poletje in prvi meseci jeseni so še nekako šli dasi zdaj kruha niso več razmetavali po nepotrebnem ali ko je pritisnil mrzaz takrat se je pričelo hudo. Gozda niso imeli, pa so dajali za drva navadno, moko ali žito, za to zimo pa so si kurivo morali prislužiti. In kakor ti vrag hotel Janeza Kovača izmučiti do kraja so močnejši otroci šli za delom v tujino, ko je nastopila jesen, doma pa so mu pustili skoro same pohablence in slabiče, da je vsa drva moral odslužiti sam. Zato jih seveda ni bilo mnogo. Da bi mu pa ne bilo treba prezebati je neke noči sklenil seči po kurivu na nepošten način.

Šesta hiša od Kovača je bila last Baloha. V njej sta živela stara človeka in čakala smrti. Otroci nista imela zato sta na stara leta živela v bajti osamljena in zanemarjena, dasi nista bila siromaka. Imela sta lepo posestvo, lepe gozdove in velike skaladovnice drv, naloženih kar zunaj na podstenu, kajti v vasi so bili pošteni ljudje, ki jim je bila krajina neznana. Za mejami je držala op njune hiše pa skoraj do Kovačevega grunta pešpot, ki sta jo uporabljala le Baloha. Nič ni bilo lažje kakor iti po tej pešpoti k Balohovi bajti, naložiti vrečo drv ter jo zanesti do

mov. Za to ne sme seveda izveda nihče, le žena morda, ali ona je tiha, ne obeša dogodkov na veliki zvon. In tako se je začelo. Janez Kovač je prinesel iz Balohovega podstenja vsak drugi večer vrečo drv zakuril z njimi ter se grel v zapečku, pretezal svoje lene noge po pečnicah, se drgnil po stegnih ter prisluškoval toploti, ki mu je ležala v telo.

Minil je november, Baloha pa še nista opazila, da se skladovnica drv nekam preneglo manjša. Šele v adventnih dneh je sosed izrazil Balohovski svoje začudenje nad tem, da letos toliko pokurita. Povedala ji je, da se o njunih drvih med ljudmi nekaj šušlja, zakaj neko je baje videl ob njih človeka, ki je polnil vrečo. Sprva še verjela ni in je za poskušnjo napravila zvečer znamenje, ampak prav oni večer se je Kovaču zdel nekam čuden, da je ostal doma. "Kdo bo pa kradel, ljuba duša! Drva se pokurijo," jo je zavrnila, ko jo je sosed drezala znova. Nekaj dni pred božičem pa je vendar tudi ona spoznala, da jih ne kuri sama.

Peter Baloh je bil v mladosti lovec, ko bi se pa nekoč po neprevidnosti skoraj obstrlel, je nehal hoditi na lov, ali puške le ni mogel pogrešati. Obešil si jo je nad posteljo, kjer jo je imel stalno pred očmi in kjer bi naj bila tudi za strašilo tatovom. Vsako leto za veliko noč je snel puško s stene, in ko je duhovnik blagoslavljal pred vaško kapelo kolače, jo je nabil petkrat do šestkrat, in ves je žarel od veselja, ko je gledal za ognjenimi čekani, ki so se vsipali iz cevi, se zapikavali v veter in se zgubljali v praznino pred njim. Nato jo je pa spet obesil na njeno mesto. Vsako leto si je pred veliko nočjo nabavil tudi smodnik, da bi bil ob potrebi pri roki. Hranil ga je v rogu za podobno svetega Jožefa, kjer je bil na varnem. Ko je izvedel od žene, kako naglo se niža kup drv, se je nasmehnil in ji rekel, da se bo tat že našel. Kako se bo našel, pa ji ni povedal, zakaj menil je, da bi vse raznesla po vasi in vaba bi ne potegnila.

Tistega leta je bil božič v soboto in Baloh je sklepal, da si bo tat za božične praznike hotel napraviti toploto v hiši in zato prišel krast večer pred svetim večerom, na sveti večer pa gotovo ne. V četrtek je ukazal ženi, naj si pripravi v kuhinji drv, kolikor jih bo potrebovala za dva dni, zakaj popoldne in jutri ne sme vzeti s kupu niti polena. On da bo napravil neko znamenje, da bo videl, če vse to o kraji ni le ženina izmišljotina, da bi zakrila svojo potratnost. Popoldne si je prinesel v kolarnico nekaj polen, jih navrtal, nabil s smodnikom, luknje pa je lepo zamazal, da jih ni bilo mogoče

opaziti. Proti večeru je ta s smodnikom nabita polena zanesel v skladovnico drv ter jih razmestil tako, da je po eno ležalo povsod tam, kjer je bilo mogoče priti do drv. "Bo se ujel, vrag, na sam sveti večer se bo ujel, da bo bolj smešno," je godel med delom in se smehljaj.

Na obnebu so se jele prižigati zvezde, po dolini se je zbirala megla, v cerkvenem stolpu pa so začeli potrkavati. Janez Kovač je sedel na peči, drsal z zadnjim delom svojega telesa sem in tja, zakaj ta večer, ki je bil večer rojstva Gospodovega, je bila peč čudovito topla. Morda so drva, ki jih je prinesel snoči tri vreče, da bi bil do Novega leta mir, toplejša, ali pa vplivajo na toploto tudi svetki, ki že lezejo v hram. Tlačil si je zalogaj tobaka v usta in zadovoljno mezikal.

Kovačica je prav tisti čas hotela zanetiti gibanicam, da bi dobile vrhno skorjo in bi plast smetane orumenela. Stala je pred ognjiščem; potne kaplje so ji drsele po licih, ko je metala poleno za polenom na gramado, ki bi naj razbelila peč. Naenkrat pa se je zgodilo nekaj strašnega, nekaj takšnega, česar ni mogla razumeti še

vsu za njo.

Gospodar Janez je baš razmišljal o polnočnicah, kaj bi oblekel, da ga ne bi zeblo, ko bo šel v cerkev. Najrajši bi ne šel in bi ostal kar na peči, ki je tako topla, ali ljudje se širokoustijo, kakor bi bil res zadržan, da baba še ni dala gibanic na mizo "je pomislil. Zazdelo se mu je, da ga je vonj gibanic počuegegal v nosu in obližnil se je od poželenja, takrat pa ga je silen sunek vrgel do stropa,

kjer se je odbil in padel nazaj, ali zdaj ne več na peč, marveč vanjo, zakaj sila, ki ga je tresčila proti stropu, je peč razsula po sobi, da so pečnice zvenele, ko so se trle in mešale v opeko. Zapeklo ga je v hrbet. Pogledal je okrog se in spoznal, da leži na ognjišču. Zemu je tudi začela goreti obleka. Zavpil je od bolečine, pred pečjo pa je zakričala žena. Obrnil je glavo proti pečni odprtini in jo zagledal. Ampak kakšno! Jezus, kakšno! Bila je vsa črna po obrazu, sir s smetano,

ki ga je eksplozija polena vr-gla skozi pečno odprtino, se ji je cedil z obleke. Ribala si je oči, da bi odstranila z njih saje, in stresala je žerjavico z obleke, da bi se ji ne vnela. Kovač je vpil na vse grlo. Žena je segla z burkljami v peč ter ga stiščala z ognjišča, skozi vrata pa je zakričala otrokom, ki so pripravljali na gumnu božično drevo, naj prinesejo v hišo vode, ker se je oče vnel.

Pogasili so ga, ga po opeklinah namazali z oljem, potem pa so ga obvezali in položili v

posteljo. Ampak videti je bilo, kakor bi se vrag hotel z njim poigrati do konca, zakaj zgodilo se je, da je tisti čas šel mimo hiše Baloh, ki je vse, kar se je v njej godilo, čul. Prišel je k oknu, potrkal na sipo, in ko so mu odprli, je rekel: "Bog vam daj vesele božične praznike, dragi ljudje! Tebi Janez, najbolj. Pa mojo drvarnico pusti odzdat pri miru, ker mi smodnika še ni zmanjkalo."

"Vrag, salamenski!" je siknil Kovač za njim.

Ignac Koprivec.

BOŽIČNO VOŠČILO!

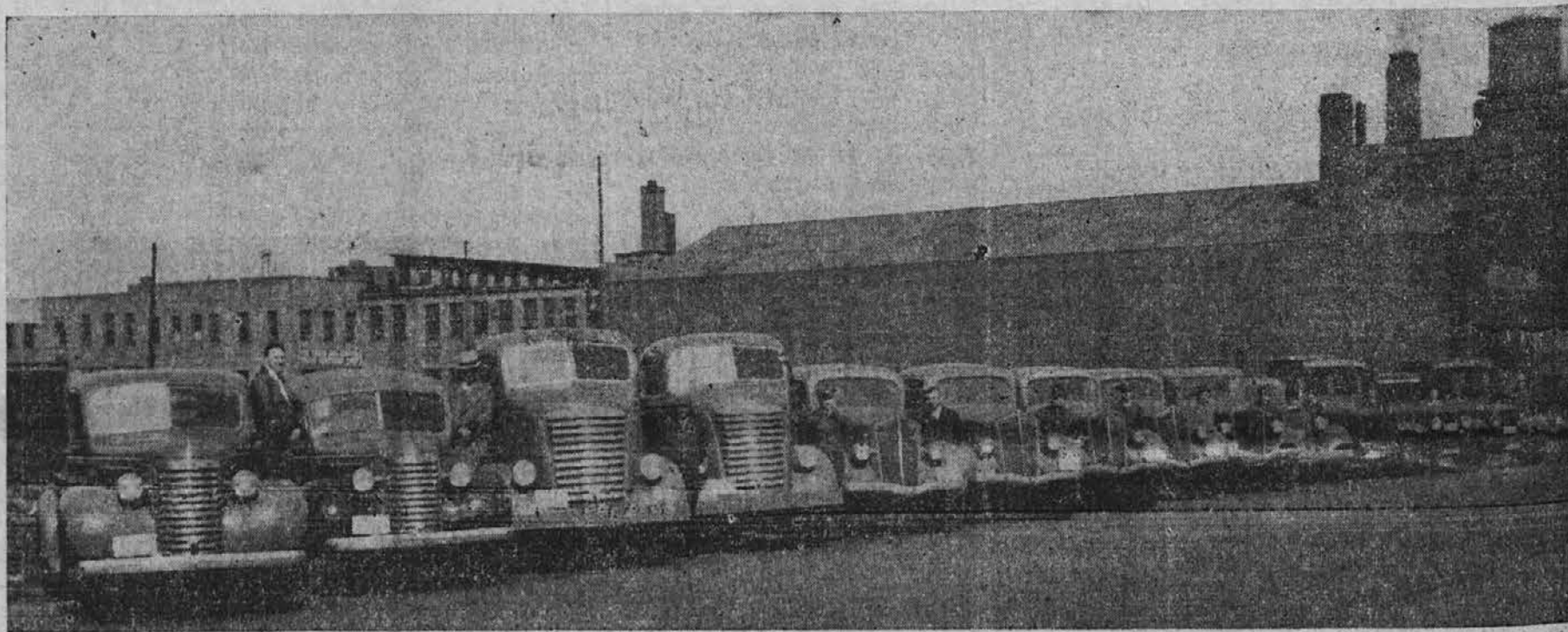
Božični prazniki so pred nami; čas, ko človek rajši misli na druge kot na sebe. V tem duhu želimo vsem polno veselja v božičnem času.

Greetings

Mr. and Mrs. August F. Svetek

478 East 152nd Street

Cleveland, Ohio

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želimo vsem našim odjemalcem
in prijateljem!

The Double Eagle Bottling Company

JOHN POTOKAR, lastnik

6511-19 St. Clair Avenue

Henderson 4629

Cleveland, Ohio

Člani kluba

Slovenskih groceristov in mesarjev v Collinwoodu

ŽELE ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 301 — PART III

CLEVELAND 3, O., THURSDAY MORNING, DECEMBER 23, 1943

LETO XLVI. — VOL. XLVI.

Božič v slovenski narodni pesmi

Kakor sonce skoz glaz gre,
tako se ne razbije:
tako je rojen bil
Jezus od Marije.
Kakor luč od luči gre,
svojo svetlost spusti,
v njem ostane:
tako BOG od BOGA gre,
BOG OČE SINU rodi,
v njem prebiva.
— Stara narodna pesem.

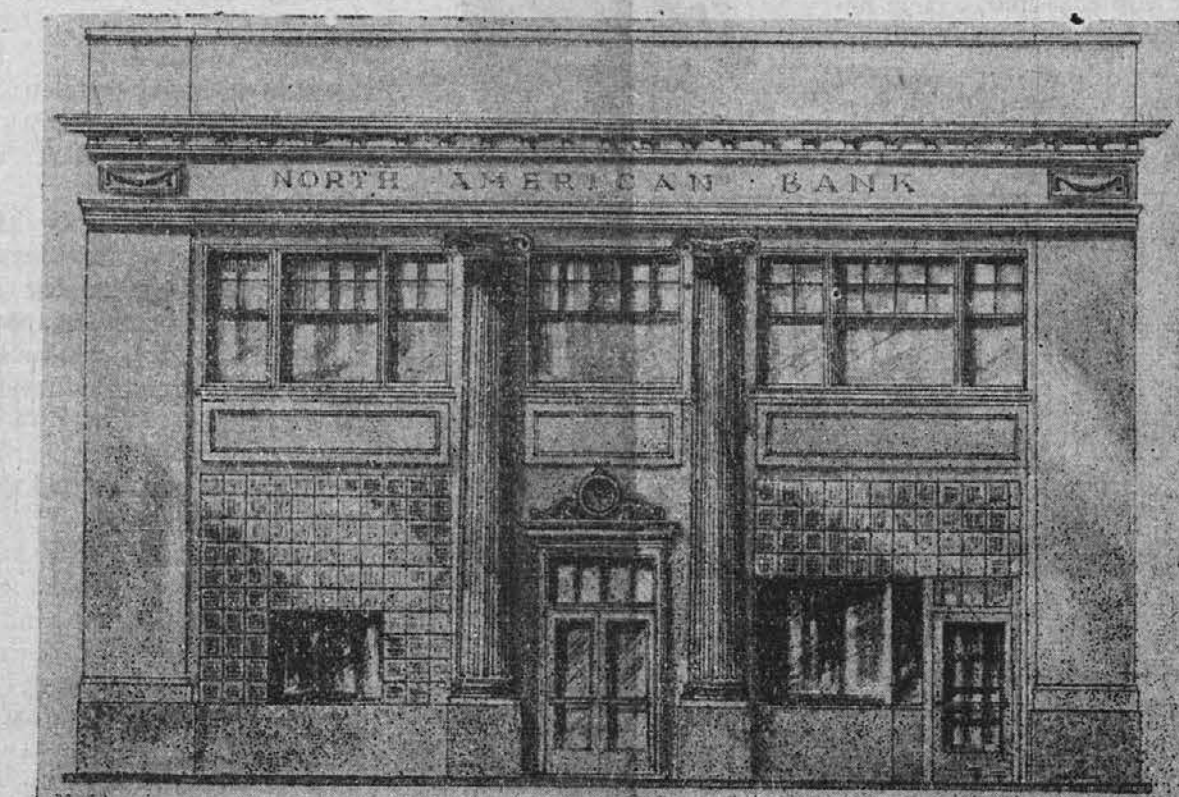
Božič ni sicer niti najstarejši liturgično največji kranski praznik, vendar ima v neki posebno lepoto in mišlino. Osebuje skrivnost oboževanja in rojstvu božjega sina in našega Odrašenika je predmet božičnega slavlja in njegovi vir našega veselja. Božič, da ga ni skoraj prazni, katerega bi vsi ljudje tako peče pričakovali in se ga to po otroško veselili. To je praznik božje ljubezni in duhovne sreče in toplote, praznik pa praznik tihe zbranosti in družinske domačnosti. Božič naših hiš o božiču so SLICE, kjer leži božje Devo na strani pa mu stoji njeva sveta Mati in rednik sv. Jozef. Ob jaslicah se okoli oče in matere zbere vsa družina, tudi jo je življenje morda stoplo na vse strani sveta. Božič se ni popolnoma odtujil v našem svetu, bo storil vse, vsaj sveti večer preživi med nami in pod rojstno streho, kjer je preživel svoja najmlajša leta. Ob starodavnih običajih, s katerimi je združeno oboževanje božičnih skrivnosti naše misli tako rade vračajo v preteklost, ki postaja lepša, čim daljnjeja je:

Kot vejice zlate
nad mano visijo
spomini minulih let.
— O. Župančič

Božetonočni zvonovi vzbudijo človeka in vzvalovijo naša čustva. Ob prelepih božičnih pesmih se potapljajo naše duše v one redke trenutke, ki so tako hitro minili in seboj pustili samo lep in svetel spomin.
Božič, naše narodne božične pesmi, njihova lepota! Pri tem nam v mislih ona najbolj razlita "Sveta noč, blažena noč", ki ima sicer svoj prostor med našimi božičnimi pesmimi, vendar ni vzklikala na naši zemlji, tudi ne mislim na one pesmi, ki so splošno znane in razširjene med narodom. Pod narodno pesmijo razumemo ono pesem, ki jo je neznana, pesnik med narodom in ki jo je narod v davni preteklosti, ji dal končno obliko in napev ter jo je prepevali pa jo morebiti še danes peva ob jaslicah doma ali v cerkvi. Takih živih narodnih pesmi je vedno manj, ker se časi in ker se spreminjajo okoliščine (atmosfera), ki jih je ugodno za nastanek in življenje narodne pesmi. Nove pesmi življenja in civilizacije oddaljene kraje in v daljini. Zato pa je tembolj naša dolžnost, da se vedno znova ozremo k svoji narodni pesmi, ne seznanimo z njeno lepoto in našo javnost opozarjamo na njene vrednote. Slovenci smo tako lepo in popolno tako svojih narodnih pesmi, kot je nima kmalu niti kak

večji narod. V letih 1895 do 1923 je izdala Slovenska Matiča šestnajst snopičev slovenskih narodnih pesmi. To je dalo štiri debele knjige, ki obsegajo nad 3500 strani! Štirinajst snopičev je uredil Dr. Karel Šmekelj, dva pa Dr. Joža Glonar. Pri tej zbirki je sodelovalo velikansko število zbirateljev in je v zbirki natisnjenih 8686 pesmi in inace iz vseh krajev slovenskega ozemlja. Če se kljub tako skrbno organiziranemu delu še vedno najde kakšna lepa in zanimiva narodna pesem, katere ni v Šmekelju, to ni ne zmanjša vrednosti njegove zbirke, pač pa nam vsem nalaga dolžnost, da takšno pesem zapišemo in rešimo pozabo ter na ta način skušamo izpopolniti veliko Šmekeljevo delo. — Druga, nič manjša naloga pa je, da svoje narodne pesmi, katere imamo tako lepo zbrane, z vseh strani temeljito preiščemo, obdelamo in ocenimo! Kako malo je do danes raziskano n. pr. neizmerno jezikovno in miselno bogastvo naše narodne pesmi, da o njenih oblikovnih in čisto estetskih vrednotah niti ne govorim! Drugi narodi so vsaj osnovno stran svojih narodnih pesmi korenito preiskali, tako da se lahko vsak čas počutiš, kaj sodi narodna pesem n. pr. o ljubezni in sovražstvu, o prijateljstvu in zvestobi, o morali, o smrti, o peku in o nebesih, kakšno je pravno pojmovanje v narodni pesmi (o tem je pri nas nekaj raziskoval prof. Metod Dolenc) itd. Najbolj je morda še obdelana in izčrpana glasbena plat naših narodnih pesmi, kar je zasluga mlajših glasbenikov (prof. M. Tomc in še nekateri drugi); vse ostalo pa je v glavnem še ledina, ki čaka marljivih delavcev in jim nudi izredno hvaležno zemljo. Samo posamezne najboljše in najbolj znane narodne pesmi. (Lepa Vida, Zarika in Sontika) so nekoliko raziskane. Zadnja leta je v tej smeri največ storil eden naših najmarljivejših slovstvenih zgodovinarjev Dr. Ivan Grafenauer, ki je v "Domu in svetu" objavil svoje izsledke o postanku ter o duhovni in čustveni vsebini nekaterih slovenskih narodnih pesmi. Če bomo dobili mladih delavcev, ki bodo vztrajno nadaljevali v tej smeri in porabili pridobitve sodobnega načina (metode) raziskovanja narodne umetnosti, moremo upati, da bomo kdaj zanesljivo dognali usodo naše narodne pesmi in njeno celotno funkcijo v duhovnem življenju našega naroda. Namen tega članka je opozoriti na nekatere snovne in miselne vrednote naše narodne pesmi o božičnih skrivnostih in opomniti one, ki morda imajo Šmekeljevo zbirko, naj jo večkrat vzamejo v roke in naj jo zlasti tudi sedaj o božiču odprejo in čitajo. Pesmi božičnega kroga je zbral Šmekelj v tretjem zvezku in jih postavil za začetek "kolednic" (str. 1-127, števil. 4730-4979).

Mnogi prizori iz Sv. pisma stare in nove zaveze so v raznih umetnostnih dobah doživeli različne upodobitve. Lahko rečemo, da poleg dogodkov ob Jezusovi smrti ni bil noben doživetek iz njegovega življenja, tolikokrat predmet umetniške obdelave kakor vprav njegovo

Trgovski napredek Slovencev

Anton Grdina, predsednik slovenske banke

Ta mesec, 3. decembra, je minilo 40 let, odkar je moja malenkost po naključju odprla vrata mali, za slovensko metropolo tako nujno potrebni trgovini z železnino in pohištvo. Zakaj sem omenil to? To sem omenil zato, da vam bom sedaj na podlagi 40 let trgovskih preiskovanj v tej naselbini predložil, kako smo Slovenci zmogli trgovski narod med drugimi narodi.
Naj bo to, da vam pišem za štiridesetletnico mojega trgovskega udejstvovanja ali da vam pišem kot predsednik slovenske banke, ki je tudi ena izmed najbolj važnih in najbolj častnih ustanov v Ameriki, ki pripada med najvažnejše trgovske institucije in ki je last slovenskega naroda, katere je že enkrat doseglja \$6,000,000 in potem pa znova začela in se tako danes že bliža četrtemu milijonu.
Rojaki, glave pokonci! Mi smo narod, ki se odlikujemo. Narod, ki se pokaže gospodarsko in trgovsko, je kulturn in zaveden narod. To smo Slovenci kljub vsem našim napakam in pogreškom, imamo veliko pokazati drugim narodom v gospodarskem oziru, kar tudi nekaj šteje.
Saj ni treba, da bi se posebej poudarjal o narodnih in verskih trgovskih ustanovah, naših narodnih domovih in cerkvah, ki smo vse postavili s prostovoljnimi žrtvami, z narodno in versko zavednostjo. K temu govore tudi naše številne organizacije — društva, jednote in zveze.
Naka finančna ustanova. Računajte prosim, računajte s sviničnikom in videli boste ogromno

vsoto prihranjenega denarja v organizacijah, bankah in narodnih domovih, kar je vse narodna lastnina. Pa naj so to narodni domovi ali pa domovi privatnikov in družin. Vse to je, ki šteje za narod na gospodarskem polju in z vsem tem se lahko ponasja naš slovenski narod v izseljenstvu. Vse to gre v milijone dolarjev vrednosti. Samo povejte mi, če je kje narod, ki bi bil bolj gospodarski kakor je naš mali slovenski narod, tako podjeten in vseh dobrinah napreden tako trgovsko kot narodno.
K temu je treba všteti še zelo važno in značilno potezo, to je učenost in pa profesionalni del naše tu rojene mladine. Ko bi hoteli vse to naštevati, bi se moj dopis zavlekel predolgo. Za danes naj se omejim samo še s par besedami o napredku naše finančne ustanove, katere govori in prica za nas, da smo v resnici prvovrsten trgovski narod v Ameriki, ko smo lastniki prave ameriške trgovske banke.
Na drugem mestu tega lista je danes naznanilo, da je direktor slovenske The North American banke kupil izredno lepo in moderno, pred nekaj leti z velikimi vsotami denarja postavljeno, bančno poslopje, ki je bilo sedaj vse prenovljeno v službo finančnega poslovanja cvetoč collinwoodski naselbini in okolici. Tako bo sedaj ta poslopje v posluhu Collinwoodu, Nottinghamu in Euclidu. To poslopje se nahaja v najbolj pripravnem kraju na križišču cest in v trgovski okolici, kjer je ugodna prilika za parkanje avtov in prav tako ugodno za vse one, ki se vo-

zijo do banke s polično.
Ta korak, ki ga je naredil direktor, je zelo velikega pomena, tako za delničarje, katerih je krog 900, kakor je pomemben za naselbino tako je pomemben za narod v splošnem. Da je bilo potreba to storiti, je predvsem za naša odhodna naših rojakov, ki so se našega bančnega podjetja tako oprijeli v zadnjih letih, to so vlagatelji in odjemalci, ki v banko valjajo denar in si ga tudi izposojujejo. Ljudje potrebujejo bančnega posredovanja, zato pa je naša banka poskrbela tudi za dovolj prostore bančne prostore, da bodo odgovarjali svojem namenu in da bodo naši odjemalci bolj ugodno postreženi.
Poslopje je bilo moderno zidano, tako za bančno poslovanje, kakor tudi za zdravniške urade, ki se nahajajo v poslopiju. Torej, to poslopje je sedaj last delničarjev banke.
Zato pa se sedaj lahko vsak s ponosom ozre na to naše slovensko podjetje, ki bo vsa bodoča leta služilo bližnjim in daljnim vložnikom in odjemalcem v prijazno poslopu.
Rojaki, vlagatelji in delničarji, vi pa storite od svoje strani prijetno naklonjenost, da boste upoštevali domače podjetje, kadar ga potrebujete. Banka vam posojuje denar na razne načine in vsak čas. Mesto da drugod plačujete visoke obresti, se raje poslužite svojega lastnega denarnega zavoda. Banka je last naroda, je narodna ustanova. Slovenska banka je naša banka.
Iskrena voščila za božič in novo leto 1944.

čela od sv. Duha, je ostal pri njej.
Zelo se je trudil narodni pesnik, da bi kolikor mogoče dostojno in obzirno, a hkrati pesniško izrazil veliko skrivnost Jezusovega učlovečenja. Da bi povedal, kako je devica Marija spočela (zanosila) svojega sina Jezusa, kako ga je nosila in rodila, išče pesnik najnežnejši primer. Tukaj je pesnik uporabil ljudsko verovanje o deviškem spočetju, kakršno najdemo tudi pri drugih narodih, namreč spočetje od vetra, od mesečine v vodi ali od vonja skrivnostnih cvetlic. (Več o tem najdeš v članku dr. M. Stojkovića. Zbornik za narodni život i običaje Južnih Slavena, knj. 32, 1939, zv. 1, je naštetje tudi nekaj tuje literature.) Narodni pesnik si je zamislil, da Marija hodi med rožami in jih duha ter od cvetnega vojna spočne Jezusa. Tako poje pesem, ki sem jo pred petnajstimi leti zapisal v Kostelu ob Kolpi; ker je ni v Šmekeljevi zbirki, sem jo objavil v "Mladiki" (1929, str. 92) pod naslovom "En vrtac je ograjen." Tretja in četrta kitica te pesmi se glasi:

(Dolje na 2. strani)

Le pesmi glas, seže v devalo vas

reke, potoki šumijo,
cvetje livade pokriva,
rosa srebrna jih zmliva.
(A. Umek)

Ostra zima je razsajala po lepih slovenskih krajih; hribi in doline so bile pobeljene s snegom, ki so ga zastoni skušali še preslabi sončni žarki raztopiti. Po gozdovih in vrteh je stalo še golo drevje in tudi zgodnje pomladanske cvetice niso bile še prikukale iz zmrule zemlje. Ptice selivke, ki so jeseni odletele v gorke kraje se tudi še niso povrile, da bi zasedle svoja stara gnezdeca.
V topli Italiji, v zelenih apeninskih logih, kjer se razprostirajo po prijetnih hribih in dolih prijazne sabinske vasi in mesta, pa je že vladala ljuba pomlad. Gorko sonce je ogrevalo zemljo, na višineh nebu pa so se podili majhni sivkasti oblaki, katere je ob večernem mraku krasno zlatilo večerno sonce. Gozdovi in vrtovi so bili že ozeleneli, cvetice so že poganjale svoja prva pisana krila iz tal zemlje, po grmovjih pa so se glasile mile pesmice drobnih ptičkov.

Bilo je prijetno jutro meseca marca, leta 1845. Po precej široki cesti, poleg katere se je vil majhen potok kot srebrna nit, so koračili štirje možje v dolgih črnih oblačilih. V kakih pol urah so dospeli na nizko obraščen holmec, odkoder se je kaj lepo videlo v prelepo dolinico, spodaj, kjer so se vrstile prijazne vasi in okusno zidane vile s svojimi velikimi in lepimi parki—poletna bivališča bogatih meščanov.

"Krasno jutro," reče oče Rilo, ki je bil vodja mladih misijonarjev. "Bog daj, da bi ne bil naš trud zamanj, da bi tudi naše goreče besede razgrele trdovratna srca grešnikov za božjo čast, kakor razgrevaljo sončni žarki zemljo, da more roditi obilo sadu."

"Amen!" odgovore tovariši in posejajo v mehko travo kraj ceste. Marsikaj so si pripovedovali o svojih misijonih in prihodnjem težavnem življenju, katerega so si izvolili zapužati v božjo pomoč, da bi osrečili zapuščene ovčice, raztresene po raznih delih sveta. Eden izmed njih, ki je sedel nekoliko oddaljen na kamnu, poraščenem z mahom, se ni udeleževal njihovih razgovorov. Bil je krasen mladenič visokega čela in bistrih oči. Lica mu niso bila zagorena, kakor njegovim tovarišem, kar je tudi kazalo, da ni gorka Italija njegova rojstna domovina. Nestrano je zrl v severovzhodno stran, kjer se je razprostiralo sinje Jadransko morje in od časa do časa je bilo slišati globok vzdihljaj, ki se je izvil iz njegovih prsi.

"Kaj ti je, dragi Ignacij?" ga vpraša eden izmed njegovih tovarišev. "Zakaj si tako otožen in vedno žreš na morje?"
"Oh, ljubi Mong! Če gledam to krasno sonce, ki se je ravno dvignilo iz morja, mislim si, ono je priplavalo čez mnogo lepih dežel in tudi čez moje mило slovensko domovino; ono je videlo moje starše, brate in prijatelje, jo je poljubovalo in objemalo s svojimi toplimi žarki, a jaz jih ne morem pritisniti na svoje srce ter jih poljubiti, kar bi tako rad storil. Oh, mila moja domovi-

na! Kako si zala, koliko hbrar in zvestih sinov rediš; sicer ne obdaja tvojih pokrajin mogočno morje ali preteka te bistra Sava, ki bobni izpod sivega Triglava po pesčenem brodu; njo obdajajo visoke gore, pokrite z večnim snegom, pod njimi pa se razprostirajo rodovitna polja in bogati vinogradi."
Mladenec je preinjal z gorvorenjem in se zopet zazrl v daljavo, nad njim se je dvignil v zrak škrlanček ter veselo drobil svojo jutranjo pesem. To je zopet zdramilo mladeniča. Ozrl se je proti nebu in dejal s slovesnim glasom: "Škrlanček, mila ptica, kmalu pride čas, da poletiš v mojo domovino ter si narediš ondi gnezdece. Zopet boš vsako jutro prepeval svoje pesmice in budil ljudi na delo, jaz pa se ne morem vrniti tja. Potoval bom po gozdih in peščenih puščavah med divjimi narodi, da jim bom oznanjal luč svete vere. Draga ptica, kadar te ponese peroti v mojo mило domovino, poišči mi prijatelje ter jim naroči, naj se me pogosto spominjajo."

Škrlanček je zavrgel ter odletel čez hribe in doline, misijonarji pa so se vzdignili in šli mirno svojo pot.

"Dragi brate!" začne med potom mladi Kitajec Mong svojemu tovarišu, "jeli lepa tvoja domovina? Tudi jaz prisrčno ljubim svojo domovino, kjer mi prebivajo ljubi starši in znanci; navdaja pa me sladka nada, da se kmalu zopet povrnem tja ter jim prižgem luč resnice, ki jim je sedaj še prikrita.—Le umiri se prijatelj, saj veš, da nam veleva dolžnost zapustiti vse, kar nam je najljubše na svetu, da pomoremo svojem bližnjemu k zveličanju. Če ti je drago, ti zapojem katero slovenskih pesmi, ki si me jih naučil, meni so se tako prikupile, da jih vedno prepevam."

"Jako drago mi bo, saj veš, da me neizrečno veseli, ako slišim prepevati domače pesmi. Oh, zakaj nimam tudi jaz tega daru, da bi mogel peti. Kolikrat bi si želel s tem polajšati težave!"

"Katero pa naj ti zapojem?" vpraša Kitajec.

"Zapoj mi ono o Materi božji, ki mi jo je poslal one dni moj prijatelj iz Ljubljane, ki se glasi:

"Mati preblaga,
polna ljubezni,
srce boleznij,
Ti mi ozdravi!"

Sedaj je začel peti Mong s svojim milim glasom krasno pesmico, da se je razlegalo daleč naokrog; slovenskega mladeniča pa so polile solze veselja, ko je čul mило domačo pesmico iz ust mladega Kitajca. Glas pa se je razlegel vedno dalje in dalje po hribu in dolu, kakor bi bili peli zvonovi. Cvetke kraj poto so pripogibale svoje glave, bistri potoček je strinjal z njega rosne kapljice na zeleno travo, kjer se je vsaka lesketala kakor biser. Pesmico pa je čul slavček v grmovju, raztegnil je peruti, mило zapel ter odletel čez široko morje v slovensko deželo, kjer je prepeval vsako jutro in vsak večer svoje mile pesmice.

Prešla je pomlad za pomladjo. Po sabinskih holmih ni bilo več slišati slovenskega petja, slišalo pa se je v daljni, daljni storil. Oh, mila moja domovi-

(Dolje na 2. strani)

Vesele božične praznike!

Vsem prijateljem, znancem in odjemalcem, prav vesele, zadovoljne in srečne božične praznike in srečno novo leto želi

JOZE GRDINA

TRGOVINA

6113 St. Clair Ave. Phone EXpress 1390.
Cleveland, Ohio

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN

SREČNO NOVO LETO

ZELI VSEM SKUPAJ

VICKI KMET'S BEAUTY SHOP

5506 Superior Ave. HE 7202

FRANK ZEFRIN

8101 Aetna Rd.

PIVO - ŽGANJE - VINA - PRIGRIZEK

Zelimo vsem odjemalcem, prijateljem in znancem vesele božične praznike in srečno novo leto ter se priporočamo za obilen obisk

Vesele božične praznike
in
srečno novo leto
vam želi

MODIC'S CAFE

6201 St. Clair Ave.

ŽGANJE - PIVO - VINO

Se toplo priporočamo za obilen obisk

MRS. RUDY BUKOVEC

4506 Superior Ave.

HE 8638

MESNICA

Vesele božične praznike in srečno novo leto

želi vsem odjemalcem in prijateljem

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN BLAGOSLOVLJENO NOVO LETO

vsem našim odjemalcem, prijateljem in sorodnikom

želi

OBLAK FURNITURE

6612 St. Clair Ave.

HE 2978

Vesele božične praznike in srečno novo leto

vam želim
ČEVLJARJA

JOHN HACE . . . 6210 Bonna Ave.
FR. LONGAR . . . 6630 St. Clair Ave.

**LE PESMI GLAS, SEŽE
V DEVETO VAS**

(Nadaljevanje s 1 strani)

Kini, kjer je hodil mladi misijonar Mong po domačih krajinah prepeva mile slovenske pesmice.

Tudi po slovenskih goricah slavček še prepeva svoje pesmice, njemu pa se je oglašil še drugi pevec z dolenske strani; prijel je liro in pričel ubirati strune, ki so se oglasile mogočno, peva je čast možu, ki je hodil nekoč z Mongom in Rilom po sabinskih goricah in sedaj že počiva v sončni Italiji, kjer ga pokriva črna zemlja na obali Sredozemskega morja — Ig-

nacu Knobleharju.

Glas pa se je razlegel še dalje v vročo Afriko med črne sinove Kamove; ti pa so popadali na tla, točili solze in s povzdignjenimi rokami molili za svojega duhovnega očeta, ki jim je toliko dobrega storil — za Abuna Solimana.

(Povest iz leta 1867—J. Podmilšek)

ZELIM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO

VSEMU ČLANSTVU DRUŠTVA

CARNIOLA TENT, ST. 1288, THE MACCABEES

JOHN TAVČAR, tajnik**MR. in MRS. ANTON PETKOVŠEK**

965 Addison Road

HEnderson 4893

ŽGANJE - PIVO - VINO

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želiva vsem odjemalcem in prijateljem!

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem
odjemalcem, prijateljem in znancem!
Ob priliki nas obiščite.

NOVAK CAFE

SLOVENSKA GOSTILNA

756 East 200th Street

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem
odjemalcem in prijateljem želim

LOUIS in MALČI OSWALD

SLOVENSKA GROCERIJ in MESNICA

17205 Grovewood Avenue

Prav vesele božične praznike in srečno novo leto!

CENTURY TIRE SERVICE

15300 Waterloo Road, vogal Calcutta Ave.
Telefon: KENmore 3536

Imamo vse potrebščine za vaš avtomobil. Licencirana
postaja za pregled tajerjev.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem
odjemalcem, prijateljem in znancem želi

FRANK KOCIN

PAPERHANGER — PAPER REMOVING
Garantirano delo

730 East 160th Street

MUIberry 3229

CARL RIHA

DRY CLEANING - PRESSING - DYEING

Popravljamo ženske in moške obleke ter kožuhovino

15312 Waterloo Road

Vesel božič in srečno novo leto vsem

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem
odjemalcem, prijateljem in znancem

MLAKAR'S GROCERY

522 East 200th Street

IVanhoe 9650

**BOŽIČ V SLOVENSKI
NARODNI PESMI**

(Nadaljevanje s 1 strani)

Te rožice je izberala,
katera lepše diši.
Rožico je podahnila —
zanosila Jezusa.

V drugi pesmi vidimo Marijo, kako nareja šopek sv. Jožefu. Tedaj pride k njej angel in ji prinese šopek lepih lilij:

Marija rožice podušala,
je občutila Jezusa;
Jezusa počutila
v svojem ljubmu srcu;
preljepo ha je nosila
celih mesecev devet.

Drugod zopet, zlasti kjer uspeva vinska trta in kjer je vinograd največji kmetov ponos (Vipava, Gorica, Benečansko, Bela Krajina), prinese angel Mariji namesto cvetja vinski grozd:

K nji je peršut angel,
oj angel Gabriel;
ji pernesu grozdič,
oj grozdič vinarški.
Marija ha podušala,
zanosila Jezusa.

Belokranjska pesem (Podzemelj) pa govori, da je sv. Jožef dal Mariji grozdek, ne angel:

Jožef pa je dal Mariji
le — ta grozdek vinarški.
Ona je potem zdehnila,
zanosila Jezusa.

V vseh teh pesmih ni izražena razodeta resnica, da je Marija spočela Jezusa na čudežen način. Vendar se vidi, kako si pesnik prizadeva, da bi izrazil to globoko skrivnost in sodelovanje sv. Duha pri ulovečenju druge božje osebe ter se v ta namen poslužuje prelepih in izredno pesniških primer. Samo v eni pesmi sem našel čisto priprost opis Oznanjenja, kakor nam ga sporoča sv. Luka:

Angelj je z nebes preletev,
ta angelj Gabriel,
Mariji naznanju:
"Ti boš od svetega Duha spočela,
inu Jezusa nosila
celih mesecev devet."

Mnogo bolj realistično poje narodna pesem, kako je Marija nozila sina Jezusa kakor vsaka druga mati svojega otroka, to je devet mesecev. V vseh osmih pesmih in v kostelski "En vrtač je ograjen" je to brez ovinkov povedano; v treh pesmih pa je celo rečeno — najbrž kot opomin materam — da ga je "prav lepo nosila"!

Enako ali pa še bolj preprosto in realistično riše narodni pesnik rojstvo Odršenikovo in dogodek ob njem; kako se Marija kot vsaka mlada mati z največjo skrbjo pripravlja na rojstvo svojega otroka, ki ga z nežno ljubeznijo pričakuje. Zelo zanimiva in značilna je zopet kostelska narodna pesem o Jezusovem rojstvu, ki je ni v Štreklju; natisnjena je na platnicah februarške štev. "Mladike" 1934 pod naslovom "Narodno blago." Tukaj se ne odpravlja Marija v Betlehem zaradi ukaza cesarja Avgusta o popisu prebivalstva, marveč njen odhod iz domače hiše si pesnik zamisli kot romanje na Sveto goro! Tako je svetopi-semki dogodek izgubil svoje zgodovinsko ozadje in je predstavljen v čisto naše slovenske razmere: sv. Ana, Marijina mati, se odpravlja na Sveto goro, pa hoče iti z njo tudi hčerka. Mati opomni hčerko, naj takšna ne hodi na pot; če pa le želi iti, naj vzame za vsak slučaj plenice in povoj s seboj. Zanimivo je tudi, da pesnik Marijo onika! Ker pesem ni posebno dolga, jo bom kar v celoti navedel:

(Dalje na 3 strani)

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN

SREČNO NOVO LETO

ZELI VSEM

EDWARD L. PUCEL

CUNCILMAN 10. VARDE

Za praznike si privoščite fino
kapljico iz naših ohijskih vin,
belih in rdečih

A. MARINCIC

BONDED WINERY NO. 131

15012 Sylvia Ave.

POtomac 2554

Vesele božične praznike in srečno novo leto
vsem odjemalcem!

Božična darila

Letos imamo v naši modni trgovini večjo zalogo kot kdaj prej. Lepe stvari za žene, dekleta, moške in fante ter otroke. To so stvari, katerih bo vsak vesel ter mu bodo služile v največje zadovoljstvo.

Pridite in ogledite si našo zalogo in nakupite boste darila po nižjih cenah kakor kje drugje in s katerimi boste razveselili svoje ce za božič.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

ANTON GUBANC

MODNA TRGOVINA

16725 Waterloo Road

Vesele božične praznike in
srečno novo leto voščimo našim
prijateljem in znancem
ter se priporočamo za obisk.

MR. in MRS. FRANK ARKO

RESTAVRACIJA

1178 Babbitt Road

Noble, O.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi
odjemalcem in prijateljem

MICHAEL CASSERMAN

SLOVENSKI MONTER

PLUMBING and HEATING

18702 Shawnee Ave.

IVanhoe 3877

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO ZELIMO ODJEMALCEM IN
PRIJATELJEM

OLD HOMESTEAD TAVERN

MR. in MRS. FR. SUHADOLNIK, lastnika
1196 Norwood Road

Se toplo priporočamo še za nadaljni obisk. Po-
streženi boste vedno s finim žganjem,
pivom in vinom

CHARLES ROGEL in SIN

6526 St. Clair Avenue

KROJACNICA IN ČISTILNICA OBLEK

Zeliva vesele božične praznike in srečno novo leto
vsem skupaj

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem
odjemalcem, prijateljem in znancem

Christmas Greetings

FRANK LAURICH SLAŠČICARNA

15601 Holmes Ave. MULberry 9467

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem
gostom in prijateljem želi

MIKE VRANEZA

SLOVENSKA GOSTILNA in RESTAVRACIJA

17105 Grovewood Avenue

Najfinejši likerji, vina in pivo—postrežba v okusnih
jedilih—postrežba točna in cene nizke

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo
našim odjemalcem, prijateljem in znancem
ter se priporočamo

CHAS. COOK

SHEET METAL and HEATING SPECIALISTS

Kompletna postrežba za popravila

525 E. 152nd St.

Res. LI 2590

Office GL 7650

Vesele božične praznike
in srečno novo leto

GABRIEL & LACKNER, Inc.

avtorizirana prodajalca
Hudson avtov
Complete Service on All
Cars

Your Satisfaction is Our Success

15316 Waterloo Rd.

IVanhoe 5812

Vesele božične praznike in srečno novo leto!

ZLATE'S MARKET

FRESH and SMOKED MEATS

Prvovrstna postrežba, cene nizke!

704 E. 140th Street

MULberry 9160

VESELE BOŽIČNE PRA-
ZNIKE IN SREČNO NO-
VO LETO ŽELIM VSEM
PRIJATELJEM IN
ZNANECM

MOCILNIKAR'S CAFE

37 East 185th St.

KENmore 9708

PRIJATEL'S PHARMACY

SLOVENSKA LEKARNA

St. Clair Ave., vogal E. 68 St.

ENdicott 4212

Poslujemo na dom

Želimo vesel božič in srečno novo leto!

BOŽIČ V SLOVENSKI NARODNI PESMI

(Nadaljevanje z 2 strani)

"Ne hodi, ne hodi, Marija, z
mano,
saj vidiš, kaj imaš nad sabo!
Ako pa vendar drugače ne bo,
pa zemi plenice i povoj s sabo!"
K enemu studentu pridejo,
Mariji se zlušta te friške vode.
Ta prva je urca te noči,
Marija praf milo zaječi.
Ta druga je urca te noči,
že smiljeni Jezus na svet se
rodi.

K verzu "Marija praf milo
zaječi" je dodal urednik dr. J.
Pogačnik opombo: "Vemo iz
vere, da je brezmadežna Mati
rodila brez bolečin. Čudež je
bil, ko se je Jezus rodil. Devi-
ca rodi, pa vendar devica osta-
ne. Evinega gorja ni nosila.
To seveda narodne pesmi ne
moti. Pa vobče človeško pripo-
veduje."

V drugih pesmih so obširne-
je orisane težave, ki sta jih mo-
rala na poti v Betlehem prema-
gati Marija in sv. Jožef, nego-
stoljubnost Betlehemčanov itd.
Več pesmi omenja zapoved ce-
sarja Avgusta, ki je dal popi-
sati vse prebivalce rimske dr-
žave. Sv. pismo nič ne pove,
kako sta Marija in sv. Jožef po-
tovala. Narodni pesnik je la-
hko pri jaslicah videl oslička
in pri pridigi slisal o begu sv.
družine v Egipt, pa takoj za-
poje:

Jožef se vzdihne in mi hre,
oslička jezdi, volič za njim hre
Marijo pa zebe v noge,
pa še rajši k nogam gre!

Ker sta bila Marija in sv. Jo-
žef iz Davidovega mesta Betle-
hema, si naš pesnik takoj mi-
sli, da sta morala imeti v me-
stu sorodnike ter je tem grše,
ker ju sorodniki nočejo spreje-
ti v stiski (takih sorodnikov je
povsod dovolj!):

Svet' Jožef prav' Mariji:
"Ti tukaj mal' postoj,
jaz grem pa notri v mesto,
v mest' je stric moj."
Pa stric mu kljuko kaže,
venkar ga segnov.

Ali v drugi pesmi:

An petek sta prišla lepo,
rajava sta tri dni in po.
Svet' Jožef gre precej iskat,
da bi prenočišče dobil.
Per žvahti ga on ni dobil,
zato je prov zavosten biv.

Ker v Betlehemu nikakor ne
dobita prenočišča, se odpravita
iz negostoljubnega mesta: sve-
ti Jožef v motniški pesmi čisto
po domače govori Mariji:

"Oh, Marija, zunej za no štalo
vem,
da ne bova pod nebom frej;
v an kot se bova stisnila.
Ta zimski čas je velik mraz,
o Bog se smil čez nas!"

V pesmi iz Gor. Vrtojbe pa
beremo:

Jožef prejme Marijo,
na oselca jo posede,
in gresta z mesta vsi žalostni
in mrzli, vsi plavi.

V že omenjeni pesmi iz Ko-
stela rodi Marija kakor vsaka
zemeljska mati. Je pa več pe-
smi, v katerih je jasno izraže-
na resnica, da je Mati božja
rodila brez bolečin. Nar. pesnik
pravi, da je rodila v sanjah:

No malo je zaspala,
Bogu se v roke dala.
Marija se mi pa vzbudi,
Jezus pa v plašču leži.

Ali v pesmi iz Drašičev v Be-
li Krajini::

Marija lepo Boga zahvali,
v jen kotič vleže se.
Ko se Marija sprebudi,
v krilci Jezusa drži.

Silno živahno in naravnost
dramatično razgibano pripo-
veduje nar. pesnik, kako so an-
geli s pesmijo oznanili pastir-
jem Jezusovo rojstvo, kako so
se pastirji čudili in kako so
razglasili preveselo novico. To-
da v tujini in v uboštvo je roj-
stvo božjega Deteta velika skrb
redniku sv. Jožefu, kakor je
marsikateremu našemu očetu
najbridkejša bolečina, kako bo
preživel svojo družino. To je
dobro izrazil pesnik iz Vipave:

Svet' Jožef se je tud' jokav
tam zad,
anga voslička b' šev prodal von
rad,
de b' vkupu vse tu,
kar je treba h temu.

Toda pastirji, ki so se prišli
poklonit rojenemu Odrešeniku,
imajo čuteče in razumevaljoče
srce za ubožno sveto družino.
Zopet so čisto iz našega živ-
ljenja vzete slike, ko pastirji
prinašajo darove Jezusu:

"Jaz bom pa no jagne dau,
ker sem do zdaj varvau;
putra, masla vzemi ti
no an par lejpih gosi."

Drugi pravi:

"Kar mene am tiče,
kos platna bom dau;
da bo za plenice,
prav tanega bom zbrau."

In zopet tretji:

"Jest bom sabo neseu
eno torba jajc,
eno dežo masla
in kruha en kraje!"

Tako so dobri ljudje darova-
li božji Materi vsega, kar je
potrebovala ob rojstvu svojega
Sina: hrane, plenice, zibelko (v
nekaterih pesmih sv. Jožef
sam naredi zibelko), blazin,
odeje itd.

Teliko pesmi govori o tem,
kako vse stvarstvo časti male-
ga Jezusa v Marijinem naroč-
ju in kako se jima klanja, ko-
der koli hodita. Potem imamo
nekaj pesmi o begu v Egipt, o

pomoru nedolžnih betlehem-
skih otrok, o prihodu sv. Treh
kraljev, o darovanju Jezusa v
templju (Svečnica) in še dol-
go vrsto božičnih in novoletnih
kolednic. Vmes je mnogo mo-
raliziranja, kako naj Odreše-
nika sprejmejo in počastijo
možje in žene, kako fantje in
deklea. V nekaterih pesmih pa
je božični motiv povezan z ve-
likonočnim motivom o Jezuso-
vem trpljenju in o njegovi smr-
ti:

Leži, leži ravno polje,
po ravnem pol Marija gre.
Na glavi nese ziboko,
v rokah nese sveti križ.

Zlasti z darovanjem Jezusa
na Svečnico je največkrat
združena misel, da so neverni-
ki Mariji Jezusa ukradli in ga
mučili. Judje, "hudi neverni-
ki," so odpeljali Jezusa na viso-
ko goro:

Tam gor ga čaka preša,
oj preša vinarska.
Jezusa so v prešo djali.
Nec družega ni z njega teklo,
ko sveta rešnja kri.

Zanimivo in poučno bi bilo
raziskati srednjeveške latinske
in nemške liturgije in ljudske
nabožne pesmi, ki so brez dvo-
ma vplivale tudi na slovensko
narodno pesem. Gotovo je, da
smo Slovenci kmalu po pokri-
stanjenju morali imeti svojo
krščansko religiozno pesem, če-
prav doslej o tem nimamo
mного slovstvenih spomenikov.
Z veliko verjetnostjo pa skle-
pamo po tem, ker takoj v prvih
slovenskih tiskanih knjigah
ismi" (1562) je izšel Trubar-
jev prevod "Na božični dan"
(iz lat. "In die natali Christi"):
inu se veselimo ...

Prav tam je izšla ponarode-
la stara božična pesem "Ta dan
je vsega veselja" (lat. "Dies
najdemo tudi naše nar. pesmi.
V pesmarici "Ene duhovne pe-
st letitiae"), ki so jo pozne-

(Dolge in 4 strani)

Christmas Suggestions

Gloves
Purses
Perfumes
Cosmetics
Facinators
Manicure Sets
Handkerchiefs

Slips
Hose
Robes
Gowns
Pajamas
Sweaters
Bed Jackets

A MERRY CHRISTMAS and A HAPPY NEW YEAR
TO ALL!

Grdina Bridal & Beauty Shop

6111 St. Clair Ave.

HEnderson 6800

ANTON SVETE

Želim vsem odjemalcem in prijateljem vesele
božične praznike in srečno novo leto!

GROCERIJA - CANDY - CIGARE - CIGARETE
IZVRSTNO PIVO

Se priporočam za obilen poset. Točna postrežba.
Pripeljem tudi na dom, ako naročite

1184 E. 60th St.

HEnderson 4813

Prav vesele božične praznike in radosti polno novo
leto 1944 vam želi

GLOBOKAR'S SUPER SERVICE

JOHN J. GLOBOKAR, lastnik

1075 East 185th Street—Corner
Chapman Avenue

Mobilgas — Mobiloil — Graco Motor Vitalizer
Mi imamo najmodernejšo pripravo, da namažemo
vaš avto, da bo tekel brezhibno
—Auto Repairs and Ignition Work—

DR. in MRS.
ANTHONY SKUR

483 E. 152nd St.

Tel. POtomac 4245

Res.: KENmore 3307

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem
odjemalcem in prijateljem želi

WELCOME TAVERN

FRANK in MARTINA HRIBAR, lastnika

984 East 222nd Street

Ob priliki nas obiščite. — Se priporočamo.

Vesele božične praznike in srečno novo leto
vsem odjemalcem in prijateljem želi

ANTON BARAGA

PRODAJALEC VINA NA DEBELO IN DROBNO

15322 Waterloo Rd.

IVanhoe 5230

Če želite svojim prijateljem postreči z najboljšo
in pristno kapljico, oglasite se pri nas, kjer boste v
ceni in blagu najboljše postreženi.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO ŽELITA GOSTOM IN PRIJATELJEM

JOS. IN FRANCES KERN

SLOVENSKA GOSTILNA in RESTAVRACIJA

16901 Grovewood Ave.

NAJFINEJŠI LIKERJI, PIVO IN VINA

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želi odjemalcem in prijateljem

LEO ZUPANČIČ

GROCERIJA

1140 East 67th Street

HEnderson 0336

Se zahvaljuje za naklonjenost in se priporoča
še za bodoče

BOŽIČ V SLOVENSKI
NARODNI PESMI

(Nadaljevanje s 3 strani)

je ponatiskovale protestantske in katoliške pesmarice in priročniki (tudi Schoenleben 1672). Odlomek te pesmi, ki je ni v Štreklju, je sprejel tudi Fr. Vodnik v "Slovensko religiozno liriko" (1928, 13), od koder je tudi citat v začetku tega članka.

V "Catechismusu s dveima islagama" (1575), kjer Trubar nastopa zoper katoliške nabožne pesmi, je ohranjenih nekaj najstarejših božičnih pesmi:

Kir Maria Boga rody,
alle luia, O Maria,
v preproste plene povije,
alle luia, O Maria,
preproste plejne, makou cvejt,
alle luia, O Maria.

Prav tam beremo: "Inu koledniki o Božiči pojo":

Mi smo prišli pred vrata,
de bila Božja zlata,
O Marija, O Marija;
Novu je lejt v deželi,
bodi Jezus per nas.

Tudi Dalmatinov "Ta celi Catechismus inu pejsni" (1584, 1595) ima med drugim božično pesem: Denes Jezus nam je rojen" (po lat. "Puer natus in Betlehem). Ta se je ohranila do današnjih dni in jo najdeš tudi v Štreklju. Začne se:

Eno je dete rojeno,
oj notri v mestu Betlehem . . .

Joža Gregorič

Sveti Peter v Rimu

Petrovo bivanje v Rimu, njegovo mučeniško smrt in njegov grob v Rimu potrjuje nepretrgana krščanska tradicija (izročilo). Grob svetega Petra je bil vedno posebno češčen med drugimi mučeniškimi grobovi v Rimu. Že v prvih stoletjih so k Petrovem grobu v Rimu prihajali kristjani z vseh strani tedanjega rimskega cesarstva. Ko je krščanstvo doseglo svobodo, je cesar Konstantin Veliki svetemu Petru sezidal veličasten nagrobni spomenik,

namreč cerkev svetega Petra; grob sam pa je obdal z ogromno bronasto ploščo, da bi tako ostal za vedno nedostopno zavaro.

Nikoli si ni nobeno drugo mesto lastilo časti in odlike Petrovega groba, kar bi se bilo gotovo zgodilo, če bi bilo količkaj mogoče dvomiti o Petrovem rimskem mučeništvu in grobu. Niti vzhodni niti zahodni kristjani niso nikoli dvomili, da je bil svet Peter resnično rimski škof in mučenec.

Sele protestanti so pričeli širiti dvome proti tej starodavni, na vzhodu in zapadu složno priznani resnici. Očitno je, da so ti dvomi v bistveni zvezi s protestantskimi napadi proti papeštvu; očitno je, da so tukaj odločevali verski in plemični (borbeni) razlogi, ne pa zgodovinski dokazi. V novejšem času pa tudi protestantski znanstveniki skoraj splošno priznavajo veliko zgodovinsko verjetnost starega izročila o Petrovem bivanju in mučeništvu v Rimu.

Po vatikanskem cerkvenem zboru (1870) so v boju proti papeštvu začeli tako imenovani starokatoličani zopet pogrevati zastarele protestantske dvome o Petrovem bivanju v Rimu. Tudi znano brezvestno skrupalo ponarejenega govora, ki ga je mehikanski pustolovec J. Escudero podtaknil škofu Strossmayerju, zanikuje Petrovo bivanje v Rimu. S ponatiskovanjem in širjenjem tega skrupala se ta zmota obnavlja in skuša štiri tudi pri nas. Pod vplivom protestantov in starokatoličanov se to zmotno mnenje včasih oglašja tudi med pravoslavnimi.

Razumljivo je, da važni dogodki iz prvih krščanskih stoletij niso tako obilno potrjeni po listinah kakor poznejša krščanska zgodovina. Zato pa tem glasnejše priča že omenjeno splošno in starodavno soglasje krščanskega vzhoda in zahoda, ki niti po mnogih neso-glasjih in po razkolu ni bilo pretrgano. Razen tega pa je ta zgodovinska resnica potrjena tudi po mnogih zgodovinskih dokazih.

V starih zgodovinskih izročilih in spomenikih o Petrovem delovanju in mučeništvu v Rimu je treba razlikovati, kaj je brezdvomna zgodovinska resnica, kaj pa so samo bolj ali manj verjetni legendarni podatki in okraski. Kakor spomin vseh slavnihih starih mož iz starejše dobe, tako je ljudstvo tudi spomin svetega Petra okrasilo z raznimi zgodbinami, katerih zgodovinska resničnost se ne more dokazati, a tudi ne povsem zavreči.

Negotovo je, koliko let je svet Peter deloval v Rimu. Pobožna legenda trdi, da je bil v Rimu celih 25 let, namreč od leta 42 do 67. A to je jako negotovo. Gotovo je, da je v tem primeru bilo Petrovo rimsko bivanje pretrgano, vsaj leta 49, ko Petra srečamo na zboru apostolov v Jeruzalemu.

Negotovo je, če je bil res devet mesecev v verigah uklenjen v Mamertinski ječi, ki je še zdaj nekoliko ohranjena. Negotovo je, kje je bil njegov službeni sedež in kje je krščeval; ali v kateri hiši v Rimu ali v katakombah. Prav tako malo je mogoče dokazati pobožno

povest o njegovem poskušanem begu iz Rima in o Kristusovi prikazni, ki ga je od te namere ovrnila. (Quo vadis, Domine? Kam greš, Gospod?)

Gotovo pa je, da je apostol Peter res deloval v Rimu in tam umrl mučeniške smrti leta 67 (ali morebiti že leta 64). Gotovo je, da je bila v Rimu že pred prihodom svetega Pavla cvetoča krščanska občina; apostol Pavel v pismu Rimljanom (1,8) hvali vero rimske krščanske občine. V delih apostolov beremo, da so rimski kristjani prišli Pavlu naproti, ko je kot jetnik prišel v Rim. Ni verjetno, da bi bila rimska krščanska občina toliko časa cvetela brez sodelovanja enega ali drugega apostola. Krščansko izročilo pa kot tega apostola navaja svetega Petra. Kde je bil apostol Peter opozorjen na Rim? Dela apostolov (2,10) pripovedujejo, da so bili med Petrovi poslušalci na binkoštni praznik tudi Judje iz Rima. Judje so torej posredovali zveze med Rimom in Jeruzalemom.

Ker se je Peter tako očitno odlikoval med apostoli, je razumljivo, zakaj je ravno on odšel v glavno mesto tedanjega rimskega cesarstva, ki je takrat obsegalo tudi Jeruzalem in Palestino. Kot apostol in do prihoda apostola Pavla edini apostol, ki je bil v Rimu, pa je bil brez dvoma načelnik, škof rimske krščanske občine.

Najstarejši zgodovinski spomenik o Petrovem bivanju v Rimu je njegovo prvo pismo, poslano kristjanom v Mali Aziji. Na koncu pisma je zapisan pozdrav: Pozdravlja vas soizvoljena cerkev v Babilonu in

moj sin Marko. Kakor je gotovo, da je tukaj omenjeni evangelist Marko le v duhovnem pomenu Petrov sin, tako je gotovo, da je treba tudi Babilon umevati v prenesenem pomenu. Judje so Rim kot veliko in razuzdano mesto večkrat imenovali Babilon, kakor je razvidno iz Janezovega Razodetja, iz sibilskih prerokb in iz Talmuda. Mezopotamski pravi Babilon je bil takrat opustošen in izročilo ne pozna nobenih sledov o Petrovem ali Markovem delovanju v Babilonu. Še manj moremo misliti na egiptski Babilon (pri sedanjem Kairu), kjer pred 5.1

stoletjem še ni bilo krščanskega škofa. Nasprotno pa je Petrovo bivanje v Rimu zgodovinsko obilno potrjeno. Prav tako je potrjeno rimsko bivanje svetega Marka. O njem pripovedujejo pisatelji že v prvi polovici drugega stoletja (Papiar in dr.), da je svoj evangelij pisal v Rimu po oznanjevanju svetega Petra.

Petrovo bivanje v Rimu potrjujejo krščanski pisatelji od konca prvega stoletja dalje: Klement Rimski, Ignacij Antiohijski, Irenej, Tertulian. Od konca drugega in začetka tretjega stoletja pa je že nenavad-

no veliko zanesljivih prič. Protestanti zgodovinarji papiar (E. Caspar) poudarjajo, da so prvi legendarni spisi slavo svetega Petra nastali okoli leta 200 na krščanskem Vzhodu, a ne v Rimu; vsi govorijo o Petrovem bivanju v Rimu. Torej so vzhodni krščanski pisatelji okoli leta 200 splošno trdili, da je bil svet Peter Rimu. Torej je bilo Petrovo rimsko bivanje znano po vsi krščanski svet, celo na bosumnem Vzhodu.

V zadnjih dveh desetletjih je tem pričam pridružil še

(Dolje na 5 strani)

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN
SREČNO NOVO LETO
ŽELIMO
ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

Race's Dairy & Ice Cream Co.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

Mayflower Milk

Se zahvaljujemo vsem za naklonjenost v preteklosti, se priporočamo v bodoče

MAYFLOWER DAIRY, Slovenska mlekarna

448 East 157th Street

IVanhoa 5191

Drenik's Beverage Dist. Inc.

Razvaža na najboljše pivo

ERIN BREW — BUDWEISER — MICHELOB — DUQUESNE BEER AND ALE

Toplo se zahvaljuje za naklonjenost v preteklem letu odjemalcem, društvam, gostilničarjem, organizacijam in posameznikom v toplem priporočilu nadaljne naklonjenosti v bližnjem se novem letu 1944.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem pivcem, gostilničarjem in prijateljem našega na trgu najboljšega piva.

Kenmore 5500

23776 Lakeland Boulevard
Euclid, Ohio

Kenmore 5501

Ustanovljeno leta 1908

Haftner Insurance Agency

6106 St. Clair Avenue

J. HAFFNER A. HAFFNER

YOU DON'T HAVE TO BE BROKE
TO BE
"ON YOUR UPPERS"

You're on them when your shoes
"run over" along the outside edge,
and that's a sure sign you need
the extra margin of comfort built
into Florsheim Flarewedge Shoes.

CHANGE
TO
FLORSHEIM SHOES
with FLAREWEDGE

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO ŽELIM
MOJIM ODJEMALCEM IN
PRIJATELJEM

LOUIS MAJER

TRGOVINA FINEGA OBUVALA

6410 St. Clair Avenue

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želi naša trgovina vsem svojim prijateljem
in klijentom. — Se priporočamo.

THREE CORNER CAFE

1144 East 71st Street
vogal Bliss in E. 71 St.
SLOVENSKA GOSTILNA

6% pivo - vino - žganje

JOHN LEUSTIK in ANDY KAČNIK, lastnika
Želita obiskovalcem in prijateljem vesele božične
praznike in srečno novo leto

GAY INN

6933 St. Clair Avenue

J. MARN in J. SINTIC, lastnika

Dobro sveže 6% pivo, fino žganje in pristna vina

Odprto do 2:30 vsako jutro

Prav vesele božične praznike in srečno novo leto
želimo vsem cenjenim gostom

BACH'S BAKERY

"Where Quality Counts"

7108 St. Clair Ave.

ENdicott 4770

A. A. Bach and Son

želijo odjemalcem vesele božične praznike
in zadovoljno novo leto in se prav
toplo priporočajo

E. 61st ST. GARAGE

GENERAL REPAIRING
FRANK RICH, lastnik

Se zahvaljujemo za naklo-
njenost in se priporočamo
še za naprej

1109 E. 61st St.

vogal St. Clair Avenue

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo
vsem skupaj

HEnderson 9231

JOHN'S TAVERN

JOHN in FANNIE SIMONCIC, lastnika

6524 St. Clair Avenue

ZGANJE . . . PIVO . . . VINO

Ples vsak petek in soboto. Večerja za skupine po
naročilu.—Želita vsem obiskovalcem in prijateljem
vesele božične praznike in srečno novo leto!
Se toplo priporočata še za bodoče

Odprto do 2:30 zjutraj

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN ZADOVOLJNO
NOVO LETO VAM ŽELI

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 St. Clair Ave.

EN 3634

JOHN SUSNIK, lastnik

Kadar ste namenjeni kupiti hišo, trgovino ali farmo,
se oglasite pri nas. Postreženi boste v
vaše zadovoljstvo

JOSEPH PIKS

1176 East 71st St.

ENdicott 2628

Želi vsem skupaj vesele božične praznike in
srečno novo leto

SVETI VEČER V RIMU

(Nadaljevanje s 4 strani)

sebeno očiten in trden dokaz iz
katakombe svetega Sebastiana
ob cesti Via Appia pri Rimu.
Pod tlakom sedanje cerkve te-
ga mučenca so namreč odko-
pali starokrščansko dvorano,
kjer so stari kristjani častili
spomin mučenecv in njim v
čas prirejali obrede. Značilno
rjave stene te dvorane so po-
pisane s še danes posebno raz-
ločno vidnimi napisi v čast sve-
temu Petru (in Pavlu). S tem
je neovržno potrjeno, da so tu-
kaj častili sv. Petra in da je
bilo njegovo truplo nekaj časa
tukaj pokopano. In res je sta-
ro rimsko izročilo pripovedo-
valo, da so bili Petrovi ostanki
leta 258 semkaj preneseni in
da so tukaj ostali, dokler ni bi-
la sezidana cerkev svetega Pe-
tra v 4. stoletju. Ti skoraj kri-
čeče jasni napisi še danes s
prstom otipljivo kažejo, da je
bil sveti Peter res v Rimu. Kdor
bi hotel to tajiti, bi se moral
zateči k neverjetni trditvi, da
je bilo njegovo truplo v dobi
preganjanja od drugod pre-
neseno v Rim, v središče prega-
njanja kristjanov, torej v naj-
nevarnejše mesto, od koder so
izhajali najkrutejši odloki pro-
ti kristjanom, a da se ni ohrani-
l niti najmanjši sled, odkod
naj bi bilo Petrovo truplo pri-
neseno.

Kdor pride v Rim, si v cer-
kvi svetega Sebastiana še dan-
es lahko ogleda otipljivo jas-
no pričevanje o rimskem biva-

nju in mučeništvu sv. Petra. S
tem pričevanjem je Petrovo
bivanje in škofovanje v Rimu
potrjeno prav za tisto dobo ne-
pretrganega rimskega izročila,
kjer so zgodovinarji prej še
pogrešali neovržno zapisanega
potrdila.

Kakor je neovržno potrje-
no rimsko bivanje in škofova-
nje svetega Petra, tako in še
bolj je potrjeno, da ima pr-
vak apostolov v Rimu svojega
naslednika. Peter mora imeti
nekje naslednika. A tega na-
sledstva še doslej še nikoli ni
prisvajal noben škof zunaj Ri-
ma. Če bi kdo hotel ovreči Pe-
trovo nasledstvo v Rimu, bi
moral pokazati, kje drugje ima
sv. Peter svoje naslednike.

Iz tega vidimo, kako neosno-
vana je trditev starokatoliča-
nov: "Ne iz sv. pisma, pa tudi
iz zgodovine se ne da dokazati,
da bi bil sv. Peter sploh kdaj
v Rimu, še manj pa, da bi bil
tam škof." — Ta trditev ni
resnična, ni dokazana, ni znan-
stveno podprta.

Najstarejše priče o rimskem
bivanju sv. Petra pričajo ob-
nem tudi o svetem Pavlu. Mnogi
cerkveni pisatelji, ki
slave Rim zaradi groba sve-
tega Petra, slave hkrati tudi sve-
tega Pavla. Resnično je, da sta
med vsemi mučenci in apostoli
prav sveti Peter in Pavel naj-
odličnejša. Prvi je prvak vseh
apostolov in vesoljne Cerkve,
drugi pa je še odličnejši po
uspešni gorečnosti in vesolj-
nosti. Čudno bi bilo, če bi zara-
di svetega Petra zamolčevali

svetega Pavla.
Za naše sedanje pojmovanje
pa je nekoliko nenavadno, da
mnogi cerkveni pisatelji oba
slavna apostola, Petra in Pav-
la, imenujejo ustanovitelja
rimske cerkve. Tako sveti Ire-
nej okoli leta 180, presbiter
Gaj okoli leta 200 in mnogi
drugi. Očitno je, da ne more-
ta biti oba apostola v pravem
smislu ustanovitelja rimske
cerkve. Prav tako je očitno,
da je mogel biti samo eden iz-
med njiju rimski škof. Oba
sta namreč istočasno živela in
istočasno umrla.

Sedaj bolj pazimo na natan-
čno izražanje in se ogiblremo
vsega, kar bi se moglo napačno
razumeti. Krščanska tradicija
jasno pravi, da je bil sv. Peter
prvi rimski škof in v tem smi-
slu ustanovitelj rimske cerkve.
Starejši pisatelji na to zgodo-
vinsko resnico niso tako natan-
čno pazili, ker ni bilo potrebno;
saj o Petrovem prvenstvu in o
njegovem rimskem škofovstvu
ni takrat nihče dvomil. Staro
izročilo o sv. Petru kot prvem
rimskem škofu je bilo že v dru-
gem stoletju zabeleženo v za-
pisnikih (katalogih) rimskih
škofov; v vseh takih zapisni-
kih je na prvem mestu omenjen
sv. Peter. Sv. Pavel nikoli ni
naveden v vrsti rimskih škofov.

V tretjem stoletju se je udo-
mačilo izražanje, da je v Ri-
mu Petrov prestol. S tem je bi-
la odličnost rimske cerkve ta-
ko izrečno zvezana s svetim Pe-
trom, da za svetega Pavla v tej
zvezi ni bilo več toliko prostora.
V četrtem in petem stolet-
ju pa se je Petrovo in rimsko
prvenstvo še očitneje poudar-
jalo. A še v teh stoletjih so kot
dokaz rimske odličnosti včasih
navajali tudi sv. Pavla. Pou-
darjanje sv. Pavla je dobro
služilo v zvezi z naukom o treh
Petrovih prestolih, v Rimu,
Antiohiji in Aleksandriji. Rim
se pred vsemi drugimi cerkva-
mi odlikuje po delovanju, mu-
čeništvu in grobih kar dveh
najodličnejših apostolov, Pe-
tra in Pavla. Papež Inocencij
I. je v začetku 5. stoletja pisal,
da mu je sveti Pavel vzor kot
organizator vesoljnega misi-
jonstva. Papež Leon Veliki,
jasni pričevalec za rimsko pr-
venstvo, je sredi petega stolet-
ja slavil sv. Petra in Pavla kot
ustanovitelja rimske veličine.
Na koncu istega stoletja je pa-
pež Gelazij slavil Rim, da vsa
druga krščanska mesta preka-
ša tudi zato, ker ga je razen
svetega Petra še sveti Pavel
odlikoval s svojo navzočnostjo
in zmagoslavno smrtjo.

Razumljivo je, da se je to
strinsko izražanje na Vzhodu
dalj časa ohranilo kakor na
Zahodu. Tako srbski menih
Domentijan še sredi 13. stolet-
ja v življenjepisu sv. Save pi-
še, da je ustanovitelj srbske
cerkve svojega škofa Metodija
poslal v Rim k sv. Petru in
Pavlu ter k velikemu "sopre-
stolniku" teh dveh apostolov.

V bogoslovnih spomenikih
rimske Cerkve je to starinsko
izražanje v poznejših stoletjih
redkeje. A nespremenjeno je
še ohranjeno v rimskih bogo-
služnih molitvah in spevih. Sv.
Peter in Pavel sta namreč v
bogoslužnem pranzovanju in
češčenju še danes nerazdružna
tovariša. Njun glavni praznik
dne 29. junija je v rimski Cer-
kvi obema skupen. V rimskih
bogoslužnih spevih se še danes
večkrat ponavlja izražanje pr-
vih dveh krščanskih stoletij, da
sta sv. Peter in Pavel prvaka
apostolov ter ustanovitelja (ro-
ditelja) krščanskega Rima.

Skupno češčenje sv. Petra in
Pavla pa ni potrjeno samo po
skupnem glavnem prazniku
obeh apostolov (29. junija),
ampak sploh na vsak praznik
sv. Petra se Cerkev v svojih
molitvah spominja tudi sve-
tega Pavla in vsak praznik sve-
tega Pavla je združen tudi s
spominom svetega Petra. Tako
se katoliška Cerkev dne 18.

(Dalje na 6 strani)

NOVAK'S

6128 St. Clair Ave.

ZELI ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO

Joy to all.

Vesele božične praznike in zadovoljno novo leto

želim vsem skupaj

EDWARD J. KOVAČIČ

COUNCILMAN 23. VARDE

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO ŽELIMO

VSEM NAŠIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

KREMZAR FURNITURE

6405 St. Clair Ave.

EN 2252

v Slovenskem narodnem domu

VESELE BOŽIČNE
PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO
ŽELITA
ODJEMALCEM IN
PRIJATELJEM

MR. IN MRS.
JOSEPH SUSTARSIC

GOSTILNA

6702 St. Clair Ave.

ZGANJE - PIVO - VINO

JOSEPH TREBEC

MESNICA

1423 East 55th Street

HEnderson 1559

Želi vsem odjemalcem in prijateljem ter znancem
vesele božične praznike in srečno novo leto

Vesele božične praznike in zadovoljno novo leto
želi

LOUIS SEME'S CAFE

GOOD BEER - WINE - LIQUORS

Odprto do 2:30 zjutraj

6507 St. Clair Avenue

ENdicott 9026

ANTON PRIMC

GROCERIJA

985 Addison Road

HEnderson 0160

Želi odjemalcem in prijateljem vesele božične
praznike in srečno novo leto

Vesele božične praznike in srečno novo leto

želi prijateljem in znancem

ANTON BAŠCA

1016 East 61st Street

For Christmas Gifts
He'll Appreciate

MANHATTAN . . . Shirts . . . White
and Fancy Patterns.

PAJAMAS . . . Broadcloth and Rayon
. . . Blue, Maroon, Green . . . Sizes
A-B-C-D.

TIES BY MANHATTAN . . . A large
Assortment To Choose From . . . Tie
and Handkerchief Sets.

PORTIS HATS . . . Gift Certificates
. . . Hats Priced At \$3.95, \$5, \$6.50
and \$10.00.

HICKOK . . . Belt and Buckle Sets . . .
Tie Bars . . . Cuff Links . . . and Key
Chains.

MUFFLERS . . . All-Wool, Silk, Rayon.
ART GLOVES . . . Leather, Wool, Fur-
lined.

Practical Gift Suggestions for Boys
KAYNEE SHIRTS . . . White and Fancy
Patterns . . . Flannel Sport Shirts.

SHAKER Slipover Sweaters. Also Zip-
per and Coat Styles.

KAYNEE Pajamas . . . Wool Mackin-
aws . . . Finger-tip Coats . . . 2-Trouser
Suits—\$12 - \$15 - \$18.

Frank Belaj

MEN'S WEAR

6205 St. Clair Avenue

Sezonska voščila!

Da bi v miru božjem preživeli te lepe božične praznike. Da bi vam sonce sreče in zdravja sijalo bolj prijazno in bolj toplo. To vam iz srca želi vaš iskren prijatelj

LOUIS FERFOLIA
SLOVENSKI POGREBNIK

9116 Union Ave. Michigan 7420

Vesele božične praznike

in

srečno novo leto

vam želita

Emery in Louise Krizman NIGHT CLUB

961 Addison Road

Odperto do 2:30 zjutraj

Imamo tudi pivo v zabojih.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO, ZDRAVO NOVO LETO 1944 ŽELIMO VSEM NAŠIM ROJAKOM IN ROJAKINJAM PRAV ISKRENO

Tem potom se zahvaljujemo vsem našim cenjenim odjemalcem za dosedanje naklonjenost in se še nadalje priporočamo

FRANK ČERNE JEWELRY CO.

6401 St. Clair Avenue

v Slovenskem narodnem domu

RALPH CEBRON

GROCERIJA in MESNICA

4030 St. Clair Avenue

Zeli odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto

MILLER COAL CO.

1007 East 61st Street

ENdicator 1032

Vesele božične praznike in zadovoljno novo leto želimo vsem odjemalcem in prijateljem

Se priporočamo, da si nabavite dober premog pri nas

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO

LETO VAM ŽELI

NAJBOLJ MODERNI ATELJE

BUKOVNIK STUDIO

762 East 185th Street

IVanhoe 1166

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO VSEM!

DANIEL STAKICH

Prodajamo zemljišče in vsakovrstne zavarovalnine —Točna in solidna postrežba—

15813 Waterloo Road

KEEnmore 1934

SVETI VEČER V RIMU

(Nadaljevanje s 5 strani)

januarja, na praznik Stola sv. Pavla v Rimu, spominja tudi svetega Pavla, ob praznovanju Spreobrnjenja svetega Pavla (25. januarja) pa se spominja tudi svetega Petra. Krščanska pobožnost pa je ta dva praznika v novem času še tesneje združila s praznovanjem molitvene osmine od 18. do 25. januarja za zedinjenje vseh kristjanov v eni Kristusovi Cerkvi pod vodstvom prvaka vseh apostolov. Značilno je, da se je ta po svojem cilju katoliška pobožnost začela med ameriškimi protestanti (anglikanci).

Ako ločeni kristjani na Vzhodu včasih poudarjajo, da je rimska Cerkev enostransko Petrova in pravna, naj pomislijo, da katoliška Cerkev skupno s Petrom slavi tudi svetega Pavla, apostola krščanske vesoljnosti in globokega učitelja notranjega verskega življenja v Cerkvi kot skrivnostnem Kristusovem telesu.

Skupno čestčenje svetega Petra, predstavnika vrhovne pravne oblasti, in svetega Pavla, apostola mistične globočine Cerkve kot skrivnostnega Kristusovega telesa, nas nazorno opozarja na notranjo organsko zvezo pravne in ljubezenske

Cerkve, pravne organizacije in mističnega organizma. Pravna in mistična ljubezenska Cerkev zajemata moč iz istega Kristusa, ki je obenem poglaviti pravni poglavar in edina mistična glava Cerkve.

Katoliška Cerkev torej ni le Petrova, ampak tudi Pavlova in Janezova. V bogoslužnih molitvah na praznik sv. Petra in Pavla se Rim enako raduje ob spominu obeh apostolov:

O srečni Rim, ki si posvečen po slavni krvi dveh apostolov. Danes je Simon Peter stopil na les križa, aleluja; danes je ključar nebeškega kraljestva radosten hitel h Kristusu; danes je apostol Pavel, luč vseh narodov, nagnil glavo in bil za Kristusovo ime z mučeništvom ovenčan.

Katoliška Cerkev v svojih spomenikih in praznikih po pravici poudarja zvezo med sv. Petrom in sv. Pavlom v Rimu. Saj je veliki apostol narodov res tudi v Rimu širil in utrjeval krščanstvo; torej je res v nekem pomenu soustanovitelj rimske Cerkve in rimske cerkvene veličine. Čudno bi bilo, če krščanski Rim tega ne bi pomnil in slavil. Poleg tega pa je v rimskih spominih in v krščanski zgodovini neizbrisno začetno zgodovinsko dejstvo, da je prvak apostolov, sveti Pe-

ter, kot prvi rimski škof, ustanovitelj vrste rimskih škofov in s tem ustanovitelj rimskega cerkvenega prvenstva.

Zvezo med sv. Petrom in Pavlom v Rimu je duhovito in zgovorno pojasnil veliki francoski govornik Bossuet. Primerno je, pravi Bossuet, da sta se v Rimu sešla oba najodličnejša apostola, Peter kot prvak krščanske Cerkve in Pavel kot odbrani apostol poganstva sveta. Saj je bil Rim prestolnica poganstva in je torej še posebno spadal v Pavlovo področje. A bil je tudi prestolnica krščanstva, torej je bilo primerno, da je sveti Peter tukaj ustanovil krščansko občino. Zato je Rim pač Petrovo in Pavlovo mesto, toda Petrov, a ne Pavlov prestol.

Fr. Grivec.

Najlepšo deklico si je priporil

Pripovedka

Živel je kralj, ki je imel sina edince. Kar je kraljevič želel, vse je moral dobiti. Kraljevič je rasel in dopolnil 24. leto.

Kralj se je postaral, zato je poklical nekega dne sina k sebi in mu rekel: "Ljubi sin, staram se, zato se boš moral poprijeti kraljestva. Narod te bo moral ubogati, ti pa mu moraš biti pravičen. Preden pa prevzameš kraljestvo, se moraš oženiti. Izbrati si moraš najlepšo deklico tega sveta. Kadar jo privedeš na dom, postaneš kralj."

Oče mu je dal mnogo denarja in kraljevič je zajahal konja. Jahal je ves dan. Ko je prijahal do velikega gozda, je stopil s konja, da se odpočije. Ker ni bil vajen samote, ga je obhajal strah.

"Tukaj pač ne prenočim," se je zgrozil. Splezal je na visoko drevo, da bi videl kje kakšno luč. Ko je z drevesa gledal na vse strani, je res zapazil v daljavi majhno luč. Zlezel je spet z drevesa in zajahal konja proti luči.

Jahal je in jahal, dokler ni prijahal do lesene kočice, v kateri je brela svetilka. Potrkal je trikrat na vrata in iz kočice se je oglasil star mož: "Kdo je?"

"Jaz, kraljevič," je bil odgovor.

"Kaj želiš od mene? Prebivam že sto let v tej samoti in človeška noga še ni prestopila mojega praga."

Kraljevič je povedal svojo zgodbo in ga prosil, naj mu pove, kje biva najlepša deklica tega sveta.

"Ljubi kraljevič, to mi ni znano. Moj brat prebiva sto milj od mene, morda on ve." Stari puščavnik mu je dal kos črne kruha za večerjo in desko za posteljo.

Dan se je že delal, ko se je kraljevič prebudil. "Predolgo sem spal," si je rekel sam pri sebi in vstal.

Puščavnik, dobra duša, mu je ob slovesu rekel: "Za spomin vzemi tole prašičje srce. Če ti bo kdaj slaba predla, se nanj spomni."

Mladi kraljevič je srce vzel, ga del v torbo, se zahvalil in zajahal konja.

Dolga je bila pot, preden je prijahal do puščavnikovega brata. Povpraševal ga je, ali ve, kje bi bivala najlepša deklica sveta, in ta mu je odgovoril: "V tej samoti bivaš že petsto let, a mi ni znano, pač pa morda ve to moj brat, ki biva sto milj od tod."

Kraljevič je prenočil pri njem. Spal je do belega dne. Ko je vstal, se je zahvalil za prenočišče. Ob slovesu mu je puščavnik rekel: "Vzemi s seboj ptičje srce. Če ti bo kdaj huda predla, se spomni nanj!"

Kraljevič se je zahvalil za dar in ga spravil v torbo, nato pa nadaljeval pot. Dolgo je jahal, preden je prijahal do najstarejšega puščavnika, ki je presegel že sedemsto let. Bil je postrežen (Dalle na 7 strani)

Nov bančni dom, last delničarjev in banke!

Direktorij slovenske, The North American Banke, je kupil za podružnico v Collinwoodu izredno poslopje, pred nekaj leti za velik denar sezidano za bančno poslovanje, kakoršnega je naselbina in okolica, Collinwood, Nottingham in Euclid neobhodno potrebovala.

Poslopje senahaja na najbolj umestnem prostoru med drugimi okrog stoječimi trgovinami in cestami, ki je za parkiranje avtomobilov, ter za druge stvari na zelo ugodnem prostoru. Nahaja se na 15619 Waterloo Rd.

Cvetoča collinwoodska naselbina zasluži in naj se veseli tega napredka radi tako sijajnega uspeha zadnjih let.

Direktorij banke prišteva ta korak v priznanje vlagateljev in odjemalcev banke te okolice, ki so z aktivnostjo pripomogli do tega s tem, ker so se banke tako točno posluževali.

Z novimi prostori, v katere se bo banka v teh dneh naselila, bo tudi postrežba izboljšana za vlagatelje in odjemalce.

Bančno premoženje gre k vrhu četrtega milijona. Banka je zavarovana po Federal Deposit Insurance Corporation in je obenem članica Cleveland Clearing House Association.

Direktorij se zahvaljuje za preteklost in se priporoča za bodoče.

Anton Grdina, Joseph L. Surtz,

Dr. James W. Mally, Dr. Anthony J. Perko,

Frank Mramor, John Zalar, Mike Pika

Iskrena voščila za božič in za novo leto 1944

PRVA SLOVENSKA TRGOVINA S
CVETLICAMI V CLEVELANDU

Ignac Slapnik, st.

Samo 1 trgovina! Se vljudno priporočamo

in želimo vsem vesele božične praznike

in srečno novo leto

6102 St. Clair Ave.

HEnderson 1126

Preskrbite se s premogom, da boste praznovali božične praznike lepo na toplem. Imamo premog vseh vrst. Postrežba prvovrstna.

Prevzeli smo tudi od Poljaka tovarno za izdelavo cementnih blokov. Kadar jih potrebujete se priporočamo za nakup.

THE BLISS RD. COAL & SUPPLY CO.

22290 Lakeland Blvd. pri 222nd St.

KEEnmore 0808

Euclid, O.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!

Vesele božične praznike in srečno

novo leto želimo vsem

FRANK POJE

Čistimo vsevrstne moške in ženske obleke

631 East 185th St.

IVanhoe 4720

KEKIC GRILL

LIQUOR — BEER — WINE

6622 St. Clair Avenue

Vesel božič in srečno novo leto želi obiskovalcem in prijateljem. Se toplo priporočamo. PETER KEKIC, lastnik

LOUIS LAUTIZAR

1195 East 71st Street

HEnderson 0675

GROCERIJA in MESNICA

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim vsem odjemalcem in prijateljem

NAJLEPŠO DEKLICO SI JE PRIBORIL

(Nadaljevanje s 6 strani)

kakor pri prejšnjih dveh bratih s črnim kruhom in trdim ležiščem. Drugi dan pa je vstal kraljevič še pred solničnim vzhodom in prosil puščavnik, da bi mu povedal, kje živi najlepša deklica tega sveta.

Puščavnik mu je odgovoril: "Ljubi kraljevič, ta je daleč v deveti deželi in prebiva v steklenem gradu. Stražijo jo tri zveri. Pri prvih vratih je tiger, pri drugih lev in pri tretjih leopard. Mimo teh stražnikov pojdi, kadar bo deževalo, ker bodo tedaj zveri zaspane. Ko prideš, do tigrja pazi na trenutek, ko bo zaspal. Tedaj zapre oči in ti lahko smukneš skozi vrata. Pri levu in leopardu napravi enako. Potem boš prišel do njene matere, s katero se moraš pogovoriti."

Preden sta se ločila, mu je dal puščavnik srce mrtvega človeka in rekel: "Če ti bo kdaj slaba predla, se spomni nanj."

Kraljevič se mu je lepo zahvalil in se napotil v deveto deželo iskati najlepše dekle. Jahal je podnevi in ponoči, samo da bi prej prišel do zaželenega kraja. Ves izmučen je že bil, ko je prijahal pod velik hrib. Utrujen je stopil s konja in legel pod drevo. Konj se je pa okoli njega pasel. Kmalu je zaspal in sanjalo se mu je, da je videl najlepšo deklico. Tako žive so bile sanje, da se je zbudil. Vstal je in srce mu ni dalo, da bi še dalje spal. Sedel je na konja in odjahal na vrh hriba. Ko je bil na vrhu, je počakal dneva, da bi videl, kaj je v dolini.

Ko se je naredil dan, je zagledal v dolini stekleni grad. Urnih korakov je moral teči konjič v dolino, in kmalu sta bila pri gradu. Sedel je na klop blizu gradu in zaužil, kar je imel še pri sebi. Tako je čakal, da bi prišlo kakšno živo bitje. Čakal pa je zaman, zato je stopil bliže h gradu in zdajci ugledal tigra na straži. Kraljevič, si je rekel: "Čakati moram, da se napravi grdo vreme." Zato se je vrnil h klopi, legel nanjo in zaspal. Ker je bil truden, je spal ves dan in vso noč. Proti jutru drugega dne pa ga je zbudil dež, ki je padal po njem. "Zdaj je ugoden čas," je pomislil. Ni še odbila ura sedem, ko je že stal pred tigrim, ki pa se ni zmenil zanj. Ko je zver zazehala, je kraljevič naglo stopil skozi vrata in stal pri drugih vratih pred levom. Lev je bil še bolj zaspan. Srečno je prišel tudi skozi ta vrata pred

tretje duri, ki jih je stražil leopard.

Dolgo časa je opazoval leopard. Zaspanec ga je silil, in ko je zver zehajoč vzdignila glavo kvišku, je kraljevič smuknil skozi vrata in prišel v sobo, kjer je bivala mati njegove izvoljenke. Čudno ga je pogledala in vprašala, po kaj je prišel. Kraljevič jo je pogumno prosil, da bi mu dala hčer za ženo.

"Bridke ure te čakajo," je rekla. Dala mu je jesti in piti ter mu velela, naj gre k počitku. Kraljevič je legel in zaspal. Proti večeru pa ga je poklicala. Povedla ga je po stopnicah v klet, češ: "Tu je šest skladišč kruha. Ves ta kruh moraš do jutri zjutraj pojesti, če ne boš ob glavo." Nato je zaprla vrata in ga pustila samega.

Ves žalosten je premišljal, kaj naj stori. Odrezal je kos kruha in ga snedel. Več ni mogel. Proti jutru pa mu je prišlo na misel prašičje srce, ki mu ga je dal prvi puščavnik, in v tistem trenutku je prišlo toliko prašičev, da so pojedli ves kruh. Ni ti en hlebec ni ostal.

Ko je mati izvoljenke zjutraj odklenila vrata, se je začudila, ko ni bilo več kruha. Povedla je kraljeviča v sobo in mu velela, naj se naspi, ker je čul vso noč.

Zvečer ga je mati spet poklicala. "Nocoj boš imel drugo nalogo. Moral boš prebrati šest skladišč pšenice, pomešane s turščico, tako da boš pšenico spravil na en, turščico pa na drug kup. Če boš to storil, boš jutri zjutraj lahko skozi luknjico v ključavnici videl najlepšo deklico, ako pa ne, boš ob glavo." Spet ga je zaprla in ga pustila samega.

Ves žalosten je zbiral žito vso noč, pa ga je prebral samo za majhen kup. Zdajci pa se je spomnil ptičjega srca, ki mu ga je dal drugi puščavnik, in v trenutku je priletelo toliko ptičev, da je bilo v nekaj minutah vse delo opravljeno.

Ni trajalo dolgo, ko mu je mati odprla in videla, da je vse žito prebrano. Nato pa ga je povedla k sobi, kjer je bivala mladenka. Kraljevič je pogledal skozi ključavnico in se zavzel: "Take lepote še ni videlo človeško oko." Kar ni se je mogel nategdati. Čez nekaj časa pa ga je mati pozvala, naj gre k počitku, ker ga zvečer čaka nova naloga.

Zvečer ga je prišla klicati, naj gre k večerji. Ko se je navečerjal, mu je rekla: "Nocoj imaš najhujšo nalogo. Jutri moram videti vajino hčerko, sicer boš

ob glavo." Mati je po teh besedah zaklenila obupanega kraljeviča v sobo in šla. Vso noč je nesrečnik bedel in ugibal, kaj se bo drugega dne zgodilo z njim.

Ko se je napravil dan, mu je prinesla mati zajtrk na posteljo in mu rekla: "Danes boš ob glavo, ker si se predrznil snubiti najlepšo deklico na svetu." Tedaj je prišla v sobo tudi mladenka in v tistem trenutku se je spomnil srca mrtvega človeka. Kakor bi trenil, se je začelo po sobi nekaj premikati. Vsi trije so pogledali in opazili majhno deklico, ki se je postavila pred mater kraljevičeve izvoljenke in rekla: "Stara mama, še meni priredi zajtrk!"

Vsa začudena je mati pogledala kraljeviča in menila: "No, moja hčerka je res tebi namenjena. Če si izvršil vse naloge z božjo pomočjo, zaslužiš najlepšo deklico. Vzemi jo. Kadar hočeš, jo lahko povedeš na svoj dom."

Ves teden so nalagali bogastvo na vozove in ko je teden minil, so odrinili z bogastvom in nevesto proti kraljestvu kraljevičevega očeta. Ko so prišli v kraljev grad, je stari kralj podal nevesti desnico in rekel: "Zdaj pa rad umrjem." Čez teden dni je bila poroka in kraljevič je prevzel kraljestvo, kateremu je srečno vladal s svojo ženo in hčerko.

Čez leto dni so starega kralja pokopali in jaz sem bil na pogrebu. Če bi ne bil tedaj poleg, bi vam ne mogel napisati te zgodbe.

Franc Potrpin.

TISOČ IN TISOČKRAT

Tisoč in tisočkrat mamica Ti na sv. večer moj duh k Tebi hiti, tisoč in tisočkrat, ko bije srce—duševna tolažba je misel na Te.

Tisoč in tisočkrat oče in brat rad o božiču šel vas obiskat, tisoč in tisočkrat zvezdice ve nesite poljub za moje dekle.

Tisoč in tisočkrat ljubo dekle, bodi mi zvesta, borim se za Te, tisoč in tisočkrat mislim na Te, deklica ljuba, ne joči za me.

Tisoč in tisočkrat prosimo Boga, da bi kmal' rešil nas tega gorja, tisoč in tisočkrat bi srečni b'li vsi,

če On božični nam mir podeli! Marjanca Kuharjeva.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELI

JOHN J. PRINCE
Councilman-elect 32nd Ward

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO VAM ŽELI

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 St. Clair Ave. ENdicott 0583

COLLINWOODSKI URAD

458 East 152nd St. IVanhoe 3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

LOUIS CIMPERMAN

1115 Norwood Rd.

ENdicott 0566

GROCERIJA in MESNICA

Ako hočete imeti okusne jestvine na mizi za praznike, oglasite se pri nas. Dobra postrežba in zmerne cene. Pripeljemo na dom.

Se lepo zahvaljujemo za preteklo naklonjenost in se priporočamo še za bodoče.

Želim vsem skupaj vesele božične praznike in srečno novo leto!

F. J. ZAVASKY

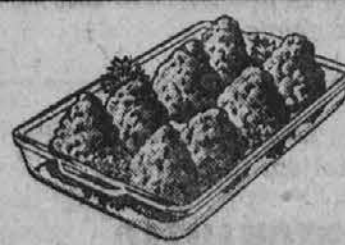
ZALOGA ŽELEZNINE IN HIŠNIH POTREBŠČIN

BARVE, MONTERSKI IN ELEKTRICNIH

POTREBŠČIN

6011-13 St. Clair Ave.

EN 5141

PYREX UTILITY DISH

Roasts, chops, fish, desserts, hot breads... all taste better and look better baked in this sparkling Utility Dish. Here's the handiest dish in your kitchen! 12" size... only **65¢**

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem našim odjemalcem in prijateljem

Klub društev Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

Želi vsem članom in prijateljem vesel Božič in srečno Novo leto!

Zdrave in zadovoljne

božične praznike

želim vsem

skupaj

JOHN E. LOKAR

osebni tajnik župana Lauscheta

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELI

KENNETH J. SIMS

župan mesta Euclid, Ohio

ZADOVOLJNE IN ZDRAVE

BOŽIČNE PRAZNIKE

ŽELI VSEM SKUPAJ

Frank J. Lausche

ŽUPAN

OB TEJ PRILIKI ŽELIMO IZRAZITI VSEM NASIM
PRIJATELJEM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN ZMAGOSLAVNO NOVO LETO

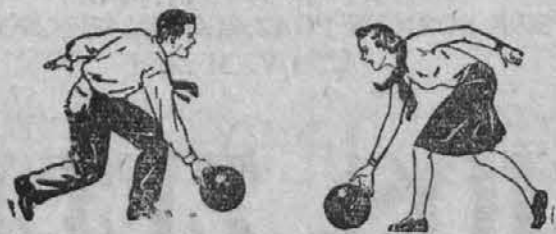
Zahvaljujemo se narodu za naklonjenost
tekem leta 1943

GRDINA HARDWARE

6127 St. Clair Ave.

EN 9559

"Pri Grdinovih vedno lahko dobite"

Vesele božične praznike in srečno novo leto
vsem prijateljem ter obiskovalcem
našega kegljišča
želijo

L. MILNAR
TONY SKUFCA
JOHN E. LOKAR
PHIL MOCILNIKAR
lastniki

EAST 185TH STREET BOWLING CENTER

770 East 185th Street

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi
odjemalcem in prijateljem

MAY C. BATES

GROCERIJA in MESNICA

4536 Warner Road

Vesele božične praznike in srečno novo leto
vsem odjemalcem želi

ACME DRY CLEANING & DYEING CO.

PRIDEMO ISKAT IN DOPELJEMO NA DOM

Frank Jurecic, lastnik

672 East 152nd Street

GLenville 5374

PAULINE'S TAVERN

5379 St. Clair Avenue

James in Pauline Zupančič, lastnika

IZVRSTNO 6% PIVO in VINO

Godba vsako soboto in nedeljo

Vesele božične praznike in srečno novo leto želita
vsem odjemalcem in prijateljem

FRANK KLEMENČIČ

BARVAR in DEKORATOR

1051 Addison Road

HEnderson 7757

Zahvaljujem se za dosedanje naklonjenost in se
priporočam še v bodoče

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želim vsem skupaj!

Vesele božične praznike in srečno novo leto želita
obiskovalcem, prijateljem in znancem

MR. in MRS. ANTON LUZAR

GOSTILNA

6723 St. Clair Avenue

Ozdravil jo je

Kobacova Mica je bila sicer
vrta žena, le eno slabost je
imela, bila je namreč klepetu-
lja. Sicer se je bahala, da zna
molčati ko grob, toda njen je-
zik v resnici ni nikdar miroval.
Kar je izvedela ona, je bilo
kmalu znano po vsej fari. In
vendar je ob vsaki priložnosti
zatrjevala svojemu možičku,
da nji se lahko brez skrbi za-
upa, ker zna molčati ko kamen.

Seveda je Kobaca jezilo to
prazno bahanje ženi, in skle-
nil je, da jo hoče temeljito
ozdraviti. Kar na lepem se je
nekega dne pričel držati čemer-
no. Obnašal se je čudno, govo-
ril boječe in zmeden. Žena je
hitro opazila to izpremembo in
strašno rada bi izvedela, kaj
je temu vzrok. Ljubezno se
je začela smukati okoli njega.
Ali mož na nobeno vprašanje
ni dal določenega odgovora.
Od dne do dne je postajal ne-
mirnejši. Sam s seboj je go-
voril ter po cele ure presedel v
kakem skritem kraju, klatil z
rokami in mrmral neumljive
besede. Ponoči se je premeta-
val po postelji, mlo stokal in
vzdihoval. Videč, kako je že-
na zlasti ponoči pazila nanj,
je neke noči vzkliknil: "Da bi
ga vsaj do smrti ne bil!"

Mica je začela jokati: "Je-
žeš, moj mož je človeka za-
klal."

Mož se je tedaj naredil, ka-
kor da se je pravkar vzdramil,
in je vprašal s hlinjenjem za-
čudenjem: "Zakaj se jokaš?"
"Kako bi se ne jokala," je
stokala žena. "Oj, ljubi Tone,
ali si res koga ubil?"
"Res sem ga, toda glej, da
tega nikomur ne poveš, sicer
gorje meni," je priznal mož z
obupnim glasom.

In žena je odgovorila hi-

Vesele božične praznike in
srečno novo leto želi vsem
odjemalcem in prijateljem

Norwood Shoe Repairing

6214 St. Clair Ave.

tro: "To se razume, da mora
tvoje strašno dejanje ostati
tajno. Jaz bom molčala ko
grob. Koga pa si ubil? Kam si
zakopal truplo?"

A mož je odgovoril kratko:
"Njegovo truplo sem zakopal
za hlevom. Drugega ti ne mo-
rem povedati."

Kaj več Mica ni mogla izve-
diti. Mož je molčal ko kamen.
Hitro je skočil s postelje, se
oblekel ter ves žalosten šel iz
sobe. Tudi žena je kmalu
vstala in se lotila gospodinjs-
kih opravkov. A glej zlomka!
Ni še dobro solnce izšlo, ko je
prihitela sosedka Agata z vese-
lo novico, da je njena koklja
izvalila sedem črnih in sedem
belih piščet. Mica je poslušala,
a se je grdo držala kakor stra-
šilo v turščici. Bistroglava
Agata je takoj spoznala, da je
sosedo Mico nekaj tiščalo. A ko
je opazila še sledove solz, je
hotela na vsak način vedeti,
zakaj je jokala. Ni ji bilo tre-
ba dolgo izpraševati in Kobac-
ka je začela z milim glasom:
"Pomisl, draga sosedo, moj
mož je ubijalec. Živega človeka
je zaklal in ga zakopal za hle-
vom. Toda molčati moraš, ni-
komur ne smeš povedati, kar
sem ti zaupala, sicer gorje
nam!"

"Saj bom molčala, saj bom.
Iz mojih ust ne bo nihče izve-
del, da je tvoj mož ubijalec,"
je zatrdila sosedka Agata in na-
glo šla.

Toda ni šla domov, ampak
je skočila v vežo k sosedu Mar-
jani ter ji v eni sapi razkrila
strašno novico. Za zaključek je
rekla.

"Veš, Marjana, ti si edina,
kateri sem zaupala to skriv-
nost. Pa zase ohrani, da ne pri-
de Kobac v nesrečo."

"Kakopak, o tem se mora
molčati, da ne izve gosposka.
Jaz bom molčala, se lahko za-
neseš," se je zaklinjala Mar-
jana. A komaj je sosedka odšla,
je Marjana že hitela do sose-
de Špele, da si olajša srce. In
sosedka Špela je tekla do sose-
de Barbe in reč se je širila ko
po brzojavu.

Kakor blisk je šla novica od
vasi do vasi in prišla tudi do
orožniške postaje. In že so ko-
rakali štirje zaščitniki javnega
reda in varnosti v družbi z ne-
katerimi z lopatami in krampi

oboroženimi možmi proti Ko-
bacovemu domu, da izkopljejo
ubitega in primejo ubijalca.

Ko je Kobacka zagledala
može pravice, je planila v so-
bo k možu in vzkliknila: "Orož-
niki gredo. Tone, beži, skrij se
—!"

"Kaj, mene iščejo?" se je
začudil mož. "Mislim, da ven-
dar ni prišlo na dan, kaj sem
naredil. Si pa gotovo ti vse
izblebetala, klepetulja klepetu-
ljasta."

Mica je zatrjevala svojo ne-
dolžnost in vneto rotala moža,
naj taji uboj. A Tone je od-
govoril mirno: "Tajiti mi ne
kaže. Boš drugič vedela držati
jezik za zobmi."

Tedaj vstopijo orožniki. Ko-
mandir je položil Kobacu roko
na ramo in zaklical osorno: "V
imenu postave..."

Eden izmed orožnikov je
pripravil verige in trenutek na-
to je bil Tone Kobac uklenjen.
Mica je prosila in jokala, a ni
nič pomagalo.

"Ampak, gospod stražmoj-
ster, kakšno komedijo pa še na-
meravate igrati z menoj," se je
trenutek nato oglasil Kobac
in se zasmejal.

"Le čakaj, grešnik, mi ti že
posvetimo, da boš pomnil," se
je zadržal orožnik. "Zdaj odgo-
varjaj in glej, da boš govoril
resnico, sicer boš obešen brez
milosti. Torej, ali si res neko-
ga ubil?"

"Res sem ga!" je odgovoril
Kobac čisto mirno in se ljubez-
nivo nasmešnil.

"In kam si zakopal žrtev?"
je zarohnel komandir srdito.

"Tam za hlevom. — Samo
pazite, da vas ne opraska!" je
odgovoril Kobac ter se zakro-
hotal.

Seveda so te objestne bese-
de zakrknjenega grešnika sil-
no razkačile može postave. Le
malo je manjkalo, da jih Ko-
bac ni dobil po hrbtu. Okoli hi-
še se je med temi nabralo dokaj
ljudi, ki so razburjeno kričali
in pretili ubijalcu. Kobacka se
je jokala, a Kobac se je nepre-
stano zadovoljno režal in vese-
lo žvižgal. Orožniki so komaj
odganjali tiste, ki so silili v hi-
šo. Slednjič je dospela tudi ko-
misija. Veleli so Kobacu, naj
jim pokaže, kje je zakopan
umorjenec. Orožniki so odvedli
ubijalca proti hlevu. Za njimi

je šla komisija in za njo osta-
la procesija.

Za hlevom so obstali. Kopal-
ci so obstopili pokazani prostor
in začeli kopati. Toda že pri
drugem udarcu je nekdo izko-
pal ubitega, pa ne človeka, am-
pak velikega starega mačka.

"To je tisti, ki sem ga ubil!"
se je oglašil Kobac.

Ljudje so bušili v krohot.
Orožniki in gospodje od komi-
sije so obstali ko okameneli.

"Mož, vi ste nas pošteno po-
tegnili. Ampak ta šala bo imela
svoje posledice za vas!" je me-
nil eden izmed gospodov.

Kobac se je začel opravičeva-
ti. Odkritosrčno je priznal, iz
kakšnega vzroka je napravil to
šalo. No, naposled so se tudi
gospodje smejali ter se odpe-
ljali potolaženi.

Pa je naš junak vendar dose-

gel svoj namen. Mica je bila
ozdravljena enkrat za vselej.
Kobac se ni nikdar več pritože-
val zaradi pregibnega jezika
svoje ženi. Nekoč je celo iz-
javil, da je njegova Mica od
onega dogodka skoro preveč
molčeca.

SPEH GROCERIJA

1100 East 63rd Street

Se toplo priporočamo in želimo vsem
odjemalcem vesele božične praznike
in srečno novo leto!

POZDRAV!

od Speh bratov, ki so v vojaški službi in se borijo
za domovino:

Pvt. Joseph Speh

Cpl. William Speh

Sgt. Anthony Speh

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
VSEM NASIM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM
IN ROJAKOM

S ponosom se vam prav iskreno zahvaljujem za vašo plemenito zavednost dosedanje naklonjenosti in se toplo priporočam v bodočnosti za obilen obisk v moji

DELIKATESNI IN GROCERJSKI TRGOVINI

kakor tudi za uradne notarske listine, prošnje za prvi in drugi državljanski papir in Income Tax (dohodninski davek)

STEVE F. PIRNAT

7403 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

MR. in MRS. N. BOHAR
želita odjemalcem in prijateljem
vesel božič in srečno novo leto

BOHAR BEAUTY SALON

6213 St. Clair Avenue

MR. in MRS. FRANK KOVAČIČ

4121 St. Clair Avenue

GOSTILNA

Želita vsem gostom in prijateljem
vesele božične praznike in srečno novo leto
Obiščite nas, ker boste postreženi s finim pivom,
vinom, in prigrizkom

Kompletno zalogo božičnih daril in okraskov
dobite pri nas

TAYLOR VARIETY STORE

5c - 10c - DO \$1

6714-16 St. Clair Avenue

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem

Mr. in Mrs. Frank Mihcic

7114 St. Clair Avenue

GOSTILNA

Pri nas dobite prvovrstno 6% pivo, vino, žganje ter
okusen prigrizek. — Se priporočamo za obilen obisk.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem
našim gostom in prijateljem